

ADAM OLMUŞ ÇOCUKLAR BAŞARININ SIRRI

ÜSKÜDAR
BELEDİYESİ

ADAM OLMUŞ ÇOCUKLAR
BAŞARININ SIRRI

**Üsküdar Belediye Başkanlığı Kültür
ve Sosyal İşler Müdürlüğü**
Kültür Yayın No: 28

Üsküdar Belediyesi Adına
Hilmi Türkmen (Belediye Başkanı)

Yayın Koordinatörü
Dr. Zeki Bıyık

Genel Yayın Yönetmeni
Mehmet Mazak

Son Okuma
Mehmet Altun

Tasarım-Uygulama
Yukarı Deniz

Kapak Fotoğrafı
Tolga Akpınar

Kapak Tasarım
Bilal Turan

Kapak Uygulama
Bülent Sözeri

Baskı / Cilt
Ege Reklam Basım Sanatları San. Tic. Ltd. Şti.
Esatpaşa Mah. Ziyapaşa Cad. No:4 Ataşehir / İstanbul
Tel: 0216 470 44 70 (phx) Fax: 0216 472 84 05
Matbaa Sertifika No: 12468

ISBN: 978-975-8480-89-0

Nisan 2015, İstanbul

Üsküdar Belediyesi
Hakimiyet-i Milliye Caddesi Atlas Çıkmazı
No:35 Üsküdar/ İstanbul
Tel: +90 (216) 531 30 00
Fax: +90 (216) 531 32 25
www.uskudar.bel.tr

“Bu kitap Üsküdar Belediyesi tarafından BA Medya İletişim
Organizasyon A.Ş.’ye yaptırılmıştır.”
Eserin her türlü hakkı Üsküdar Belediyesi’ne aittir.

ADAM OLMUŞ ÇOCUKLAR BAŞARININ SIRRI

ÜSKÜDAR
BELEDİYESİ

ADAM OLMUŞ ÇOCUKLAR

BAŞARININ SIRRI

ADAM OLMUŞ ÇOCUKLAR

BAŞARININ SIRRI

ADAM OLMUŞ ÇOCUKLAR

BAŞARININ SIRRI

ADAM OLMUŞ ÇOCUKLAR

BAŞARININ SIRRI

ADAM OLMUŞ ÇOCUKLAR

BAŞARININ SIRRI

1- Recep Tayyip Erdoğan	10
2- Nabi Avcı	12
3- Alp Yalman	16
4- Amir Ateş	20
5- Ahmet Güner Sayar	24
6- Ayberk Attila	28
7- Ayla Ağabegüm	32
8- Belkıs İbrahimhakkıoğlu	36
9- Beşir Ayvazoğlu	40
10- Bülent Alkılıç	44
11- Cüneyt Çakır	48
12- Dursun Ali Sarıoğlu	52
13- Esra Ceyhan	56
14- Giray Bulak	60
15- Gönül Paçacı	64
16- Güngör Şatıroğlu	70
17- Hasan Cihat Örtter	74
18- Hasan Çelebi	78
19- Hikmet Barutçugil	82
20- Hilmi Türkmen	86
21- Hülya Koçyiğit	90

ADAM OLMUŞ ÇOCUKLAR
BAŞARININ SIRRI

22- Hüner Coşkuner	94
23- İskender Pala	98
24- İzzet Günay	104
25- Kamil Sesli	108
26- Kayhan Yıldızoğlu	112
27- Kunt Tulgar	116
28- Mecit Çetinkaya	120
29- Melihat Gülses	124
30- Memduh Cumhur	128
31- Metin Tekin	132
32- Mustafa Kara	136
33- Neşe Erberk	140
34- Nuri Albayrak	144
35- Özhan Eren	150
36- Sinan Bengier	154
37- Sinan Genim	158
38- Tuluyhan Uğurlu	162
39- Ümit Meriç	166
40- Yavuz Karakaş	170
41- Yılmaz Bayat	174
42- Zara	180

Değerli Üsküdarlılar;

Üsküdar'ımız; her bir karışık Türk-İslâm medeniyetinin zengin ve görkemli eserleriyle süslenmiş, kültür ve sanatta, estetik ve zarafette zirveye ulaşmış, İstanbul'un fethine tanıklık etmiş kutlu bir şehir... Havasını solutmaktan, manevi ikliminde yaşamaktan büyük bir mutluluk duyduğumuz bu "hayal şehir", geçmişini geleceğe taşıyan göz kamaştırıcı bir semboldür.

Bugün Beylerbeyi'si, Salacak'ı, Çamlıca'sı, Kuzguncuk'u, Çengelköy'ü kısacası her bir semti başlı başına birer marka olan Üsküdar, şüphesiz insan kaynağı ve kalitesi anlamında da ayrıcalıklı ve özeldir. Tarih boyunca yetiştirdiği devlet ve siyaset adamlarıyla, din ve tasavvuf büyükleriyle, sanat ve düşünce üstatlarıyla, her daim bulunduğu coğrafyaya şekil ve yön veren bir şehir olmuştur.

Bu yönüyle değerlendirildiğinde Üsküdar, birikim ve tecrübesiyle, akıl ve bilgeliğiyle ülkemizin, daha doğrusu Yeni Türkiye'nin, modern dünyada geleceğe emin adımlarla yürüyüşünün en önemli teminatıdır.

Hiç kuşkusuz Üsküdar bu niteliklerini en başta, yüzyıllar boyunca bağrında yaşamış, yaşantılarıyla Üsküdar'a nefes vermiş meşhurları sayesinde kazanmıştır. Bugün sahip olduğumuz kültürel birikim, Aziz Mahmud Hüdayî'den, Şeyh Mustafa Devâtî'ye, Selâmi Ali Efendi'den Hazarfen Necmeddin Okyay'a; İsmail Dümbüllü'den Mehmet Nermi Haskan'a, Ahmet Yüksel Özemre'den Mehmet Çakır'a; nice Allah dostunun, Üsküdar yareninin; sanatçının, edebiyatçının, siyasetçinin ortak eseridir.

Ve hiç kuşkusuz, onların oluşturduğu bu başarı geleneği devam etmektedir. Bugün her biri Üsküdar'ın öz evladı olan onlarca başarılı isim, Türkiye çapında, dünya çapında başarılar imza atarak; bir ilim ve irfan şehri olan Üsküdar'ımızın bu başarı geleneğini sürdürmektedir. Amir Ateş, Hülya Koçyiğit, Hüner Coşkun, İskender Pala, Memduh Cumhuri, Sinan Bengier, Zara, Tuluyhan Uğurlu, Neşe Erberk, Nuri Albayrak, İzzet Günay,

Ümit Meriç, Sinan Genim ve daha pek çok “Üsküdarlı”, bugün başarılarıyla milyonlara örnek olurken, aynı zamanda Üsküdar’ımızın da bir marka şehir olmasına büyük katkı sağlamaktadır.

Üsküdar Belediyesi olarak bizim arzumuz, Üsküdar’ın sahip olduğu bu başarı geleneğini geleceğe taşımak... Bunun için daha önce Üsküdar’a ve ülkemize emeği geçmiş değerli şahsiyetlerin bir envanterini çıkarmış; **“Üsküdarlı Meşhurlar Ansiklopedisi”** eserimizle yeni nesillerin bilgisine sunmuştuk. Bu çalışmamızda ise, Üsküdar’da doğmuş, Üsküdar’da yaşamış; Üsküdar’ı yaşamış ve halen yaşayan meşhurlarımızı genç nesillerle; çocuklarımızla, gençlerimizle buluşturuyoruz.

Onların başarılı hayat hikâyelerini, tecrübelerini; yaşattıkları değer ve prensiplerini, “bir zamanlar onlar da sizin gibiydiler” diyerek çocuklarımızla paylaşmak istiyoruz ki, başarının zor olmadığını kendilerine gösterebilelim. Onlara, hayat yolculuklarında örnekler gösterebilelim ki, geleneği geleceğe taşıyabilelim...

Bu duygularla, çocuklarımıza vazgeçilmez bir rehber olacağına ve yaşadığımız şehre aidiyet bağlarımızı güçlendireceğine inandığım bu eserin hazırlanmasında emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Kültür dünyamızda önemli bir boşluğu dolduracağı inancıyla, **Adam Olmuş Çocuklar** eserinin çocuklarımız için, şehrimiz ve insanımız için hayırlı olmasını diliyorum.

Hilmi Türkmen
Belediye Başkanı

ADAM OLMUŞ ÇOCUKLAR

BAŞARININ SIRRI

ADAM OLMUŞ ÇOCUKLAR

BAŞARININ SIRRI

ADAM OLMUŞ ÇOCUKLAR

BAŞARININ SIRRI

ADAM OLMUŞ ÇOCUKLAR

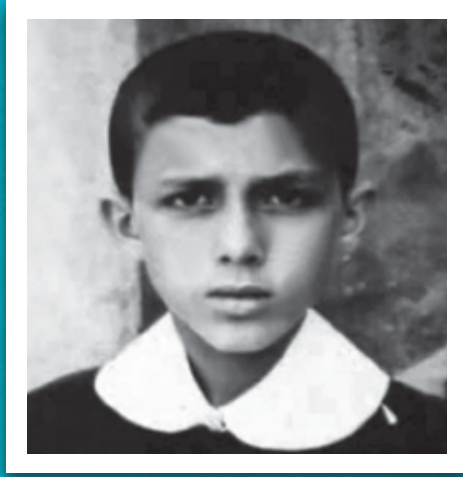
BAŞARININ SIRRI

ADAM OLMUŞ ÇOCUKLAR

BAŞARININ SIRRI

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

Cumhurbaşkanı
Recep Tayyip ERDOĞAN

“Oku, Düşün, Uygula, Neticelendir”

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı, AK Parti Genel Başkanı, Başbakan ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan... O bir Üsküdarlı. İlçenin en güzel semtlerinden biri olan Kısıklı'da ikamet ediyor. İstanbul'a her gelişinde Üsküdar'a; yani evine geliyor. 'Recep Tayyip Erdoğan' dediğinizde Üsküdar, Üsküdar dediğinizde de Recep Tayyip Erdoğan akla gelir.

“Golü de Atacaksınız”

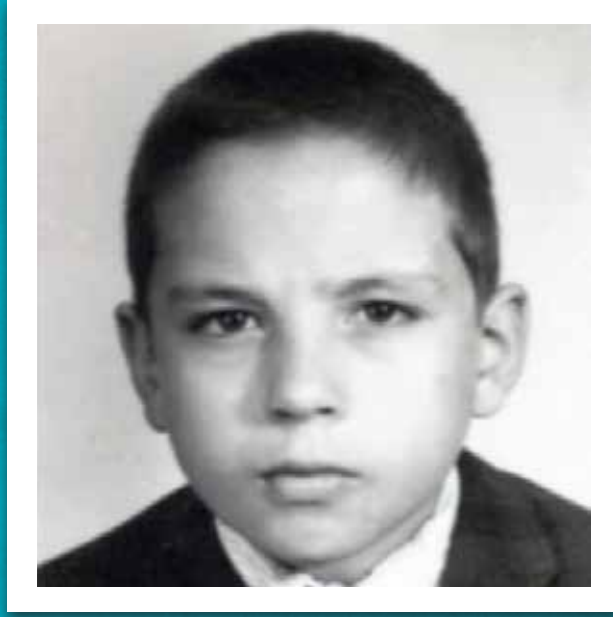
12. Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan, başarının sırrını dört kelimeyle özetliyor; Oku, düşün, uygula, neticelendir...

“Size Cumhurbaşkanınız olarak dört kelimelik tavsiyem var; Oku, düşün, uygula, neticelendir!”

Sadece okudunuz ama okuduğunuzu düşünmüyorsanız bunun hiçbir neticesi olamaz. Okudunuz, düşündünüz ama uygulamıyorsanız onun da hiçbir faydası yok. Okudunuz, düşündünüz ve uygulamaya koydunuz; ama takip etmeyip, neticelendirmiyorsanız yine bir faydası yok. Aslanan takip ederek, neticeyi almak. Eğer bir dalda zamanında meyveyi toplamazsan o meyve çürür gider, hiçbir faydası olmaz. Yani orta sahada top çevirerek kalmayacak, golü de atacak, bunu da başaracaksınız.”

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

12

Milli Eğitim Bakanı
Nabi AVCI

Üsküdarlı Olmak Bir Nimettir

Üsküdarlı olmayı bir nimet olarak tanımlayan Milli Eğitim Bakanı Nabi Avcı'nın Üsküdar ile ilişkisi üniversite öğrencisi olduğu yıllara rastlıyor. Ankara'da Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde öğrenciyken İstanbul'da okuyan arkadaşlarının yanına geldiğinde, Üsküdar'da Paşalimanı'ndaki öğrenci evlerine sık sık misafir oluyormuş. Yıllar sonra ise yaşamak için Üsküdar'ı tercih ediyor Nabi Avcı.

“Çok sevdiğim bir ağabeyim Mustafa Seçkin de Çiçekçi'de oturuyordu. Onu da ziyarete gelirdik. Üsküdar demek onlar demektir o zamanlar. 20 sene önce İstanbul'a taşındık ve Üsküdarlılığımız o zaman başladı. Kendimi bilinen anlamda Üsküdarlı sayacak kadar Üsküdarlı değilim; 20 sene oldu burada oturalı. Eski Üsküdar'ı bildiğimi söyleyemem, okuduklarımdan, büyüklerimizden dinlediklerimizden biliyoruz. Üsküdar'la ilgili rahmetli Ahmet Yüksel Özemre'nin hatıralarının yer aldığı eserini gençlere de tavsiye edebilirim. Onun gibi eserlerden okuduklarımızdan bilgimiz var. Biz Üsküdar'ın son 20 yılına şahit olabildik. Öte yandan Üsküdar, başta pek çok velinin yaşadığı semt olması itibarıyla İstanbul'un pek çok semtinden farklı ruhani bir havası vardır. Onu Üsküdar'a girer girmez hissedersiniz.”

1953 yılında Bilecik'te doğan Avcı çocukluğunun geçtiği evi şöyle anlatıyor.

“İlkokulu bitirene kadar Bilecik Demirköy'de ailemin yanında kaldım. Babam bakkaldı ve bakkal evimizin altındaydı. İki katlı, küçük bahçesi olan bir evdi. Demirköy öyle tarıma dayalı bir köy değildi. Karaköy İstasyonu olarak kurulmuş, sonra köye dönüşmüştür. Dedem ilk istasyon kurulduğunda orada polismiş. Sonra istasyonun etrafında yapılan evlerle köye dönüşmüş.”

Çocukken farklı farklı mesleklere ilgi duyar Nabi Avcı...

“Her çocuk gibi farklı farklı mesleklere ilgi duyduğum oldu. İlkokulda askerlik cazipti, daha sonra öğretmenliğe merak saldım; çünkü dayım

öğretmedi. Üniversite yıllarında iktisat çok modaydı, ben de ODTÜ'ye girdiğimde Ekonomi-İstatistik Bölümü'ne girdim, sonra tekrar sınava girdim, İdari Bilimler Fakültesi'nin Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nü seçtim. Hariciye'ye özeniyorduk ama Mülkiye'nin tekelindeydi. Benim sınıf arkadaşlarımdan çoğu büyükelçi oldu, ama yine de o zaman farklı kriterlerle girildiği için benim o kriterleri karşılama şansım yok gibiydi. Hariciye sınavına girmedim. Gazetecilik yaptık. Sonra da üniversitede hocalık....”

Başarının kişiden kişiye değişen bir kavram olduğunu düşünen Nabi Avcı, gençlere sevdiği işi yapmaları tavsiyesinde bulunuyor...

“Başarı kariyerizm kokan bir kavram olmuş. Oysa ben, insanların sevdiği işi yapmasını bir başarı olarak görüyorum. Sevdiğiniz işte başarılı olma şansınız yüksektir. Bugünkü gençlerin kariyer hedefleri gibi değildi bizim zamanımızda. Gençlerin kendi ilgileri, yetenekleri, becerileri doğrultusunda sevdikleri işleri yapmaları onları daha başarılı kılar. Bu kitabı okuyacak çocuklarımıza öncelikle sağlıklı, huzurlu, mutlu bir ömür dilerim. Sabırla, severek çalışırlarsa başarı kendiliğinden gelir. Anne babalar da çocuklara başarı konusunda çok yüklenmesinler. İlla başarılı olmaları için yetenek ve ilgilerinin dışında alanlarda zorlamasınlar. İlgilerine göre yeteneklerine göre sevdikleri konulara yönlendirsinler...”

Üsküdarlı olmanın bir ayrıcalık olduğunu söyleyen Avcı, son olarak şunları ekliyor.

“Dünyanın en güzel şehri, İstanbul'un en güzel semtidir Üsküdar. Üsküdarlı olmak bir nimettir. Asude bir semtimiz, asude mahallemiz var. Üsküdarlı olduğumuz için, kendimizi Üsküdarlı saydığımız için şükrediyorum.”

“Oku, düşün, uygula, neticelendir!”

Recep Tayyip Erdoğan

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

Ahmed Güner SAYAR

Üsküdar, İstanbul'un Vazgeçilmez İlk Parçası

Beykent Üniversitesi İktisat Bölüm Başkanı, Prof. Dr. Ahmed Güner Sayar 1946 yılında Fatih'te doğmuş. Çocukluğu, Hırka-i Şerif Camii civarında bulunan müstakil bir evde geçen Sayar o günlere dair şunları anlatıyor:

"...O ev, tipik bir Türk eviydi. Hamdolsun, bugün Anıtlar Kurulu kararıyla korumaya alındı. Dedem, 1909–1910'da Yozgat'tan hukuk tahsili için İstanbul'a geliyor. Daha sonraki yıllarda bu evi alıyor. Orada komşuluk ilişkilerimiz çok kuvvetliydi. Mesela Muharrem ayında aşure kaynatılırdı. Ben çocuğum, kapı çalınırdı, komşulardan birinden aşure kâsesi gelirdi. Çocuğum, ama aşure kâsesine çok dikkatli bakardım. Eğer varlıklı bir aileden geliyorsa kâsenin üzerinde badem, incir, nar vb. süslemeleri olurdu, komşunun iktisadi durumu iyi değilse, daha fazla fasulye, nohut olurdu. İlk kez orada, zengin fakir ayrımını, toplumsal iktisadi farklılığı aşure kâselerinden yakaladım. Burada önemli olan aşure kâsesinin içindeki malzeme değil! Önemli olan niyettir. Ramazanlarda, Eski Ali Paşa (Mesihpaşa) ve Hırka-i Şerif Camilerinde unutamadığım güzellikler olurdu. Benim çocukluğum 1950'li yılların başına rastlar. O tarihlerde, Hırka-i Şerif Camii, yeni keşfedilen bir yerd, öyle pek fazla ziyaretçisi olmazdı. Şimdi ben o camiye giremiyorum, o kadar kalabalık ki, hatıta zemini tahta biliyorum ve korkuyorum çökecek diye. Çocukluğumda Hırka ziyareti Ramazan ayının 15. günü başlardı. İlkokul öğrencisiyken, hemen hemen her gün Hırka'yı ziyarete giderdim. İşte bunlar benim çocukluğumun unutamayacağım güzel noktaları."

Çocukken dedesiyle birlikte Üsküdar'a geldiklerini de belirten Ahmed Güner Sayar, anılar yumağını çözerekten anlatmaya devam ediyor.

"...Dedem rahmetli Yusuf Bahri Nefesli Efendi, emekli hakim idi ve üç aylık maaşını şimdi Üsküdar Müftülüğü olan Üsküdar Kaymakamlığı'ndan alırdı. Önce beni Doğancılar Park'ında dolaştırır, daha sonra Mehmed Nasuhi Efendi'nin Camii'ne götürür, o mübareğin kabrini ziyaret ederdik. Dedem konuşmazdı. Sadece ziyareti gerçekleştirirdik. Ben bunu unutmadım, Üsküdar'a geldikten sonra anılar yumağım çözüldü ve bir ruhi bağlılıkla bu Büyük Efendi'yi ziyaret ettim. Bu bağlılığı dedemden

bana kalan bir armağan olarak düşündüm. 8-10 yaşındaki çocuğa bir şey söylemenin elbette manası yoktu. Her şey uçar gider ama orada beraber oluş, torununun elinden tutan bir dedenin rehberliğinde böyle bir mübarek zata geliş, beni Üsküdar'a bağladı. Benim Üsküdar'la ilgili ilk hatıram budur. Yaz aylarında da Boğaziçi'ne gidilirdi. Üsküdar adeta bir liman gibiydi. Eminönü'nden kalkan vapur ilk olarak Üsküdar'da durur, oradan yolcular alırdı. Ben de vapur kalkana değin meraklı gözlerle Üsküdar'ı seyrederdim. Bir çirkinlik abidesi olan oradaki şeddadi tütün deposu, Allah'tan ki sonradan yıkıldı, hiç sevemedim. Yaz aylarında, dedemle muntazam bir program içerisinde dört gün Boğaziçi'ne giderdik. Bu da unutamadığım Üsküdar'la ilgili bağlantılarımdan diğer bir tanesidir.”

Üsküdar ile ilişkisinin ailevi bir ilişki olarak başladığını aktaran Sayar, şunları söylüyor.

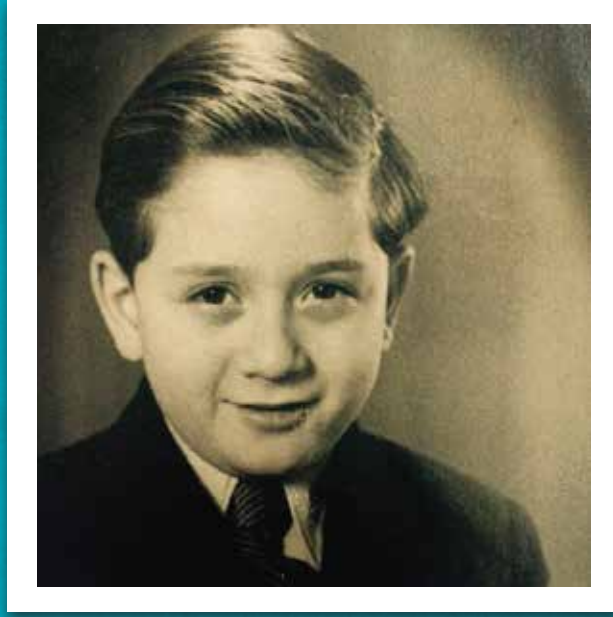
“...Dedemin iki kızı vardı. Vefatı sonrasında, Hırka-i Şerif'teki ev anneye, Üsküdar Çiçekçi'deki ev de teyzeme kaldı. Fakat teyzemin çocuğu olmadığı için, ilerleyen yıllarında ihtiyaç hasıl oldu ve teyzem benden o evin apartmana dönüşmesini istedi. Oradan da bana bir daire verdi ve bana annelik yaptı. Bu eve taşınmamla birlikte benim de Üsküdarlılığım başlamış oldu. Üsküdar'da oturdum ama Üsküdarlı olma şuuruna varmanın çok farklı bir şey olduğunun farkındaydım. Bulduğunuz yeri, insan, mekân ve dahi coğrafyayı zaman içerisinde özümsemeniz lazım. Bu anlayış içerisinde, istediğim gibi Üsküdar'a hemen adapte olamadım, çalışmam gerekiyordu. Neticede bu arayışla, orada has Üsküdarlı diyebileceğim insanlarla bir araya geldim. Bunların başında 2008'de rahmetli olan Ahmed Yüksel Özemre geliyordu. Allah rahmet eylesin, deha sahibi idi ve her şeyden malumat sahibi bir insandı. Bunun yanında, Allah uzun ömürler versin Niyazi Sayın ve Güngör Şatıroğlu'ndan da bahsetmem lâzım. Bu üç has Üsküdarlı ile yaptığım hasbi sohbetler, benim Üsküdar'la alakalı bilgi dağarcığımı doldurdu. Ben tarih içerisinde okuyarak ve Üsküdarlı Hoca Ali Rıza Bey, A. Süheyl Ünver bağlantısını değerlendirerek, Üsküdar'ın 1930'lara kadar olan kısmını biliyordum. Üsküdarlı Mürteza Elker Bey'e yaşım icabı yetiştim ama görüşmek nasip olmadı. Ortada 60 senelik bir boşluk vardı. Niyazi Sayın, Ahmed Yüksel Özemre ve Güngör Şatıroğlu, onlar birer yürüyen Üsküdar ansiklopedisiydiler. Bu isimlerle bir araya gelerek Üsküdar yareni olduk ve Üsküdar merkezli can sohbetlerde bulunarak, onların Üsküdar hatıralarından, bilgilerinden çok istifade ettim ve bu hasbi sohbetler bana büyük bir ufuk açıklığı verdi. Neticede 1930'u 2000'li yıllara bağladım tarihi sürekliliği yakalamış oldum. Artık Üsküdar'da dolaşırken eşyayla konuşabilir hale geldim. Bununla kastettiğim, Üsküdar'ın tarihi önemlidir. 1071 Malazgirt Zaferi ile

Türkler Anadolu'ya giriyorlar. 1081'de atalarımız Üsküdar'dan İstanbul'a bakıyor buraya alacağız diye kafalarını koyuyorlar. Demek oluyor ki, 10 sene içerisinde Malazgirt ile Üsküdar arası fethedilmiş, fakat Üsküdar'ın Türkleşmesi 1360'lar itibariyledir.. Dolayısıyla Üsküdar fethi gören bir beldedir. Ben de İstanbulluyum ve Suriçi İstanbul'dan Üsküdar'a gelmeyim. Allah'tan ki tarih ve çevre şuurunu hazmetmişim ki, bu bakış açısıyla Üsküdar'a gelince tarihi köşe taşlarını bulup onlarla konuşmak benim işimi çok kolaylaştırdı. Mesela Üsküdar'da Nasuhi Tekkesi ile nasıl konuşmam, ya da Aziz Mahmut Hüdayi'nin türbesi ile! Celveti piranından Üsküdarlı Mustafa Haşim Efendi'nin mezarını da buldum evde dedemden intikal eden yazma divanını tetkik ettim. Öte yandan, Karacaahmed Mezarlığı ise başlı başına bir arkeoloji müzesi idi. Oradaki mezar taşları çok kıymetli idi ve onların muhafaza edilmesi bizim hafıza kayıtlarımız açısından gerekli idi. Dolayısıyla İstanbul'da Üsküdar, ekonomiye yenik düşmeden ruhanîyetini korumak mecburiyetinde olan bir yerdir. İnşallah korumaya da devam edilir. Burada, belediyeye çok iş düşüyor. Öte yandan Üsküdar benim için İstanbul'un vazgeçilmez ilk parçası. Tarihi İstanbul'u korumak mecburiyetindeyiz. Bizim bu topraklardaki becamız; Üsküdar'la Suriçi, İstanbul'un ve Eyüp'ün eklemleşmesi ile ortaya çıkacaktır. Üsküdar, Eyüp ve merkezi İstanbul'u bir yay olarak ele almak ve buradaki tarihi yapı taşlarını, camilerini, mescitlerini mezarlıklarını çok iyi korumak lazım, onlar bizim tapu tescil belgelerimizdir. Çünkü o eserlere baktığınız zaman hangi milletten olduğumuz ortaya çıkar, yoksa Ümraniye'de yapılan 50 - 60 katlı konutlarla bir milliyet görüntüsü yoktur, orada veya İstanbul'un yeni yerleşim yerlerinde eşyanın tanıklığında milli bir aidiyet ortaya çıkmaz.”

Son olarak çocuklara ve gençlere başarıyı elde edebilmeleri için çok çalışmaları tavsiyesinde bulunan Sayar, “Benim yetişmekte olan, ruhu temiz, imrenilecek, yarının büyüğü, Türkiye'yi emanet edeceğimiz cennet kokusunu taşıyan çocuklarımıza söyleyeceğim şey, bu hayatta her şeyin boş, fakat tek dolu bir şeyin çalışmak olduğunu söylemektir. Her şey zayi oluyor, her şey kayboluyor ve insanlar büyük düş kırıklığına uğruyor. Fakat çalışmak denen şeye Allah sahip çıkıyor ve sizi bulup mükâfatlandırıyor. Talebeliğimde kendimi iki fakülte bitirmiş addederim. Bir İstanbul Üniversitesi, iki Sahaflar Çarşısı. Vaktimin tamamı orada geçirdi. Diyeceğim şu ki; hayatın insanı çıkmaz sokaklarına götüren parıltılı nakışlarına aldanmak, insanı yoldan eder; ama çalışmak, bir hedefe doğru yürümek, işte bu mükâfatlandırır. Benim kısaca söylemek istediğim formül çok basit ama getirisi çok olan çalışmak yoludur.” diyor.

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

Alp YALMAN

Spor Spor Spor

Alp Yalman'a karşı taraftır çocukluğunda Üsküdar... Sunar Sineması ve çocuk kitapları aldığı mis gibi kitap kokan kitapçılardır...

Galatasaray Spor Klübü Eski Başkanı Alp Yalman Taksim'de farklı din ve kültürden ailelerin yaşadığı bir apartmanda dünyaya gelmiş. Alp Yalman'ın doğduğu 1940'da, İstanbul'un en önemli merkezi olan Taksim ve 3-4 katlı apartman hatıralarında önemli bir yere sahipmiş.

O yıllara ait komşuluk ilişkilerinin çok kıymetli olduğunu vurgulayan Yalman, çocukluğunun o güzel günlerini şöyle anlatıyor. *'Üst katta bir Musevi aile oturuyordu. Yahudi Bayramı'nda onlar bize 'hamursuz' getiririr, biz ise onlara aşure verirdik. Onun büyük oğlu benden 2 yaş büyüktü, okuldan dönünce, oyunlar oynardık. Bir alt katımızda çok muhterem bir aile yaşardı. Onlarla da bugüne gelen dostluğumuz devam ediyor. O yıllarda dedemin İçerenköy'de bir çiftlik evi bulunuyordu. Yazları oraya gider, atlı arabalarla annem bizi Caddebostan'a, plaja götürürdü.'*

Vizol Nedir Bilir misiniz

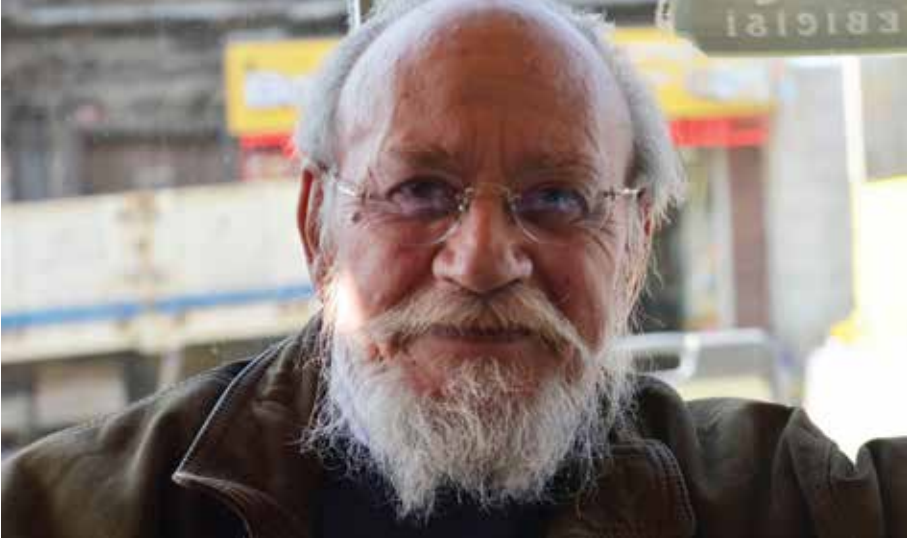
Üsküdar'da kitap kağıt kokan kitapçıyı unutamayan Alp Yalman'ın, Üsküdar hatıraları ise siyah beyaz bir film tadında, doğal ve güzel. Dünyada sinemanın trend olduğu günler. Üsküdar'ın ilk sinemaları 1920 yılında açılmaya başlar. 1950'lere kadar sinemalarıyla ünlü Üsküdar'da aileler film saatinden saatler önce çocuklarını gönderip yer tutma yarışı ederlerdi. Alp Yalman'ın da o yıllara ait hatırladığı, 1950'li yıllarda Doğancılar'a doğru açılan Sunar Sineması ve yanındaki kitapçı... Hatıralara dalan Alp Yalman o günlerin Üsküdar'ında attığı küçük turu şöyle aktarıyor. *"Şimdi yolların ismini tam hatırlayamıyorum. Devlet Tiyatrosu var ya, işte o yol; o yolun üzerinde bir Sunar Sineması vardı. Sunar Sineması'nın hemen yanında da bir kitapçı. Biz oradan geçerken muhakkak o kitapçıya uğrar, çocuk kitapları alırdık. Eski kitapçılar kitap kokardı, kağıt kokardı, çok*

çok güzeldi. Sonra yolun aşağısında, Cuma günü pazar kurulan sokağa indiğinizde iki sinema vardı. Çok parlak sinemalar değildi. Vizol kokardı, vizol karafatma gibi haşerelere karşı sürülen şey. Yerler tahtaydı. Rahmetli dayım beni götürürdü sinemaya. Üsküdar'da çok film izledim.”

Dürüst Olmaz İsen

‘İnsan hiçbir zaman hayallerine erişemez. Zaten hayal olmasının nedeni budur.’ diyerek bugünkü haline şükreden Alp Yalman, çocukluğundan gelen Galatasaray aşkıyla, Galatasaray’da idareci olmak istediğini ve bunu da başardığını ekliyor sözlerine. Alp Yalman, dürüstlükte gördüğü kendi başarısının sırrını şöyle açıklıyor. *“Her şeyden evvel önemli olan şey insanın dürüst olmasıdır. Dürüst olmanın en önemli tarafı insanın kendisindedir. Herkese yalan söyleyip yutturabilir ama onun yalan olduğunu kendisi pekala bilir. Kendine dürüst olmaz ise kimseye dürüst olamaz. Dürüst olmazsan da hiçbir işte muvaffak olamazsın. Hiçbir zaman, ben oldum, büyüdüm, kuvvet sahibi, para sahibi, imtiyaz sahibi oldum demeyeceksin. Her zaman onlar için uğraşan insanların da olduğunu, onlara yardım ediyor olmanın ancak seni yüceltebileceğini unutmayacaksın. Bunu da artık kimse için değil, içinden gelerek yaptığını da söylemeyeceksin. Çünkü kimseyi yaptığın iyilikle ezemezsin!”*

Çocuklara Tavsiyem

Teknolojinin orantısız kullanımıyla ilgili gözlemlerini aktaran Alp Yalman, çocuklara spor yapmaları konusunda önerilerde bulunuyor. Okulda ve ailede çocukların spora yönlendirilmesi gerektiğinin altını çizen Alp Yalman, *“Bunu çocuk yaşta kendilerinin bilmesi mümkün değil. Bunu birisinin aşıyor olması lazım. Kim aşılabilir? Önce aile aşılayacak sonra da devlet. Devletin maarif sistemi o çocukları hayatlarında sporu, beraber davranmanın, takımın parçası olmanın veya hedef koymanın ne kadar önemli olduğunu öğretmeli. Okullardaki spor eğitimi sadece sporcu yetiştirmek için değil, spora çocukların nasıl bakacağını, bir takımın nasıl tutulacağını, bir takımın parçası olmanın ne olduğunu ve beraber olduğu zaman hedefe varmanın ne kadar daha keyifli olduğunu anlayacak, öğrenecek. Sporcu kolay yetişmeyebilir. Sporcu yetişmek için, hele iyi sporcu olmak için başka şeyler de lazım. Ama en azından sporu seven sporu algılayan ve sporu kendi hayatında doğru yere koyabilecek insanlar olması lazım. Spor o yüzden çok önemli bir şey. Jimnastik, Atletizm, takım sporları, futbol, hatta masa tenisi... Bunlar hepsi yalnız bedeni değil, insanın düşünme kabiliyetini de geliştirir. İyi yetişmiş çocuk, kendi çocuklarının yarınını da garanti altına alır.”* diyor.

Adam Olmuş Çocuklar Başarının Sırrı

Amir ATEŞ

Ülkemin Beş Kişisinden Biri Olacağım

Öğüt vermek değil, öğüt verebilecek kadar üretenlerden olmak gerekir. Zira anca o zaman çalışmanın, azmin ve erdemin terbiyesinden geçmiş oluyor, sanatın ve üretmenin büyük zevkine ulaşabiliyorsunuz. İşte Amir Ateş'in hikayesi de tam olarak böyle bir örnektir.

“Büyüdüğümde ya edebiyat, ya tıp, ya siyaset, ya güzel sanatlar ya da ilimde ülkem 5 kişisinden biri olacağım derdim. Böyle bir hedefim vardı. Ülkemde 3-4 besteciden biri olduğumuz söyleniyor. Başardığımı düşünüyorum... Çünkü musiki için güzel sanatlarda, Sanayi-i Nefise diyorlar... Yani sanatların en güzel dalı demek...”

Kendisi başarıyı yakalamış, çocuklukta çizmiş rotasını... Ülkemin 5 kişisinden biri olacağım demiş. Olmuş da... Hayalleri olan çocuklara ise tavsiyeleri var... “Başarıya giden yolda en önemli şey başka yollara sapmamak... Ne yapmak istiyorsanız, ne olmak istiyorsanız olun, pes etmeyin! Çok iyi düşünün. Duygu ve düşüncelerinizi lüzumsuz şeylerle meşgul etmeyin. Umutluyum sizden. Ben hafızlığımı 3 yılda bitirdim; ama arkadaşlarım vardı 1 yılda bitirdiler. Sonradan öğrendim ki hayatları hiç yolunda gitmemiş. Ben hep onlara özenmiştim. Kısa sürede ben neden hafız olamıyorum demiştim. Sonrasını getirebilmek çok önemli... Çok çalıştım. Azmettim. O arkadaşlarım bana ilham verdi hep. Büyüklerimden de örnek aldığım kişiler oldu.”

800'e yakın eseriyle Türkiye'nin en önde gelen bestekârlarından biri olan Amir Ateş, 1942 yılında İzmit Kandıra'da dünyaya gelmiş. 7-8 yaşlarında babasının yönlendirmesi ile ilkokul çağında hafızlığa başlamış. Kandıra Kur'an kursunu bitirmiş. Sanatçı 1956 yılında İstanbul'a gelmiş. İstanbul'da da Nuri Osmaniye Kur'an kursunda Kur'an dersleri almaya devam etmiş. Bu arada eğitimi için elinden geleni esirgememiş ve dışarıdan Vefa Anadolu Lisesi'ne devam etmiş.

“1959 yılında, Anadolu yakasında önce Kadıköy'e geldim. Kadıköy'de

sıcak bir mahallede yakın dostluklar edindim. Aklımı başıma topladığımda 16-17 yaşlarımda idim. Şuan din görevlileri lokali olan yer, önceden cemiyetin yeri idi. Ben oraya 1959'da öğrenci olarak geldim. Üsküdar Musiki Cemiyeti gibi bir ilim menbağına intisap ettim. Üsküdar Musiki Cemiyeti'nde daha önce kaybettiğim kendimi yeniden buldum. Bu anlamda Üsküdar benim ikinci doğduğum yerdir. Daha sonra dersler vermeye başladım... Korolarım oldu... Emin Ongan Hocam başta olmak üzere ülkemizin birçok değerliyle tanıştım, çalıştım... 1964 yılında askere gittim geldim...2010 yılından bu yana da cemiyetin yönetim kurulu başkanlığını yapmaktayım.”

Üsküdar'ın kendisi için ne anlama geldiğini şu cümlelerle anlatıyor sanatçı: “Üsküdar Belediyesi Eski Başkanı Rahmetli Mehmet Çakır iyi bir dosttumdu... Üsküdar Musiki Cemiyeti'ne başkan olduğum gün beni aradı. Çayını içmeye gelebilir miyiz dedi. Buyurun dedim... Bizim cemiyetin orda Emin Ongan sokakta yıllardır cuma günü olan semt pazarını cumartesine almışlar. Bizim de derslerimiz cumartesi çoğunlukta olduğundan gelmek gitmek zorlaştı. Mümkün olsa da tekrar cumaya alsak diyerek, bu zorluk konusunda dertleştirdim. Hemen encümeni topluyoruz dedi. Pazarı tekrar Cuma gününe aldılar. Peki dedim sizin bizden bir arzunuz var mı? Ülkemizin en popüler, en köklü mazesine sahip, hesap edilemeyecek kadar değerlerle dolu olan Üsküdar, yalnızca ‘Üsküdar’a gider iken’le mi kalsın? Bir yarışma açalım Üsküdar için dedim. Sonra başını kaşdı biraz, gittiler... Aradan biraz zaman geçti. Arandım. Başkan telefonda ‘Güfteler geldi, besteler geldi sıra geldi jüriye buyurun başkanlığa’ dedi... Ben de, sayın başkanı biz de katılacaktık yarışmaya dedim. Sonra eserler geldi 5-10 tane seçtik. Ama o arada biz de bir tane beste yaptık.”

“Üsküdar'ın güzelliği dünyaya bedel

Kız kulesi gelin gibi özel mi özel

Martıların dalgaların serin suların

Şarkıların türkülerin güzel mi güzel

Üsküdar'ın yamaçları tarih kokuyor

Çamlıca'dan gönüllere huzur akıyor

Camilerin türbelerin minarelerin

Orda Bilal-i Habeşi ezan okuyor”

“Üsküdar bütün duygu ve düşünceleri birlikte barındırır... İstanbul denildiğinde önce bir Üsküdar aklıma gelir.. Salacak gelir...”

Amir Ateş'in anlatışıyla Üsküdar'da yaşanan bir hikâye: *“Şair Nabi, Urfalı... Urfa ilim yuvalarından biri ancak, Nabi'ye hocalık edecek kimse kalmamış... Kime gitse benim sana öğretecek bir şeyim kalmadı diyor. En son sen İstanbul'a git diyorlar. Geliyor İstanbul'a. Üsküdar'dan sandala biniyor, Yenikapı'ya geçecek. Gülhane Parkı civarına yaklaştığında parlak bir ışığın insanların yüzüne tutulduğunu görüyor. Sıra geliyor Nabi'ye. Bir kahkaha patlıyor. Be mübarek diyor biri... Güzellik dağıtılırken sen neredeydin? Nabi de çirkin değil ancak Urfalı olmanın verdiği ikliminden kaynaklanan çatlaklar var yüzünde... Nabi cevap vermiş 'baht pazarında daydım'. Suali soran kişi düşünmeye başlayınca bu kez Nabi kahkaha'yı patlatıyor. Diyor ki 'Güzellik dağıtılırken baht pazarında olmasaydım, İstanbul'a ilk adımımı attığımda Zat-ı Âlilerinizle (Padişah) karşılaşırdım mıydım? Sonra Padişah soruyor anlat bakalım sen kimsin diye... Nabi başlıyor anlatmaya, ama öyle bir anlatışı var ki, Padişah bunu alın saraya getirin işimiz var onunla diyor... Böylece Sultan ile tanışması başlıyor...”*

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

Ayberk ATILA

Üsküdar İstanbul'un Bozulmayan Semtlerinden Biri

Ünlü tiyatro, sinema ve dizi oyuncusu Ayberk Attila, 1946 yılında Zeynep Kamil'de doğdu. Tıpkı o yıllarda Üsküdar, Kadıköy ve yakın bir çok bölgede ikamet etmekte olan ailenin çocukları gibi... Zira o zamanlar Zeynep Kamil neredeyse bütün bölgenin tek kadın ve doğum hastahanesi... 25-30 yıllık Üsküdarlı. Babasının subaylık mesleği nedeniyle il il dolaşmasına rağmen, okul yıllarından beri hayran olduğu Üsküdar'ı, "*İstanbul'un bozulmayan semtlerinden, beni mutlu ediyor.*" şeklinde aktarıyor.

Günümüz, aile ve komşuluk bağlarından dert yanan Ayberk Attila, başarının sırrını, "*İşini severek yapacaksın!*" şeklinde özetliyor. Yani anlıyoruz ki; başarmak demek, biraz da işini sevmek demek...

İlkokul Öğretmenlerimi Hatırlamıyorum

Babasının subay olması nedeniyle hayatının ilkokula kadarki dönemini çok fazla hatırlamadığının üzülen altını çizen ünlü tiyatrocunun, çocukluğunu ve aile-akraba ilişkilerini şöyle anlatıyor.

Babam subay olduğu için çok dolaştık. İlkokula Hendek'te başladım, Bursa'da devam ettim. Balıkesir'de okudum. Sonra İstanbul'a geldik, onun için çocukluğuma ait anılarımız hep bölük pörçük... Mesela herkes ilkokul hocalarını hatırlar ama ben hatırlamıyorum, her sene başka bir yerde okudum. İstanbul'a gelince uzun yıllar Kadıköy'de oturduk.

O dönemki akrabalık ve komşuluk ilişkilerimiz inanılmayacak kadar güzeldi. Şimdi bunu anlatıyoruz ama bilmeyenler anlayamaz herhalde. Ne kadar anlatsanız o günleri yaşamayanlar, hakikaten anlayamazlar. Şimdi 'Seksenler' dizisinde oynuyoruz ya, o dönemi anlatıyoruz. 'Ay ne kadar güzel, aynı bizim ev; örtüler, perdeler...' falan gibi tepkiler oluyor. Demek ki birtakım şeyler iyi gitmiyor. 'Ah! Eskiden ne kadar güzelmış!' diyorsak, iyiyeye gitmiyoruz... Yani bizim şansımız, o güzel günleri yaşamak oldu herhalde. Mahalle bakkalından tutun da, kasabından, dolmuş şoförü-

ne kadar herkes birbirini tanırdı. Ben Moda'da üniversite imtihanlarına çalışırken nişanım, kız kardeşim ile beraber gece çıkıp orada çok rahat çay bahçesinde oturup çaylarını kahvelerini içerlerdi. Dediğim gibi oradaki dolmuş şoförü dahil herkes birbirini tanırdı. Şimdi bir erkek olarak bazen Beyoğlu'na çıkamıyoruz. Ben çıkıyorum mesela, korkuyorum! O işler yok oldu, örfler, adetler yok oldu. Bayramlar artık bayram değil. Bayram; insanların kaçıp tatil yapacağı günler oldu. Anneanneler, babaanneler, dedeler hepsi bir arada olurlardı. Şimdi öyle bir şey yok, mesela bizim ailede babanın çok önemli bir kuralı vardı. Yemek zamanı herkes evde olacak sabah birlikte kahvaltı edilecek, akşamleyin herkes o sofrada birlikte olacak. 'Baba ben arkadaşlarımla sinemaya gidiyorum!' diyemezdik mesela. 'Oğlum burası otel mi?' derdi. 'Gidebilir miyim?' diye soracaksınız. Öyle yetiştik, hiç de bir zararını görmedim bunun. İyi ki de öyle yetişmişim, ama şimdi maalesef o aile tipi bitti. Küçük, çekirdek aileler olduk. Mektup yazmak bitti, bayramda kart atmak bitti. Türkçe bitti. Mesaj geliyor telefona 'nbr' yazıyor. Üç gün düşünüyorum, meğerse 'ne haber' dememiş. Lisanımızı kaybetmeye başladık o kadar acı şeyler yaşıyoruz ki..."

Üsküdar Çok da Değişmedi

Çocukluğunda ve gençliğinde Üsküdar'a geldiğini belirten Attila, "O zamanlar köprü yoktu. Okulum da karşıdaydı. Kadıköy'den vapurla karşıya geçer dönüşte muhakkak Beşiktaş'a gelir, Beşiktaş'tan vapurla Üsküdar'a geçer, oradan da Kadıköy'e gelirdik. Üsküdar'la ilişkimiz hiç bitmedi." diyerek, Üsküdar'ı şu şekilde anlatıyor;

"Çok da değişmedi o zamandan bugüne... Motorların fiziki özellikleri haricinde o zamanki motorlar kaşık kadar motorlardı. İyi ki, Üsküdar o güzel eski İstanbul havasını koruyan yerlerinden bir tanesi. Ben 20-25 yıldır Üsküdar'da oturuyorum. Üsküdar'daki Balıkçılar Çarşısı'nı çok severim fırsat buldukça evden atlar, giderim. Alışverişimi oradan yaparım, pırıl pırıldır bütün o yolu yürüyerek de dolaşırım. Üsküdar benim için İstanbul'un bozulmayan, inşallah hiç bozulmayacak olan çok önemli, çok güzel semtlerinden bir tanesi. Eskiden şu silüet ne kadar güzeldi, camilerin silüeti... Galata Kulesi. Yeşil yok, gökdelenler başladı. Bazen karşıdan bu tarafa bakınca Üsküdar'dan sonra ağaçlık alanların yok edildiğini görüyoruz, ama burası korunuyor. İnsanlar ileride bunu korumanın ne kadar önemli olduğunu çok daha iyi anlayacaklar."

Oyuncu Olmak Aklımın Ucundan Bile Geçmedi

Çocukken oyuncu olmak gibi bir hayali olmadığını, müziğe karşı bir merakı ve kabiliyeti olduğunu söyleyen Attila, oyuncu olmaya nasıl karara verdiği ve mesleğinde kendisini başarıya ulaştıran unsurları şöyle anlatıyor.

“Allah rahmet eylesin ağabeyciğim tiyatroya merak sardı. Ona da biraz özendim, bir de Galatasaray Lisesi’nde okuyordum. Okulda müzik, tiyatroya falan çok ağırlıklıydı ve onların teşviki ile bu işe girdim. Ama dediğim gibi buraları hayal etmemiştim. Hani çocukluğunda ‘ne olmak istersin’ diye sorarlar ya, hiç aklıma gelmezdi tiyatrocunun olmak. Tabii hâlâ da öyle geçerli bir meslek sayılmadığı için annem babam derdi ki ‘tiyatroya iyi güzel ama sen yine de bir üniversite bitir, kolunda bir altın bileziğin olsun.’ Tiyatroya giderken öbür yandan da gittim iktisat fakültesini bitirdim ama iktisatçı olmamışım. Sonra Allah uzun ömür versin Altan Karındaş ve Münir Özkul. İkisi de bende bir kabiliyet gördü herhalde, bilmiyorum. Konservatuvarın 4 senede verdiği eğitimi bana bir dönemde verdiler. Çok uğraştılar benimle. Şimdi diyorum iyi ki öyle yapmışlar. İyi ki ben de bu mesleği seçmişim. Çünkü bugünkü Türkiye’de insanın sevdiği işi yapması çok zorlaştı. Herkes bir üniversiteye gidiyor, istemediği bir bölümü seçiyor. Bizim şansımız, çok sevdiğimiz işi yapıyoruz ve üstüne bir de para kazanıyoruz. Bundan başka Allah ne versin ki! Öte yandan biz, sadece işimizi güzel yapalım kendimize karşı saygımızı kaybetmeyelim derdindeyiz. Yaptığımız iş için ‘ya bu muydu’ demesinler. Eğer o hırslardan, şeylerden kendinizi kurtarabiliyor ve işinizi severek yapıyorsanız, akşam kafanızı yastığa koyduğunuz zaman ‘iyi bir şeyler yaptım’ diyebiliyorsanız, bu çok önemli. Yoksa şöhretmiş, paraymış hepsi boş, geçici... Sadece işini güzel yapabilmek ve güzel yaşayabilmek önemli olan. Ve belki de başarılı olabilmenin sebebi ihtiras, karpis gibi şeylerimiz hiç olmadı ve çalıştığımız her yerde, herkes bizden memnundur. Biz onlara hiçbir sıkıntı çıkarmadık, herhalde, bilemiyorum!”

İnsanların İlişkisi Koptu

Günümüzde insan ilişkilerinin kopukluğundan da yakınan ünlü oyuncu, “İnsani ilişkileri kaybetmemek gerekir. Dehşete düşüyorum bazen, karşıdan karşıya geçerken vapura ya da metroya bindiğimde kimse kimseyle konuşmuyor, herkes telefonla uğraşılıyor, insanların ilişkileri koptu. Bu çok acı yeğenimin 4 yaşında bir çocuğu var, iPad diyerek kıyameti kopardıyor. Anaokuluna yeni başlamış, annesi diyor ki, ‘Evden çıkaramıyorum, iPad olmadan. Arabaya koyuyorum da öyle getirip, götürüyorum çocuğu!’ diyor. Bu nasıl bir şeydir bilmiyorum. Bir de her şeyi çok çabuk elde ettikleri için tatmin olamıyorlar. Çünkü biz kendi oyuncağımızı kendimiz yapmaya çalışırdık, o çok kıymetliydi bizim için. Şimdi oyuncaklara ben bile özeniyorum ama çocuğa alıyorsun akşama sıkılıyor.” şeklinde ifade ediyor şaşkınlıklarını, yakınmalarını...

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

Ayla AĞABEGÜM

Çıkarın Kalemleri Kâğıtları

1940 yılında Bilecik'te doğdu... İlk ve ortaokulu Bilecik'te, liseyi ise babasının memleketi Elazığ'da okudu. Liseyi bitirdikten sonra doktor olmak istemesine karşın Edebiyatı tercih etti. Tıpkı doktorluk gibi öğretmenlik mesleğinin de 'insana hizmet' anlamına geldiğini düşündüğünden tercihini bu yönde kullandı. Liseyi bitirdiği dönemde babasını kaybetti. Ne yazık ki aynı yıl İstanbullu olan anneannesini kaybetmenin üzüntüsünü de yaşadı. Annesi ile birlikte Elazığ'dan İstanbul'a gelerek Üsküdar'a yerleşti. Sık sık İstanbul'a gelen babasından dinlediği İstanbul hikâyeleri ile büyümüştü... Hayalindeki İstanbul ile tanışınca babasının yokluğunu daha fazla hissetti. 1967 yılında İstanbul Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. Öğretmenliğinin adresi, ilk atamasının da yapıldığı Adana şehri oldu.

"Fakülte yıllarımda Ahmet Kabaklı Vakfı'na sık sık gidip gelirdim. Sivil Toplum kuruluşlarına katılırdım. Türk Edebiyatı Vakfı'na da sık giderdim. Orada devrin önemli isimleriyle tanıştım. Bugün hâlâ birçok gönüllü kuruluşta görevim var." diyor Ağabegüm.

Ayla Ağabegüm Elazığ'daki çocukluk yıllarına dair hatırladıklarını şöyle anlatıyor: *"Çocukluk yıllarımda ailemizde öğretmen çoktu. Fazla çocuk da yoktu; büyüklerin arasında büyük gibi yaşadım. Yıllar sonra anladım ki öğretmen ailede yetişmem beni erken olgunlaştırdı. Babam bana Rıza Tevfik'ten Yunus Emre'den şiirler okurdu. Annem de şiiri severdi. İlkokul öğretmenimi hatırlıyorum da; piyano çalardı. Demek ki öğretmenim de seçkin bir öğretmenmiş... Tabi bunu yıllar geçince anlıyorsunuz. Devrin Elazığ'ında fazla okumuş yazmış insan yoktu ama az da olsa kitap okurlardı... Sözlü kültürden yazılı kültüre geçtik günümüzde... Bazen beraber olduğumuz kişilere bakıyorum da, şiir bilmiyorlar... Ama eskiden insanlar bilirdi bunları..."*

"Ailem, Nazım Hikmet sevmezdi belki ama ben okuduğumda eve gelip söylediğimde tepki aldığımı hatırlamıyorum. Okul çağında edebiyatı seven bir grup olarak erkenden okula gider, öğretmenimizle ders yapardık. Divan Edebiyatı mesela... Bir kitap belirlerdik, para biriktirir alırdık. Bū-

tün arkadaşlar okurdu. Sonra tartışırdık sınıfta. Okulumuzun kütüphanesi vardı. Okulun kütüphanesinin olması çok etkili oldu yetişmemde. Lise yıllarımızda Necip Fazıl'ın "Bir Adam Yaratmak" oyununu sahnelemiştik okulda. Hatta Necip Fazıl seyretmeye gelmişti."

İstanbul'a üniversite okumak için gelen Ayla Ağabegüm, gençlik yıllarındaki Üsküdar'da komşuluk ilişkilerinden mahalle yaşantısına kadar her şeyin bir doğallık içerisinde olduğunu, zamanla ahşap samimi evlerin yerini beton evlerin aldığını, insanların da birbirlerinden giderek uzaklaştığını söylüyor.

"İstanbul'a üniversite okumak için geldim. Üsküdar Çiçekçi'de anneannemin ahşap bir evi vardı. Yıllar sonra eskidi. Apartman dairesine yerleştik sonra. O zamanın Üsküdar'ı çok güzeldi. Bahçeli evler, renk renk çiçekler vardı. Akasyalar leylaklar, salkımlı ağaçlar... Güller... Sokakta yürüdüğünüzde denizi görürdünüz.

Gelir seviyesi ya da kültür seviyesi farklı olsa da insanlar birlikte otururdu. Sokak kültürü vardı. Göç almaya başlayınca evler yetmemeye başladı. 3-4 katlı evler vardı. Ahşap evler yıkılıp yerlerine beton evler yapılmaya başlandı. Ama tabii bu arada bahçeler de gitti... Tek düze apartmanlar oldu. Göze hoş gelmeyen apartmanlardı. Hayat kolaylaştı ama iş işten geçmişti... Ama Üsküdar değişimde şanslıdır. Çok hızlı bir dönüşüm olmadı. Komşuluk ilişkileri hâlâ bazı yerlerde devam etmektedir."

Eski İstanbul halkının güzelliğini anlatan bir hikâyeyi şöyle aktarıyor Ağabegüm: "Beşiktaş'ta yaşayan zamanın tanınmış bir din âliminin kızı olan Hikmet Öğüt anlatmıştı... Hava soğuk. Dışarıdan bozacının sesi geliyor... Hikmet anne diyor ki kızına, boza al kızım. Kızı üşeniyor merdivenlerden inecek... Zor geliyor... Evde boza var anne diyor. Anne 2 kez daha boza al kızım diyor. Kızı tekrarlayınca aynı cevabı, anne bu kez diyor ki; boza var da, bakalım bozacının bu akşam parası var mı? Bu anlayışlar kalmadı artık."

Üsküdar Size Yakın Geliyor

"Anadolu'dan geldiğiniz zaman Üsküdar size yakın geliyor. Çünkü hangi şehirden gelmişseniz oradaymış gibi yaşıyorsunuz. Manevi havası insana huzur veriyor. Deniz ayrı bir güzellik... Siz Üsküdar'da güzelliği paranız olsa da olmasa da yaşarsınız. Semtlerin bu güzelliğini ruhumuzda hissedemiyoruz ne yazık ki. Günlük hayat da, televizyon da çok etkiliyor bu durumu. İnsan dinlenmesini de bilmiyor."

Ömrünü gençlerin eğitimine harcayan Ayla Ağabegüm çocukların eğitiminde anne ve babaların büyük önem arz ettiğini belirtiyor: “Çalışan anne ve babanın yapması gereken en azından akşam eve geldiklerinde çocuklarına vakit ayırmaları... Annenin beslenme kaynağı çok önemli. Anne ne ile besleniyorsa çocuk da onu alıyor. Anne kitap okuyorsa çocuk da kitap okuyor. Anne dizi izliyorsa çocuk da bununla besleniyor. Sevgi ile büyüyen çocuk büyüdüğünde yine sevgi verir. Yunus Emre'nin dediği gibi; -Ben gelmedim dava için, benim işim sevgi için.”

Çanakkale Zaferi Kutlanmaya Başlandı

Vatan ve millet sevgisinin çocukluk yıllarında verilmesi gerektiğini belirten Ayla Ağabegüm 18 Mart Çanakkale Zaferi ve Şehitleri Anma Günü ile ilgili çok önemli bir bilgiyi şöyle paylaşıyor: “Ben öğretmenliğim boyunca derslerimde yalnızca ders vermek yerine çocukların eğitimine tümünden önem verdim. Bir 18 Mart günü sınıfa girdim, ‘Bugün, 18 Mart Çanakkale Zaferi ile ilgili konuşalım’ dedim. Baktım bir öğrenci ‘Biz o konuya gelmedik öğretmenim’ dedi. Bir önceki ders Tarih idi. Deftere baktım hiç bahsedilmemiş. Çıkarın dedim kalemleri kâğıtları, sınav yapacağım. Öğrenciler döktürmüş... Sistemin hiç mi suçu yok... Bakanlığın hiç mi suçu yok falan diye... Her biri ayrı şeyler yazmış. Sonra ben bu kâğıtlardan bir mektup oluşturdum. Ahmet Kabaklı Hoca ile tanışıklığım olduğu için Tercüman gazetesinde yazıyordu o zaman, ona gönderdim. Köşesinde yer verdi bu konuya, çocukların yazdıklarını da yayınladı. Bu yazı bakanlığı harekete geçirdi. O günden sonra Çanakkale Zaferi'nin kutlanması gerektiğine karar verildi. Vatanını milletini seven idareciler yetiştirmek lazım, siyasiler ve öğretmenler...”

Çocukların Eline Saz Verin

Ağabegüm, “Bırakın fen'i, matematiği, çocukların eline bir saz verelim” diyor ve başarının sanatla geleceğine dikkat çekiyor.

“Muzaffer Sarısözen'in güzel bir sözü vardır, ‘Türkülerin söylenmediği yer vatan değildir.’ diye... İşte böyle; bırakın fen'i, matematiği, çocukların eline bir saz verelim... Yani çocuklar eğitimlerini alırken mutlaka bir sanat dalı ile uğraşsınlar... Bir de çocuklara yaklaşırken gözlerinin içine baktığınızda her birine ayrı şeyler söyleyebilmek önemlidir. Mesela İstanbul'dan gelen birkaç öğretmenimiz Anadolu'yu cezaevi gibi görerek, lütfen ders anlatırlardı. Ben de her şeyi kabul etmeyen bir öğrenciydim. O tarz öğretmenlerle sessiz bir kavga içindeydim. Bir gün ne yapmışsam artık, matematik öğretmenim babamı çağırmış. Ne yaptın dedi babam. Şaşırmıştı... Çünkü öğretmen, ‘sizin kızınız mı?’ demiş babama. Olamaz demiş... Anlayacağınız haksızlığa tahammülüm hiçbir zaman olmadı.”

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

36

Belkıs İBRAHİMHAKKIOĞLU

'Dost' Duygusunu Veren Beldedir Üsküdar

Erzurumlu İbrahim Hakkı Hazretleri'nin torunlarından biri olan yazar Belkıs İbrahimhakkioğlu 1950 yılında Erzurum'da doğdu. Çocukluğunun ve gençliğinin büyük bir bölümü Erzurum'da geçen yazar, babasının memur olduğunu söylüyor ve bu nedenle bir türlü köklü, büyük ve çevresiyle bağı güçlü olan evlerde yaşamadıklarına dikkat çekiyor.

“Sürekli gezgindik. Babam mizacı itibariyle de gezgindi. Allah gani gani rahmet eylesin çok sanatkâr ve misafirperver bir insandı. Evlerimiz hep çok küçük oldu. Gerçekten metrekaire olarak da çok küçük evlerdi ama içine doldurdukları ile çok büyük evlerde yaşadık. Hatta bu evlerden bazılarını gittim, ziyaret ettim. Gözümde, aklımda o kadar büyük olarak kalmış ki o ev, yeniden gördüğümde hayretler içerisinde kaldım. Şöyle 50 metrekairelik bir ev, o kadar misafir o eve nasıl sığar, yatılılar da dâhil... Babamın dost çevresi çok genişti, onca misafir o eve nasıl sığardı! 'Demek ki alanlar gerçekten izafi' dedim. Herhalde misafirler gelince evlerin duvarları genişliyor, içi anlam olarak çok doluyor; görüntü olarak çok sade, hatta hacmen küçücük olsalar da... Eşya olarak da öyle... Zaten gezgin bir aile idik, üstelik dünyaya pek fazla itibar da etmeyen bir aileden geliyorum. Eşyası falan öyle çok olmayan, sade evlerde yetiştim yani.”

Belkıs İbrahimhakkioğlu, çocukluk ve gençlik yıllarında komşuluk, akrabalık ilişkilerini, Necip Fazıl'ın 'Ölçülü Mesafede Yakın Beraberlikler' isimli şiirine benzeterek, “Çok sıcaktı” şeklinde tanımlıyor.

“Akraba demek bizim için çok önemliydi. O duyguyu da vermişti aileler. Küçüklük yıllarımda bütün akrabalar çok seviyorduk birbirimizi. Belki de şahit olmadığımız için hiç bilmedik 'çekişmeler nedir, kavgalar nasıl olur!' diye. Bunları hep büyüyünce tanıdık biz. Çekişmeli bir ortamda yaşamadık; hani Necip Fazıl'ın şu 'Ölçülü Mesafede Yakın Beraberlikler' diye bir şiiri vardır, gerçekten bizim çevre ilişkilerimiz de tam öyleydi. Saygı vardı. Öyle birbirinin özeline, mahremine çok girmeyen saygılı bir mesafe vardı. Fakat çok da sıcak, çok da samimi bir ilişki vardı.”

Gençliğinde İstanbul diye bir rüyası olduğunu dile getiren İbrahimhakkioğlu, İstanbul ve Üsküdar'a dair büyük bir hayranlığı olduğunu altını çiziyor.

"Bu sadece bir büyükşehir, güzel şehir rüyası değil; aynı zamanda kültürel arka planı da olan bir hayranlıktır. İstanbul bir masal şehri gibi gelirdi, hep görmek isterdim. Babam ilk olarak 64'lü, 65'li yıllarda bir tatilde getirdi. O zamana kadar hep filmlerden görmüştüm oysa, o zaman kafamda bir İstanbul canlandırmış hayal etmişim meğer. Hayatımda ilk defa hayalimin üzerine çıkan bir şehirle karşılaştım. Hayal ettiğimden daha güzel buldum. Böyle ağzım açık kalmıştı hakikaten. İlk Haydarpaşa'dan gelmişim. Tramvay vardı. Tramvaya binmek o yollardan yürümek, meydan, çeşme, iki caminin birbirine bakışı, bu sahil o zaman dolmamıştı. Amcamların evi vardı, hemen denizin üstünde, böyle bir kucaklaşma diyeyim, hayalimin üzerinde çıkan bir şekilde bir kucaklaşma böyle oldu.

Üsküdar'a Geldiğim An Evime Dönmüşüm Duygusu Vardır

Daha sonra benim tahsilim sebebiyle 1970'te tamamen İstanbul'a yerleştik ve Üsküdarlı olduk. O kadar Üsküdarlı olduk ki, mesela ben İstanbul'un her köşesini gerçekten severim, ancak yine de nereden olursa olsun Üsküdar'a geldiğim an, evime dönmüşüm duygusu vardır. Hani böyle işiniz bitmiştir artık, bir yorgunluk kahvesi içeceğiniz bir duygudur o. Her seferinde hâlâ bile vapurdan inip Üsküdar topraklarına ayak bastığımda o duyguyu taşıyorum. Üsküdar; maddi-manevi, her anlamda; güzellik olarak da, kültürümüzün çözülmelerine rağmen, hâlâ maneviyatını koruyan bir şehirdir. Yahya Kemal'in de dediği gibi; 'Üsküdar dost ışıkları'. O dost duygusunu veren bir yerdir Üsküdar.

Üsküdar'ın manevi bir atmosferi vardır, enenleri var Üsküdar'ın. Tarihi dokusuyla, mimari dokusuyla çok insani bir görüntüsü vardır. İnsana uyan bir görüntüsü vardır yani. Bir de tabii payitahtı seyretme meselesi var. Sanki 'O'na bir şey olmasın, aman bir zarar gelmesin' diye, karşılardan sessizce müdafaa eder bir haldedir. Ben böyle hiss ediyorum.

Bizim buradan Topkapı Sarayı eskiden çok net görünürdü. Hep onu hisse derdim, sarayın loş ışıklarında hâlâ birilerinin dolaştığını birilerinin yaşadığını hisse derdim. Üsküdar insanın kendisini gerçekten iyi hissettiği, değer verdiğiniz şeylere cevap veren bir yerleşimdir. Toprağın altı da herhalde çok diri olmalı ki, birçok şey hissettirir insana. Burada kendinizi bulursunuz. Öte yandan Üsküdar benim için olması gereken bir dünyayı ifade eder. Eksikleri ve çözümleriyle bütün her şeyi içerisinde taşıyarak, yeniden bir dirilişin belki bir tür ana malzemesi olarak görünür. Yani buradaki ruh bizim insan olarak yeniden dirilişimizin, yeşermemizin fitilini ateşleyebilir diye düşünürüm. Çünkü Üsküdar maneviyatıyla hâlâ yaşıyor. Yani o seslere kulak verirsek, onları duymamız mümkün."

Çocukken ilgileri dağınık biri olduğunu kaydeden yazar, bu mesleği nasıl seçtiğini ve başarının ipuçlarını ise şu cümlelerle aktarıyor.

“Sürekli sanata karşı çok büyük bir ilgim vardı. Musikiye vardı, edebiyata ve resme karşı. Demek ki çok da sabit değilmiş o heveslerim -ki bir karar kılmamışım hiç birinde. Bir dönem mesela doktor olmak istedim, sonra mimar olmak istedim. Ondan sonra bir ara gerçekten edebiyat tahsili yapmak istedim. Böyle daldan dala heveslerim vardı. Yani öyle tahsil hayatım da çok gönülümün arzusuyla olmadı yani. Ankara Siyasal Bilgiler’de başladım sonra İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi’ne naklimi yaptır-dım. Oradan mezun oldum ama iktisatla en ufak bir irtibatı olan alanlarda çalışmadım. Gittim, Türk Edebiyatı Dergisi’nde çalıştım mesela. Yazmaya aslında çok küçük yaşta başladım. Babam şairdi. Bizim aile yazıya çok aşına bir aileydi. Küçük yaşlarda o zaman bir hevesle mesela ‘yutar gibi’ okumak istiyordum. İlkokul 4’de başlamıştım batı klasiklerini okumaya. Bir çocuk romanı yazdım. Hatta babamın bir doktor dostu vardı, romanımı böyle okudu falan ve ‘Aman Hakkı Bey, çocuğa yazdır bunlar kaybolmasın’ önerisi oldu. Sonra böyle şiir karalamalarım oldu. Orada da demek ki böyle bir karar almamışım. En son Türk Edebiyatı Dergisi’ne girdiğim zaman, derginin mutfağında her şeyi yaptık. Haber yaptık, sanat haberleri yazdık, sinema tenkitleri, denemeler hatta hikâyeler yazdım. Öyle gitti yani, yazı hayatım böyle başladı.”

Başarının Sırrı: Hayırlı İnsan Olmaktır

“Ben takdire inanan bir insanım. Başarının sırrı bence hayırlı bir insan ol-maktır. Allah’ın rızasına ne kadar uygun ne kadar yakın bir gayret içerisinde iseniz benim gözümdeki başarınız da o kadardır. Çünkü Allah’ın rızasına uymazsanız, bir işte ne kadar ileriye giderseniz gidin o başarı eninde so-nunda tökezler. Ben buna tüm kalbimle inanıyorum. Zira ne kadar uygun, ne kadar muvaffak oldum, ne kadar yaptım; o da ancak Cenabı Allah’ın, Cenabı Hakk’ın takdiri. O bakımdan bir kere başarı için öncelikle gayret içerisinde olmak lazım. Ama gayreti tam yapıp neticesinde hırslanmamak lazım gerçekten de. Sabır; başarının en temel malzemesidir. Sabretmek lazım, aceleci olmamak lazım, hemen cazip gelen şeylere itibar etmemek lazım. Çünkü sağlıklı olarak onu hazmede hazmede, yoğura yoğura, pişirip pişirip emek vererek yapmalıyız. Emek vermediğiniz bir şeyden ne olursa olsun hayır gelmeyeceğine canı yürekten inanan bir insanım. Çocuklara da yaptığı işten hoşnut olma, değer verme, kıymet vermeyi öğretmek lazım. Emeğin kıymetini anlatmak lazım bence. Onun için de öyle gelip geçici şeylere heveslenmemelerini anlatmak zorundayız. Ama onu öyle bir ver-meliyiz ki çocuğa, onu sevsin, emeği sevsin... Emeği sevdirecek metotlar bulmak lazım!”

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

40

Beşir AYVAZOĞLU

Üsküdar Çok Zengin Bir Dünya; Üsküdar, Anadolu Toprağı Demek

Edebiyata gönül vermek, bir çok sıkıntıyı, bir çok mutsuzluk gerekçesini önceden ve gönüllü olarak kabul etmektir biraz da... Edebiyat demek, kahır demektir biraz da; her ne kadar acıyı ve hüznü bile lezzetle anlatabilmeyi mümkün kılsa da... Tıpkı Beşir Ayvazoğlu'nun da hayatında izlerine rastladığımız gibi... Türk Edebiyatı dergisi genel yayın yönetmeni, edebiyatçı-yazar Beşir Ayvazoğlu, 1953 yılında Sivas'ın Zara ilçesinde, tek katlı, ahşap bir evde dünyaya geldi. İlkokul ikinci sınıfa geçtiği yıl ailece Sivas'a taşındılar. O yıllarda ahşap dokusunu henüz kaybetmemiş bir şehir olan Sivas'ta oturdukları evlerden biri de Sığircızadeler Konağı idi. "Sivas Geceleri" başlıklı yazısında uzun uzun anlattığı bu gösterişli konağın, çocukluk hatıralarında çok önemli bir yeri olduğunu söyleyen Ayvazoğlu, şöyle devam ediyor özyaşam öyküsünü anlatmaya.

"1971 yılında ayrıldığım Sivas, özellikle 1980'lerden sonra o kadar değişti ki, çocukluğumu ve ilk gençliğimi yaşadığım şehri şimdi tanıyamıyorum. Ne zaman gitsem, benim için özel bir anlam ve hâtıra değeri taşıyan bir evin, bir çeşmenin, bir sokağın, bir çıkmazın yok olduğunu ve sokaklardaki tanıdık simaların azaldığını görüyorum, uzviyetimden parçalar koparılmışçasına acı duyuyorum. Geniş geniş caddeler açıldığı için bir zamanların işlek ana yolları sefil ara sokaklara dönüşmüş. Güzelim ahşap evlerin yerlerinde, tabii şartlarda herhangi bir mimar için utanç kaynağı olabilecek çirkin beton bloklar yükseliyor. Eski sokakları bulmakta zorluk çekiyorum; nasılsa yerinde bırakılmış bir eski ev, bir çeşme, yahut bir mescit vb. olmasa, ha yabancı bir şehirde dolaşmışım, ha hayatımın yirmi yılını yaşadığım şehirde... Yaşadığım evler, koşup oynadığım sokaklar, okuduğum okullar ya yıkılmış yahut başka bir şeye dönüştürülmüş. Kendimi olmayan bir geçmişte yaşamış gibi hissettiğimi söylersem, abarttığımı zannetmeyiniz. Açıkkçası, bütün Anadolu şehirleri gibi, Sivas da bir beton cehennemine dönüştü ve mahalle düzeni büyük ölçüde ortadan kalktı. Oturduğumuz mahallelerdeki sıcak insan ilişkile-

rini unutamıyorum. Mahalle demek dayanışma ve yardımlaşma demek, komşuluk demek, acıları ve mutlulukları paylaşmak demektir.”

Üsküdar Başlı Başına Bir Dünya

Çocukluğunu, ilk gençlik yıllarını Sivas'ta yaşayan ve yüksek öğrenimini Bursa'da tamamlayan Ayvazoğlu, çocuk yaşta İstanbul ve Üsküdar sevdasına nasıl kapıldığını da şöyle anlatıyor:

“Bazı tesadüfler sonucu, Yahya Kemal'in eserleriyle çocuk yaşta tanıştım. Onun şiirlerini ve yazılarını tadına vararak okuduğunuz zaman İstanbul sevdasına tutulmamanız imkansızdır. Ve tabii Üsküdar... Biliyorsunuz, Yahya Kemal'in Üsküdar'a özel bir sevgisi vardı. En çok şiiri Üsküdar için yazmıştır. Sözün kısası, Yahya Kemal'i okuduktan sonra daha görmeden İstanbul ve Üsküdar âşıkları arasına katıldım. İlk defa 1969 yılında bir okul gezisinde gördüğüm İstanbul, 1985 yılından itibaren sürekli yaşadığım şehir oldu. 1979 yılında da Çengelköyü'nde bir yıl kadar oturmuş, orada evlenmişim. En büyük zevkim, sabahları vapurla karşıya geçmek ve yavaş yavaş yürüyerek çalıştığım gazetenin Akbıyık'daki merkezine gitmekti. 12 Eylül 1980 askeri darbesinden sonra Bursa'da beş yıl kadar edebiyat öğretmenliği yaptım. İstanbul'da oturmak için Anadolu yakasını, özellikle Üsküdar'ı tercih ettiğimi söylemek isterim. Ancak 1985 yılında Tercüman gazetesinde çalışmaya başladığım için gazeteye yakın bir semtte oturmak zorundaydım. Bu sebeple 2000 yılına kadar Merter'de oturduk. Ne varki Çengelköyü'nün tadı hâlâ damağımdaydı. 1970'lerin Çengelköyü hakikaten bir cennetti.

Edebiyat öğretmeni olan eşimin emekli olması, çocuklarımla da o civardaki okullarını bitirmesi, Üsküdar'a yerleşmemizin önündeki bütün engelleri kaldırdı. Ve 2000 yılında Altunizade'de bir ev edinerek Üsküdarlılar arasına katıldık. Yahya Kemal'in Üsküdar'a duyduğu büyük sevginin arkasında, çocukluğunun Üsküdar'ı bu semtte bulması varmış. Ben de galiba burada biraz Sivas'ı buluyorum.

Kendine has bir yaşama iklimi, bir atmosferi ve ruhaniyeti olan eşsiz bir şehir... Mimar Sinan'ın Mihrimah Sultan, Valide-i Atik ve Kuşkonmaz Camileriyle damgasını bastığı, bu iklimde yaşamayı bir ayrıcalık olarak görenlerdenim. Bir zaman tüneli keşfetseydim, ilk işim eski Üsküdar'a hicret etmek olurdu. Bereket versin, Üsküdarlı Ressam Hoca Ali Rıza Bey'in hemen bütün yağlı boya, suluboya, karakalem, eski Üsküdar'a küçük, aydınlık birer pencere gibidir. Sadece büyük bir ressam değil, aynı zaman da muhteşem bir ahlâk adamı olan Hoca Ali Rıza'ya

hayranım ve bu hayranlık beni daha Üsküdarlı yapıyor. İmrahor'u, Salacak'ı, Bağlarbaşı'sı, Karacaahmet'i, Altunizade'si, Çamlıca'sı... Üsküdar'ı bana anlattırmayınız; en iyisi, yakın dostluğunu kazanmak bahtiyarlığına erdiğim merhum Ahmet Yüksel Özemre'nin kitaplarını okuyunuz.”

İlk yazı ve şiirleri 1968 yılında bir mahalli gazetede yayımlanan Ayvazoğlu, yazar olmaya çocuk yaşta karar verdiğini, hatta ortaokul sıralarında bir roman yazmaya kalkıştığını, nasıl yazar olduğunu da şöyle anlatıyor.

“Tam kırk yedi yıldır yazıyorum. Yayımlanmış elli civarında kitabım, gazete ve dergilerde binlerce yazım var. Bazen masadan hiç kalkmamacasına on-on beş saat çalıştığım olur. Yine de tam istediğim kıvamda yazar olmadığımı düşünüyorum ve sürekli çalışıyor, yazdığım her şeyin bir öncekinden daha iyi olması için özel gayret gösteriyorum. Asla oldum demem; oldum dediğiniz an bittiniz demektir. Bu işlerin sonu yoktur, hep daha iyisi vardır mutlaka. Daha iyisinin peşinde koşacaksınız, daha başarılı olmak, daha başarılı olmak için çabalayacaksınız. Ben her zaman hiçbir şey bilmiyormuş gibi davranırım; hep yeni bir şeyler öğrenmek çabasındayım. Bilginin sınırı yoktur. İnsanlığın ürettiği bütün bilgileri edinmek mümkün olmadığına göre, okyanusa nazaran bir zerrecik mesabesinde olan mini minnacık bilgi dağarcığınızla övünmeniz, gururlanmanız saçmadır. Bu sebeple hiç birşey bilmiyormuşum, öğrenmeye yeni başlamışım gibi çalışıyorum.”

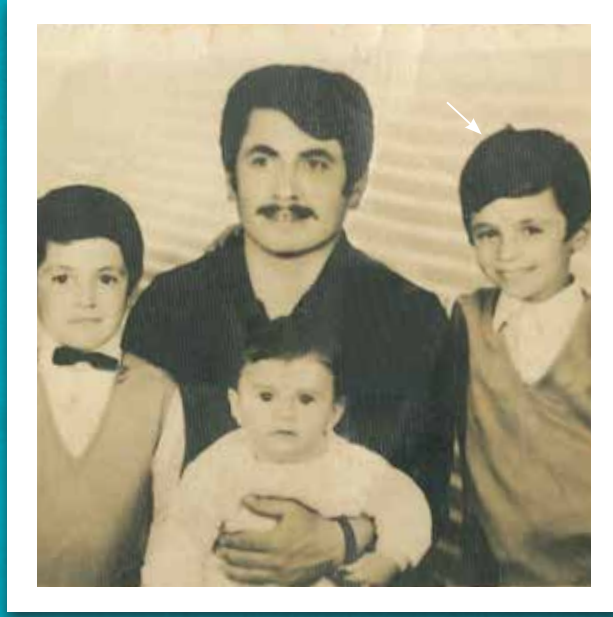
Dehanın Yüzde 99'u Çalışmaktır

Hayatta başarılı olabilmek için zekâ ve kabiliyetin önemli olduğuna da dikkatimizi çeken Ayvazoğlu, son olarak şunları söyledi:

“Ancak çalışmak hepsinden önce gelir. İsteddiğiniz kadar zeki olun, kabiliyetli olun, çalışmadığınız taktirde, istikrarlı kararlı ve sabırlı olmadığınız taktirde başarılı olmanız çok zordur. Başarıya koşmanın tek yolu gerektiğinde günde on-on beş saat çalışabilmeyi göze alabilmeniz gerekir. Çalışmadan, emek sarfetmeden başarı kazanılamaz. Dehanın yüzde 99'u çalışmaktır. Bir de yaptığınız işi seviyorsanız saygı duyuyorsanız, başarılı olmamanız için hiç bir sebep yok. Başlangıçta sevmediğiniz bir iş olsa bile, onu sevmek için gayret göstermeniz gerekir. Zaman içerisinde o işin inceliklerinin farkına vardıkça sevme ihtimaliniz de artacaktır.”

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

44

Bülent ALKILIÇ

Başarı, Sevdiğin Şehirde Sevdiğin İşi Yapmaktır

Galatasaraylı eski Milli futbolcu Bülent Alkılıç 1962 yılında Rize’de doğmuş. Çocukluk yılları Ümraniye’de geçen Alkılıç, burada 2 katlı müstakil bir evde büyüdüğünü söylüyor. 1992 yılından beri ise Üsküdar’da yaşayan Alkılıç, çocukluk yıllarına ait anılarını şu şekilde anlatıyor.

“70’li yıllarda Çamlıca’da hiçbir şey yoktu. Akrabalarımızla ailece kili-mimizi, yiyecek, içeceğimizi yanımıza alır buraya gelirdik. Şimdi oturup yemek yiyebileceğiniz yerler var, hizmet sektörü var, ama o yeşilliğin içinde oturup yediğiniz yemeğin tadını hiçbir şeyden alamıyorsunuz. O zamanlar televizyon ve iletişim araçları bulunmuyordu. Akrabalar, komşular birbirlerine gider gelirdi. Ziyaretler vardı. Akşamları oturup çay kahve içilir, uzun sohbetler edilirdi. Toplu halde sinemalara, pikniklere

giderdik. Komşuluk, akrabalık ilişkileri müthişti, çok değerliydi. Şimdiyle kıyaslanamayacak kadar farklıydı. Günümüzde aynı apartmanda oturduğumuz komşumuzu bile tanımıyoruz”

Her yanı tarih kokan Üsküdar’a 1992 yılında yerleşen Alkılıç, bu ilçede oturmaktan dolayı çok mutlu olduğunu söylüyor. Muhiti çok beğendikleri için Beylerbeyi’nde bir de restoran açan Alkılıç, böylece Üsküdar’a biraz daha bağlandıklarını dile getiriyor.

Futbolcu Olacağım Aklımdan Bile Geçmedi

Çocukken mahalle aralarında arkadaşlarıyla top oynayan Alkılıç, bir gün tanınmış bir futbolcu olacağını hiç düşünmemiş. Alkılıç profesyonel futbol yaşamının nasıl başladığını ise şu cümlelerle anlatıyor.

“Futbolcu olma niyetimiz vardı ama olacağımı düşünmüyordum. Aklımın ucundan geçmezdi. Mahalle aralarında top oynarken benim oyunumu görüp, beğenenler oldu. 15 yaşındayken bir gün dayım elimden tuttu ve beni Galatasaray’ın alt yapısına götürdü. Sevdiğim, yapmak istediğim şeydi. O tarihten itibaren futbolun içindeyim. Galatasaraylı Sporcular Derneği Yönetim Kurulu üyesiyim. Ayrıca Profesyonel Futbolcular Derneği Yönetim Kurulundayım. Oğlum da benim gibi futbolcu, babasının yolundan gitmeyi tercih etti. Şu an Kayseri Erciyesspor’da top oyuyor.”

Sevdiğiniz İş Yapın

Türkiye’nin en büyük futbol takımlarından birinde oynama başarısını elde eden Alkılıç başarının sırrını, *“Başarıya giden yolda en önemli şey insanın sevdiği işi yapmasıdır.”* şeklinde özetliyor.

“Sevdiği işi yapmak herkesi bir adım öne taşır. Bir de başarılı olabilmek, hedefe ulaşmak için çalışmak ve fedakârlık yapmak lazım. Çocuklarımız, gençlerimiz istikrarı bozmadan, hedeften şaşmadan devamlı çalışarak elinden geleni yapmalı. Bir de ne olursa olsun, hangi mesleği seçerlerse seçsinler önce insan olmalarını; dürüst, topluma faydalı bireyler olmaya çalışmalarını tavsiye ediyorum.”

*“Ahlâka dair ne öğrendiysem futboldan öğrendim.
Çünkü top hiçbir zaman beklediğim köşeden gelmedi.”*

Albert Camus

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

48

Cüneyt ÇAKIR

Üsküdar İstanbul'un Yaşayan Tarihi

Mesleğinde hep zirveyi hedefledi ve adım adım bu hedefine ulaştı. Çok çalıştı, çok inandı ve dünya futbolunun yakından tanıdığı bir isim olmayı başardı...

23 Kasım 1976 yılında Zeynep Kamil Hastanesi'nde doğan FIFA kokartlı hakem Cüneyt Çakır. Çocukluğu Kuzguncuk'ta geçen Çakır, o yıllara dair şunları anlatıyor.

"Ailem benim için hayattaki en önemli unsurdur. Varlığımı, karakterimin temel özelliklerini onlara borçluyum. Annem hep çok şefkatli, babam her zaman öğreticiydi. Kardeşim ise hayatın rengiydi. O zamanlar bırakın oturduğunuz apartmanı mahallenizde oturan herkes sizin aileniz gibiydi. İnsan ister istemez o güzel günleri özlüyor. Ben çok şanslıydım çünkü mahalle ortamında büyüdüm. Sokak aralarında futbol oynayan, istediği gibi koşturan, arkadaşlarıyla çocukluğunu gönlünce yaşayabilen biriydim. Kuzguncuk sahilinde bulunan açık hava sinemasına gitme şansını da yakaladığım için kendimi ayrıcalıklı hissediyorum.

Üsküdar ise İstanbul'un Kalbidir

Hani İstanbul için; 'kıtaların birleştiği yerdir, Türkiye'nin kalbidir' derler. Ben de Üsküdar da İstanbul'un kalbidir. Ben bildim bileli Üsküdar, önemli ve canlı bir yerdir. Herhalde bu şehirde yaşayıp da yolu buradan geçmeyen yoktur. Birbirine saygılı, sporu seven, kültürlü, güler yüzlü insanların yaşadığı bir

semttir Üsküdar benim gözümde. Üsküdar, İstanbul'un yaşayan tarihidir. Küçükken büyüklerden eski Üsküdar hikâyeleri dinlemeyi severdim. O keyifli anlatımların tadına doyumazdım. Eski İstanbul beyefendilerini hanımefendilerini dinlemek başka bir keyifti.”

Zirveyi Hedeflemelisiniz

Çakır, küçükken futbolcu olmak ister. Alt yapı takımlarında futbol oynar. İyi de bir futbolcudur. Babası, futbol hakemi olduğu için bir süre sonra kendisi de hakemliğe ilgi duymaya başlar.

“Onun çantasını hazırlamasını seyretmek, gittiği maçları seyredip pozisyonları değerlendirmek beni heyecanlandırmaya başlamıştı. Yaşım tutar tutmaz hakemlik kursuna gittim ve hakemliğe başladım. Futbolu, hakemliği çok seviyordum. Bir parçası olmak benim için önemliydi. Hangi işi yaparsanız yapın, çok çalışarak zirveyi hedeflemelisiniz. Ben de hakemlikte adım adım en üst noktayı hedefledim. Başarının sırrı çok çalışmaktır. Başarının sırrı doğru hedef koymaktır. Başarının sırrı hedefe adım adım gideceğini bilmek ve sabretmektir. Başarının sırrı istediğin şeyi, çok sevdiğin şeyi yapmak ve yaptığın işi en iyi şekilde yapabilmek için sürekli çalışmak ve gelişime açık olmaktır. Dilerim herkes hayatta en çok yapmayı istediği şeyi yapma şansını bulur. Asla vazgeçmemelerini, sabırla çalışmalarını ve kendilerini asla yeterli görmemelerini önermek isterim. Her zaman daha fazlasını yapabilmek mümkündür.”

Son olarak Üsküdarlı olmanın bir ayrıcalık olduğunu düşünen Çakır, şunları söylüyor.

“Zeynep Kamil’de doğmak, Salacak Sahilinden Kız Kulesi’ne bakmak, Kuzguncuk’da Boğaz’ı seyre dalmak, dünyanın belki de en güzel coğrafyasının ayrıcalığını her an yaşamaktır.”

“Taç çizgilerinin ötesinde hiçbir şey yoktur.”

Jacques Derrida

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

Dursun Ali SARIOĞLU

Çocukluğuma Dönsem Yine Tiyatrocu Olurdum

“10 yaşıma kadarki çocukluk dönemim Rize’de geçti. İlkokul 3. sınıfa kadar Rize’de, 4. sınıfı İstanbul Üsküdar’da, 5. sınıfı ise tekrar Rize’de okudum. Babam dokumacıydı. 2. Dünya Savaşı zamanlarıydı. Yoksulduk. Dünya’da zaten yoksulluk vardı. Türkiye daha da yoksuldu. Karadeniz yoksulun da yoksuluydu. O zamanlar henüz çay yetiştirilmiyordu Türkiye’de. 1940’lı yıllarda çay Türkiye’ye geldi ama 50’li yıllardan sonra yetiştiricilik başladı. Zamanla yavaş yavaş da olsa toparlanmaya başladı Karadeniz. İstanbul’a geldiğimde bulaşıkçılıktan ayakkabı boyacılığına kadar her işi yaptım. Gazete sattım. O zamanlar Ayvansaray’da aş evleri vardı. Orada karın tokluğuna çalıştım. Askerliğimi yapana kadar çok zor dönemler geçirdim. Askerliğimi yaptıktan sonra 5 yıl kadar belediyede yöneticilik yaptım.” İlkokuldan sonra maddi zorluklar nedeniyle eğitim hayatına devam edemeyen Dursun Ali Sarioğlu, çocukluk ve gençlik yıllarını işte böyle anlatıyor...

Artık Yardımlaşma Kalmadı

Zor bir dönemde yaşadığı şüphesiz. Dünya ise topyekun savaşta... Ekonomi yerlerdedir o yıllarda, insanlar açlıkla mücadele etmekte. İstanbul’a geldiğinde kendi ayakları üzerinde durabilmek için çeşitli işler yapmış Sarioğlu. Eyüp ilçesinde oturmuş bir süre... Daha sonra Üsküdar’a geçerek yıllar boyu ikamet edeceği semte yerleşmiş. O dönemin mahalle kavramını hasretle yâd eden oyuncu, eski insanların yardımlaşma anlayışının şimdi-lerde kalmadığından da şikâyetçi...

“Çengelköy’de amatör tiyatro topluluğumuz vardı. Üsküdar Musiki Cemiyeti’nden gelip, bize şarkı meşk ettirirlerdi. Akşamları uğradığımız bir kulüp vardı. Orada bir ilan gördüm. Yeni kurulacak bir tiyatro grubuna yetenekli kişiler aranıyordu. Ben de başvurdum. 150 kişi arasından 20 kişi seçildi. Ben de o seçilen kişilerin arasındaydım. Mehmet Ulusoy vardı, Fransa kendisine bir tiyatro kurmuştu... O kadar önemli bir insan...

O beni aldı Ankara'ya götürdü 30'lu yaşlarımda... Dizilerde oynamaya başladım. Ama şimdi düşünüyorum da insan yapabileceklerinin çok azını gerçekleştirebiliyor. Fırsatları iyi değerlendirmek gerekiyor. Ben de karşıma çıkan fırsatları değerlendirmeye çalıştım. Tiyatroda fazla paralar kazanmadık. Ama dizilerde oynamaya başlayınca, maddi durumumuz biraz düzelmeye başladı.”

Genellikle Karadenizli tiplerleriyle ön plana çıkan oyuncu, zamane gençlerinin oyunculuklarını takdir ediyor. Ama bir sitemi var, “*Vefa, İstanbul'da bir semtin adıdır. O orada kaldı. Yakın tanıdıklarım var tiyatrodaki çocukları... Daha bir gün gelip bana bir şey danıştıklarını görmedim.*”

Mutlu Olacağınız Şeyi Yapın

Dursun Ali Sarioğlu'nun zorlu hayatından çıkardığı dersler zamane çocuklarına ve gençlerine tavsiye niteliği taşıyor: “*Eğitim sistemimizin gelişmesi lazım, gelişmiş ülkelerde çocukları henüz küçük yaşlarda meyilli oldukları mesleklere yönlendiriyorlar. Adam tornacı olacakken bakıyorsunuz burada balet oluyor. Sonra mutlu olamıyor. Ya da müzisyen olacakken doktor oluyor. Sonra mutsuz oluyor... İbrahim Tatlıses Urfa'da değil de Roma'da doğsaydı, dünyaca ünlü bir operacı olurdu. Ama o da karşısına çıkan fırsatları iyi değerlendirdi. Ben de tiyatroya yöneldim. Çünkü çok sevdim. Bir sürü farklı işte çalıştım ama bu işe gönül verdim sonunda... Çocukluğuma dönsem yine tiyatrocunun olmasını isterdim. Yapmak isteyip de yapamadığım şeyleri belki o zaman yapardım.”*

“Sahnedeki söylene söz geçerlidir.”

Christine Dössel

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

Esra CEYHAN

Üsküdar Bilgedir, Bilir

Üsküdar'da, 1969 yılında Zeynep Kamil Hastanesi'nde dünyaya gelen Esra Ceyhan, asker olan babasının görevi gereği Bursa, Diyarbakır gibi farklı illerde ikamet etmiş. Halasının Üsküdar'da oturması nedeniyle tatillerde sık sık Üsküdar'a gelirmiş. İleriki yaşlarında Kadıköy'de ikamet etse de, Üsküdar'da akıllı kalacak kadar bir Üsküdar aşığı...

Üsküdar, İstanbul'un İncisi

"Hacı Arif Bey'in 'Vücut İklimimin Sultanı Sensin' diye bir eseri vardır. Üsküdar'a bir şarkı söylemem gerekseydi ona bu şarkıyı armağan etmek isterdim. İstanbul'u bir organizma olarak kabul edersek, Üsküdar'ın, onun incisi, annesi, kucaklayıcısı olduğunu düşünüyorum. Komşuluk ilişkilerinin hâlâ devam ettiğini duyuyoruz, biliyoruz, yaşıyoruz... Bu beni çok mutlu ediyor... Bunu kaybetmemek çok önemli!" diyor Esra Ceyhan.

Üsküdar'ın, özellikle Aziz Mahmud Hüdayi Hazretleri başta olmak üzere, evliyalarının ve tarihi eserlerinin bulunmasından dolayı ayrı bir havası olduğunu düşünüyor. *"Üsküdar bilgedir, bilir. Olgundur!"* diyor Esra Ceyhan. Tarihi yarımadaı bu kadar panoramik şekilde gören başka bir semt olmadığını düşünüyor İstanbul'da... Üsküdar'ın anaç olduğunu, insanların birbirine yardım etmek için adeta yarıştığının tüm izlerinin, sokaklarında eserlerinde görüldüğünü vurguluyor.

"Avrupa Yakası'ndan baktığımda yeşil bir Üsküdar görüyorum..." Esra Ceyhan'ın, bakmakla görmenin farkına dikkat çeken şu sözlerine katılmamak mümkün değil. *"Özellikle Üsküdar'da fazlasıyla var olan, yanından geçip gittiğimizde hiçbir bilgimizin olmadığı tarihi eserlerimize sahip çıkalım, araştıralım... Kim, ne zaman, neden yapmış diye... Çocuklarımıza ve gençlerimize bu konuda büyük sorumluluk düşüyor."*

Esra Ceyhan kızıyla

Başarının Sırrı: Merak Etmektir

Esra Ceyhan, “Adam Olmuş Çocuklar: Başarının Sırrı” kitabı için başarı ve başarının sırrını şöyle açıklıyor.

“Başarı kendisiyle mutlu olma halidir insanın... Başarının sınırı ise insanın kendi içinde... Eğer geriye dönüp baktığınızda huzur duyuyorsanız bence başarıyı yakalamışsınız demektir. Hangi işi yapıyorsanız yapın, ben kendimi iyi ifade ettim, diyorsanız başarıyı yakalamışsınız demektir. Ben ya hukukçu ya da gazeteci olacağım derdim. Üniversite tercihlerimi de hep gazetecilik tercihlerinden yana kullandım. İstanbul Üniversitesi Basın Yayın Bölümü’ne (İletişim) birincilikle giren bir öğrenciydim. Amacıma ulaştığımı düşünüyorum. Başarının sırrı bence merak etmektir... Ben çok merak edip, okuyan biri oldum. Allah’a şükür ki zengin bir kütüphaneye sahip bir evde büyüdüm. Öncelikle kendi kızım başta olmak üzere çocuklarımıza çok okumalarını, okumaktan önce de iyi dinleyici olmaları gerektiğini tavsiye ediyorum. Kendilerinden büyüklere muhakkak kulak kabartmaları gerektiğini, insanlar arası iletişimde önce dinleyip, ardından algılayıp, sonra konuşmaları gerektiğini düşünüyorum.”

Esra Ceyhan’la kızı Ayşe, annesi Nilüfer Hanım ve babası A. Edip Bey ile birlikte sohbet ettik. Önce Ayşe’den annesini dinledik. Ardından kıymetli anne ve babasına kızlarını sorduk... Yaşitlarından ileri bir olgunluğa sahip 9 yaşındaki Ayşe, “Övünmek gibi olmasın ama herkes annem kadar kaliteli olmayabilir.” diyerek annesine olan hayranlığını dile getiriyor. Ar-

dından önce kendisi gibi çocuklara çok okumaları gerektiğini ve büyüklerinin sözünü dinlemeleri gerektiğini şöyle açıklıyor: “Söz temsili bir insan büyüse de kendinden daha büyük bir insanın sözünü dinlemelidir. Akıl akıldan üstündür diye bir atasözümüz var, bunu çok dikkate almalıyız.” ve Ayşe son olarak bir ekleme yapıyor: “Bu arada benim de bu hikâyede bir sözüm geçtiği için çok mutlu oldum”.

Sihirli Kelimeleri Vardır

Esra Ceyhan’dan ise kızı Ayşe’yi dinledik. İş hayatında başarıyı yakalamış bir annenin söyledikleri oldukça dikkat çekici: “Ayşe, tabağında yemek bırakmaz. Bıraktığında ise çok üzülür... Çünkü dünyada yemek bulamayan çocuklar olduğunu bilir... Kitap okur... Fazla televizyon izlemez. Hafta sonu da kendi yaş grubuna uygun programlar izler, çok kısa süreliğine... Sihirli kelimeleri vardır. Sihri söylenmesinde gizli... Teşekkür Ederim... Nasılsınız... Hoş geldiniz... İyi Günler gibi... Ve bu sihirli kelimeleri insanların gözünün içine bakarak söylemesi gerektiğini bilir. Vatanına milletine ve dinine bağlı bir çocuk olarak yetişmesi için elimden geleni yapıyorum.”

Babası A. Edip Bey’e kızı Esra Ceyhan’ı sordüğümüzda, kızından memnun bir baba ile karşılaşırız. Esra Ceyhan’la gurur duyan bir baba...

Annesi Nilüfer Hanım, kızlarının öncelikle çok iyi bir anne olduğunu düşünüyor ve ekliyor:

“Esra benim tahminimden de öte bir noktada şu anda... Bir anne olarak kızının her ihtiyacına özen gösterir... Anne ve babası olan bizlere de saygı ve hürmette kusur etmez. Bize çok düşkündür... Küçükken çok hırslı ve çalışkan bir kızdı. Okulunda da çok başarılıydı zaten. Sınavdan 7 aldığında neden 9 almadım diye evde kıyamet koparırdı... Her zaman gurur kaynağımız olmuştur...”

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

60

Giray BULAK

Üsküdar'ı ve Çocukları Çok Seviyorum

Kim olursanız olun, hayatınızın neredeyse unutulamayan yegane hatıraları çocukluğunuzun sırlarıyla ve yaşanmışlıklarıyla doludur. Tıpkı Teknik Direktör Giray Bulak'ın özelemlerini bir bir hissettirdiği hikâyesinde saklı duran hatıralarından sezildiği gibi.

Üniversite eğitimi için geldiği Üsküdar'a aşık olan Teknik Direktör Giray Bulak, yıllar sonra geri dönerek ailesiyle birlikte kalan ömrünü Üsküdar'da geçirmeye karar vermiş. Sporla dolu bir hayat sürdüren Bulak, Beylerbeyi'nde çok sevdiği çocuklarla spor yapmaya ve futbol oynamaya devam ediyor.

1958 yılında Trabzon'da doğan ve güzel bahçeli bir evde çocukluğunu geçiren Bulak, o yıllarını şöyle anlatıyor;

"Bahçemizde bütün meyve ağaçları, güller ve çiçekler vardı. Geniş bir aileydik; amcalarım, halalarım hep beraber oturuyorduk. Sofraya oturduğun zaman 20-30 kişi oturuyordunuz. Ben hâlâ çok çabuk yemek yerim. Kızlarım bana niye böyle hızlı yediğimi sorarlar; 'O zaman kim yer kapabilirse o doyuyordu!' derim. Bu bende alışkanlık oldu. Tabi çok çok güzeldi çocukluğum. Spor yapıyorduk, okuyorduk. Yazları annemin köyüne çıkıyorduk. Fındık toplayarak para kazanıyorduk. O günleri unutamam"

17 yaşına kadar Trabzon'da yaşayan, ilkokul, ortaokul ve liseyi burada okuyan Bulak, spor akademisini kazanarak İstanbul'da geldiğinde Üsküdar'la tanışmasını şöyle anlatıyor.

"1976-80 yılları arasında üniversite eğitimim için Üsküdar'a geldiğimde 4 yıl Beylerbeyi'nde oturdum. İstanbul'a otobüsle gelmiştim. Haydarpaşa'nın orada indik, daha otogara girmeden arkadaşlarım beni oradan aldılar. Yeldeğirmeni'ne gittik, akademiye gelmek için Üsküdar'a geçtik. Hiç unutmam, daha dün gibidir; belediye otobüsünden indim, Üskü-

dar'ı, Boğazı ilk o gün gördüm. Sonra Beylerbeyi'ne yerleştim. Futbol oynamak için Kumkapı'ya gidiyordum, ilk hatırladığım o cami silüeti, meydan, iskele ve vapurlar. Üsküdar'a çok gelip giderdik, çünkü Üsküdar o zaman Anadolu Yakası'nın merkezi. Kadıköy'e, Beşiktaş'a, Eminönü'ne gitmek için Üsküdar'a gelirdiniz. Yukarıda Çiçekçi, aşağıda Harrem, mesela Zeynep Kamil'de futbol sahası, spor salonu vardı. Hentbol, basketbol maçları orada oynanırdı. Paşakapısı... O zamandan aklımda kalan yerler buralar.

Mezun olduktan sonra Trabzon'a geçtim. Bütün arkadaşlarım İstanbul'da kaldı ama ben Trabzonspor sevdalısı olduğum için o kulüpte çalışma amaçlı Trabzon'a döndüm. 10 yıl Trabzonspor'un bütün kademelerinde çalıştım. Sonrasında, aşağı yukarı 24-25 takımında çalıştım ve bugünlere geldim.

'İstanbul' denilince ilk aklınıza gelen yerlerdendir Üsküdar. İlk akla gelen yer çok önemlidir. Yıllar sonra İstanbul'a yerleştiğimizde de oturmak

için Beylerbeyi'ni seçtik. Eşim de burayı çok seviyor, ayrıca burada çok arkadaşım var. Biz 10 yıl Ankara'da oturduk, çocukların eğitimi için. Sonra çocuklarımız buraya geldi, oğlum burada üniversite kazandı. Biz de peşinden geldik. Deniz kenarında büyümüş biri olarak burayı tercih ettik. Böyle bir yerde oturmak çok keyif veriyor insana. Güzel bir yerde

oturuyorum, boğaz ayağımızın altında. İnsanların resimlerde, televizyonlarda gördüğü şeyi biz burada yaşıyoruz. Çok şükür mutlu, huzurlu bir yerde oturuyoruz.”

Trabzonspor’un kurucularından, birkaç tane amatör takımın başkanı bir babanın çocuğu olan Bulak, ailesinin tamamının futbol oynadığına, dolayısıyla sporla iç içe bir hayat yaşadıklarına işaret ediyor.

Mesleğini Sevecek, Çilesini Çekeceksin

Mesleğinde başarıyı elde etmiş bir isim olan Giray Bulak, başarılı olabilmek için dürüst olmak ve çok çalışmak gerektiğine vurgu yaparak; *“İş disiplini çok önemli... İşini sevmek önemli... Ben mesleği-*

mi çok severek yapıyorum. İnsanlarla diyalogu çok iyi olan bir insanım, insanları ve işimi çok seviyorum, bu benim işimi kolaylaştırıyor. Mesleğini severek yapan, onun her türlü çilesine katlanabilen insan sonuçta mutlaka başarılı olabiliyor.” diyor.

Hâlâ Çocuklarla Mahalle Maçları Yapıyorum

Meslek hayatında minik takımları çalıştırdığı için çocukların pedagojik eğitimlerini çok iyi bildiğini dile getiren Bulak, onlarla vakit geçirmeyi çok sevdiğini belirtiyor; hatta çocuklarla olan ilişkisini, *“Ben hâlâ çocuklarla top oynarım. Beylerbeyi futbol sahasında hâlâ antrenman yapıyorum. Cumartesi-Pazar futbol okulları geliyor, onlarla konuşuyorum, oynuyorum. Onlara, ‘Çok iyi okuyun. Çünkü kişi eğitilmiş olursa futbolu da zekice yapar!’ diyorum. Daha başarılı olurlar. Sonra, ‘Anne babayı üzmeyeceksiniz, çevreye mutlaka saygılı olacaksınız, arkadaşlarınızla uyumlu olacaksınız!’ diyorum. Çünkü sportmenlik böyle bir şeydir.”* şeklinde ifade ediyor.

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

64

Gönül PAÇACI

Üsküdar Daha Kendisi Gibi

Kimi insan yaşadığı kenti bir şarkıya, bir şiire bir müziğe benzetir. Onunla kurduğu ilişkide bir ritim, bir melodi arar; o kentin kendi dilinde bir tınısı olduğunu varsayar ve ona bu duyguyla tutunur. Ya da kent zaten tam da öyledir, kişi bunu keşfeder. Tıpkı Gönül Paçacı'nın Üsküdar'la kurduğu ilişki gibi...

Öğrencilik yıllarında Üsküdar'ı, tarihi kimliğiyle çok beğendiğini belirten Paçacı, evlendikten sonra, 'Daha kendisi gibi.' diye tanımladığı Üsküdar'da yaşamaya başlamış.

İstanbul Üniversitesi Osmanlı Dönemi Müziği Uygulama ve Araştırma Merkezi İcra Heyeti Şefi, usta müzisyen ve bestekâr Gönül Paçacı, 1960 yılında Sivas'ta dünyaya gelmiş. Sivas'ta, iki katlı şirin bir evde doğduğunu söyleyen Paçacı, çocukluğuna dair şunları anlatıyor.

"Doğduğum evi hayal meyal hatırlıyorum. Öğretmenevleri denen bir semtteydi. Orada yarı açık kadın cezaevi vardı. Bir tarafı yemyeşil, vadi gibi bir yere bakıyordu; onun karşısında tek katlı evlerin olduğu bir semti. Bahçeli, küçük evler vardı orada. Bizim ev de iki katlı çok şirin bir evdi. Sivas yerleşik ailelerin olduğu, bilgi ile dolu bir şehirdi. Bilgi yarışmaları yapardık. Yaşitlarımızla hep tiyatro oyunları sahneye koyardık, Ordu Evi'nin sahnesinde. Mesela ortaokulda Türk Sanat Müziği korosu vardı, o koroda Hasan Esen ile beraberdik. Bir hayli klasik eserler okurduk. Benim dedem hafızdı, sonraları konservatuvara girince fark ettim, çok iyi bir repertuarı varmış. Kulağı da iyiydi. Annemin babamın da öyleydi. Hatırladığım kadarıyla kendi içinde mutlu çocuklukların ve bilginin, tatminli ilişkilerin olduğu bir çevreydi."

İstanbul'a dair anılarının, 1977 yılında İstanbul Üniversitesi Orman Mühendisliği Bölümü'nü kazandıktan sonra başladığını belirten Paçacı, bu süreçte bir yıl Çemberlitaş'ta yurttta kalmış. Ünlü Müzisyen ve Bestekâr, okul yıllarındaki İstanbul'u şöyle anlatıyor.

“Kaldığım yurttta bir koro kurduk. Hep birlikte hicaz eserler falan çalışmıştık. Bende aileden gelen kulak dolgunluğunun ilerisinde bir şey vardı. O sırada konservatuvara giriş sınavının olduğu söylendi ve ben de bu sınava girdim. 1979’da İstanbul Belediyesi Konservatuvarı Türk Müziği Bölümü’nü kazandım. Sonra Devlet Konservatuvarı’nın da sınavlarına girdim, onu da kazandım; ikisini birden okudum. Konservatuvarın Türk Müziği Bölümü o zaman Beşiktaş’ta, şimdi belediyenin olduğu Çırağan’daki binaya taşınmıştı. Çok önemli sanatçılar vardı ve icra heyeti orada çalışıyordu. Çok özenerek bakıyorduk. Derya gibi insanlardı. Büyük bir zevkle derslere devam ederken ben mühendisliğin bana göre olmadığını fark ettim ve okulu bıraktım.”

Üsküdar, Daha Kendisi Gibi Gelirdi

“O sıralarda ailem İstanbul’a geldi ve Bostancı’ya yerleştik. Öğrenciliğim döneminde Üsküdar’a gezmeye gelirdik.” diyerek konuşmasına devam eden Gönül Paçacı, Üsküdar’ı ise, *“Üsküdar ile kültürel ilişkimin haricinde bir bağım olmamıştı. Ama tarihi bir bölge olmasından dolayı hep çok severdim Üsküdar’ı. Bağdat Caddesi’nin, Çiftelhavuzlar’ın fazla modern havasından ziyade Üsküdar bana daha ‘kendisi gibi’ gelirdi. 1986 yılında konservatuvar Kadıköy’e taşındı. Kadıköy’de kendine özgü bir semt fakat Üsküdar’ın bu farkında olmadan hissettiğim eskiliği, daha önce-*

den İstanbullu olmuş olması beni etkilemiş olmalı. Hep o meydana gelip Sinan'ın camilerine baktığımı, ortadaki çeşmenin taşlarını incelediğimi hatırlıyorum, daha öğrencilik yıllarımda üstelik. Fethi Paşa Korusu'nu çok severdim, oraya gelirdim. Sultantepe'yi çok severdim ve tabii Kuzguncuk'u... Öğrenciliğimde sahil yollarında epeyce yürümüşlüğüm vardır.” diye anlatıyor.

O Artık Üsküdarlı

Paçacı'nın yaşamak için Üsküdar'ı tercih etmesi ise Prof. Dr. Mete Tunçay ile evliliğinden sonra olmuş. 15 yıldır Burhaniye'deki evinde oturan Paçacı, “Buradan önce (oturduğu evi kastediyor) bir Kuzguncuk profesisi vardı. Eşimle orada bir eski ev almıştık. Tabii zor, tarihi bir ev alıp onartmak, bizi yıldırdı. İşte buraya geldik; Beylerbeyi'nin biraz üstü Burhaniye'ye. Eşimle biraz geç, ileri yaşta bir evlilik yaptık. Kitaplarımızı, hayatlarımızı birleştirdik. Onun için derli toplu olsun diye bu evi almıştık. Aşağı yukarı 15-20 bin kitapla taşınmıştık, o vakitten beri de buradayız.

Üsküdar'da çeşitli ortamları hatırlıyorum. Niyazi Sayın'ın Beylerbeyi'ndeki evini hatırlıyorum. Duvarlarında hatların olduğu işte bir takım müzik büyüklerinin, ustalarının resimlerinin asılı olduğu, bir tarafta tespih yapma tezgahının bir tarafta hat kutularının tezgahının olduğu böyle bir ev ortamını hatırlıyor; daracık bir evdi. Sonra Ahmet Yüksel Özemre'yi tanırım, doğma büyüme halis bir Üsküdarlı. Bir Uğur Derman'ı tanıdım ben, hattat Uğur Derman'ı. Yani bu insanlar aslında bana bu semtin gerçek kişiliğinin birer parçası gibi, olmazsa olmazı gibi görünen (bugün kimi hayatta değil Ahmet Yüksel Bey gibi) ama bütünüyle bu sosyal çevreyi oluşturan çok önemli simgeler gibi geliyor. Zaten bir semtin ya da bir muhitin içinden bu tip; ona kültürel kimliğini veren, yaşayan unsurları çekip çıkarırsanız sadece geriye binalar kalır, ağaçlar... Ben bu insanlarla birlikte hatırlıyorum Üsküdar'ı; öyle diyebilirim.” ifadelerini kullanıyor.

Devlet memuru olmasına rağmen hiçbir zaman saat 17:00'da işini bırakıp çıkan biri olmadığını söyleyen Paçacı, başarı öyküsünü ve gençlere tavsiyelerini ise şöyle anlatıyor.

“Her zaman -tabiri caizse- eve iş getirdim. Bir de galiba bana göre, varsa bir başarı bu merak duygusunun bitmemesinden. Sürekli kendi eksiklerinizi görmeniz sürekli kendinizi tamire gönüllü olmanız, sürekli eksik bulduğunuz şeylerin üstüne gidip onunla birlikte yenilenmeniz... Ders verirken de insan zaten yenileniyor, bildiğini zannettiği şeyi tekrar ederken de... Bu nedenle bana göre en önemli nokta o merak duygusunun kaybolmaması.

Gençlerin Bilgiyle İlişkisi Şimdi Daha Başka

İçinde bulunduğumuz iletişim döneminde, birden bire bir gerçekle yüz yüze geldik. Günümüzde dersler bile online yapılıyor. Notlar dahi bu şekilde veriliyor. Öğrencilerle ilişkinin biçimi değişti. Fakat benim Osmanlı dönemi müziği dediğim alanda bunlara sığmayan bir alanımız var, bakaçağımız kaynaklar eski yazı, ait olduğumuz dünya - tırnak içerisinde eski tabii -, aslında kendi dönemine göre içinde renkler barındıran örnekler var, içerikler var, yenilikler barındıran örnekler var. Dolayısıyla bazı sanal şeyleri insanlar bugünün dayatmasıyla sanki mecburmuşuz gibi, sanki gerçekten bu olmazsa olmazmış gibi algılıyorlar. Ve bu moda'nın ötesinde insanı bir girdap gibi çekip alıyor. Şimdi gençlerde çok haklı olarak farklı sistemde yetişiyorlar, gözlerini açıyorlar bilgisayar ortamı vesaire. Bunun tabii ki bu ortama entegre olmak açısından artık şikayet edilebilir ya da kaçılır bir yanı yok, bu dili de öğrenmek zorundayız ve çocuklar bunun için de büyüyor. Bilgiyle ilişkileri başka türlü. Ama benim hep verdiğim en basit örnek, bilgi başkadır enformasyon başkadır. Yani ne bileyim bir vapur tarifesini açarsınız orada vapurların saatlerinin bilgisini verir. O işe yarar fakat sizin kendinizin olmayan içselleştirmedeğiniz, hayatınızda kendi alanınızda kullanmadığınız; sizin olmayan şey bilgi değildir. O zaman bir işe yaramaz.

Bilginin Değerli Olanının Peşinden Gitmek Lazım

Şimdi çocuklar internette nasıl olsa var, Google'a yazınca çıkıyor diyerek belki ihtiyaç bile duymuyorlar. Nasıl olursa bir yerde okunmuştur,

bir yerde yazıyordu rahatlığı bana çok sağlıklı gelmiyor. Yani o ihtiyacı duyuracak olan insanın sosyal çevresidir. Ne bileyim okulsa okuldur, arkadaşlarıdır, ailesidir. Bu ihtiyacı hissetmediğiniz zaman toplum olarak tüketici oluyorsunuz, bundan yakınmıyorum bir vakıa olduğu için söylüyorum. Toplum giderek daha fazla tüketen daha az düşünen kendi ile ilgili geçmişi ile ilgili ya da gündelik ortamı ile ilgili bilgilere daha az ihtiyaç hissettiren bir hale dönüşüyor. O da açıkçası insana çok umut veren bir şey değil. Kötümser olmak istemem ama buna yönlendirmem lazım çocukları. Her zaman için bilginin; değerli olanın peşinden gitmeyi öğretmek lazım.”

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

70

Güngör ŞATIROĞLU

Hedefim Doktor Olmaktı, Oldum

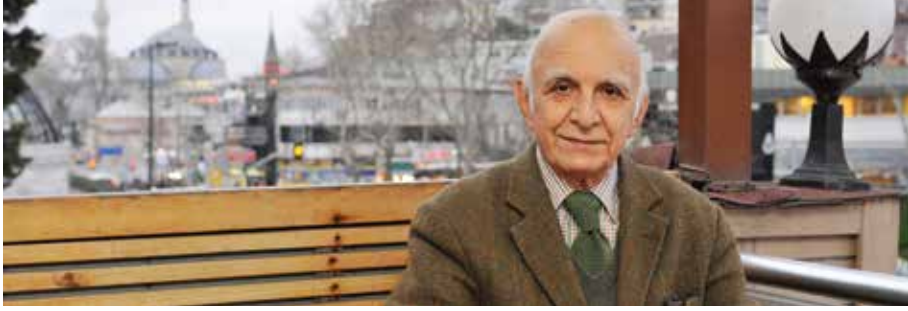
Çocukluk, kapağını açtığınızda bitmeyen cevherlerle dolu bir hazinedir. Siz isteseniz de istemeseniz de orada binlerce yıl, milyonlarca ömre yetecek kadar hatıra bulunur. İşte bu hatıraların da içinde bolca bulunduğu bir çocukluktan damıtılmış şahane bir arşivdir Prof. Dr. Güngör Şatıroğlu'nunki de...

Üsküdar'da Gülfem Hatun Mahallesi'nde, 5 katlı bir konakta dünyaya gelen Güngör Şatıroğlu, tam anlamıyla bir Üsküdar aşığı... Çocukluk dönemi, İkinci Dünya Savaşı yıllarına denk gelen Güngör Şatıroğlu, o yıllarda yaşanan sıkıntılardan, hüzünden payına düşeni almış. Henüz çocukken, kendinden büyük insanlarla oturup kalkmanın verdiği olgunlukla yoğrulmuş.

Üsküdarlı bir ailenin çocuğu olarak doğmanın bir ayrıcalık olduğunu düşünen Şatıroğlu, çocukluk yıllarına ait hatırladıklarını şöyle anlatıyor, *“Oturdüğümüz mahalle başta olmak üzere, genel olarak Üsküdar'da komşuluk ilişkileri çok iyiydi... Ziyaretler olurdu. Yardımlaşma çoktu, bayramlarda herkes birbirine gidip gelirdi. Eski İstanbul hanımefendileri birbirlerine ev gezmelerine giderdi. Çocukken iskeleye gidip bankta otururduk. O yıllarda en büyük eğlencemiz tiyatro ve sinema idi... Tiyatro sevgisi bana o yıllarda aşılandı. Sinemalara merasimle gidilirdi... Doğancılar yokuşunda Ziraat Bankası'nın orda Hâle Sineması vardı, yanında Bizim Sinema... 1947'de Sınar Sineması açıldı. Ramazan aylarında Hâle Sineması'na Dümbüllü İsmail gelirdi...”*

Sinemanın o yıllarda hayatlarında büyük bir önem arz ettiğini belirten Şatıroğlu, Türk Sineması koleksiyonuna da sahip...

Güngör Şatıroğlu eski Üsküdar meydanını ise şöyle anlatıyor, *“Çarşıda tramvay gelir giderdi, Belediye'nin olduğu yer bostandı. Kuyudan su çeken dolap beygiri vardı. Ben küçükken ne olduğunu hep merak etmişimdir. Gittim gördüm sonunda bir gün. Şu anki kâgir binaların hepsi konaktı.”*

Aziz Mahmut Hüdayi Hazretleri'nin Üsküdar'a ayrı bir maneviyat kattığını söyleyen Şatıroğlu, Üsküdar'ı diğer semtlerden ayıran en önemli özelliğini, semtte yetişen ve yaşayan değerli insanların yanı sıra çok değerli tarihi eserlerinin olmasına bağlıyor.

Güngör Şatıroğlu tam anlamıyla bir Üsküdar aşığı, çünkü... Gerçekten de uzun yıllar sonunda Suadiye'ye taşınmalarının ardından, gönlünün hep Üsküdar'da kaldığını belirtiyor.

Sık sık ziyarete geliyor, Üsküdar'da ferahladığını hissediyor.

Üsküdar'da yetişen eski İstanbul beyefendileri ve hanımefendilerinin nezaketlerinden ders almış bir İstanbul beyefendisi kendisi...

Çocukluk yıllarında belirlemiş gelecek hedefini... *'Doktor olacağım. Üniversite hocası olacağım'* demiş... Şatıroğlu o yılları şöyle anlatıyor, *"Üsküdar'ı mahallelerine kadar bilirim. Eskiden hanımefendiler ve beyefendiler vardı... Üsküdar Musiki Cemiyeti'ne giderdik ve Halk Evleri vardı. Konferanslar yapılırdı oralarda. Konferanslara gelen isimler arasında; Falih Rıfki Atay, Bedii Faik, Peyami Safa, Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Burhan Felek, Necip Fazıl, Faruk Nafiz Çamlıbel, Atina büyükelçimiz Rusen Eşref Ünaydın, İstiklal Marşı'nı Meclis'te ilk okuyan kişi Hamdullah Suphi Tanrıöver vardı... Onlarla tanışma fırsatım oldu. Bugün profesörsem, bunu küçükken tanıştığım bu insanlara borçluyum. Hep onları örnek aldım. Üsküdar'da, içinde birçok yazar-çizer de olan kibar insanı örnek aldım. Onları dinledikçe işte ben de böyle olacağım dedim... Böylece, üniversite hocalığına merak saldım. Beni o yıllarda katıldığım o konferanslarda dinlediğim insanlar besledi. Kendimden büyüklerle konuşmayı severdim. İkinci Dünya Savaşı çocuklarıyız biz. Lüks hayatımızda yoktu. Uskumru balığını tahin helvası ile yersek bayram ederdik..."*

Başarılı Olmak İçin İnatçı Olacaksınız

Eski insanların saygı ve nezaket anlayışıyla beslenmiş olan Şatıroğlu, büyüklere saygının o yıllarda fazlasıyla önem arz ettiğini, büyüklerinin yanlarında konuşmaya çekindiklerini belirtiyor. Başarılı olma yolunda gençlere şu tavsiyelerde bulunuyor. *“Başarılı olabilmek için inatçı olacaksınız. Maneviyatınızı ve moralinizi bozmayacaksınız. Bozmak isteyenler olabilir. Dinlemeyeceksiniz. Bir hedef belirleyerek oraya koşacaksınız. Benim öyle oldu. Doçentlik profesörlük imtihanlarımda bazı engeller sıkıntılarla karşılaşsam da hedefimden vazgeçmedim. Gençliğimde büyüklerimi örnek aldım. Onları dinledim. Gençlere tavsiyem de budur, kendinizden büyük insanları dinleyin... Çok iyi arkadaş seçin. Ben eğer bir yere gidiysem doğru arkadaşlar seçmemin büyük payı vardır. Çok kitap okumanızı tavsiye ederim. Mümkünse ansiklopedi okuyun. Kütüphaneye gidin... Klasik müzik dinleyin. Tarihi öğrenin. Bilin ki tarih bilmeyen millet yok olmaya mahkûmdur. Tarafsız olun. Her kitabı okuyun. Akıl süzgecinizden geçirin. Objektif olun. Kimseyi küçük görmeyin. Şu an gençler arasında adam olacak çocuk dediğim kişiler var ancak, çabuk parlayıp çabuk sönüyorlar... Üzülüyorum.”*

Teknolojinin fazlasıyla etkisi altına aldığı çocuklar için de tavsiyelerde bulunan Şatıroğlu, *“Gemide görüyorum herkesin elinde bir tablet, telefon... Kamburları çıkmış... Kitap okumaları onlar için aslında daha faydalı. Unutkanlıktan çok şikâyet ediliyor. İşte bu, okumamanın zararları... Ben konferanslarımda herkesi isimleriyle sayarım. Bunu fazla kitap okuma borçluyum.”* diyor.

Üsküdar'ın kendisi için fazlasıyla önemli olduğunu sık sık vurgulayan Şatıroğlu, gönülden bağlı olduğu bu semt için 3 kültürel faaliyet gerçekleştirmiş. Yükseköğrenim Derneği'nin başkanlığını yaptığı 1970'li yıllarda, Üsküdar Şehir Tiyatrosu'na, Türk Tiyatrosu'nun önemli yazarlarından 1868 doğumlu Musahipzade Celâl'in büstünü yaptırmış. Musahipzade Celâl'in evlerinin bulunduğu sokağın adı Bakkal Bekir Sokağı iken Musahipzade Celâl olarak değiştirilmesini sağlamış.

Bestekâr Dr. Suphi Ezgi'nin de oturdukları sokağa adını verdirmiş. Ayrıca, Necmettin Okyay'ın ölmeden önce jübilesini yaptırmış ve gül yetiştiricisi olan Okyay'dan “gül yüzün solmasın” duasını almış...

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

74

Hasan Cihat ÖRTER

Üsküdar; İlim, İrfan Yuvasıdır

Albümleri 30 ülkede satışa sunulan, dünya çapında tanınmış bestekâr Hasan Cihat Örtter, 1958 yılında Üsküdar'da doğdu. 7 göbek Üsküdarlı olan ve halen burada yaşayan Örtter, çocukluğuna dair şunları anlatıyor.

“Üsküdar'da güzel bir çocukluk geçirdim. 1958 yılında doğmuşum. Babam Haliç Tersanesi'nde Makine Donatım Şefi, annem Sivas'tan göçme bir Anadolu kadını. Babam çok kaliteli bir insandı, çok saygıdeğer biriydi. İngiliz, Fransız, Alman formenler gelirdi evimize. 60'lı yıllar ah... Dönebilsem o günlere, çok güzeldi. Arkadaşlık, dostluk, saygı ve edep çok önemliydi bizim çocukluğumuzda. Annem, ben küçükken 'Hasan Cihat, al bakayım şu fincanı Seher Hanımlar'dan 3 içimlik kahve al' derdi. Bizde kahve yok mu? Var. Akşam misafirlğe gelebilir miyiz diye soracağım onun için. Şimdi, edebi görüyor musunuz? Gidiyorsun kapıyı çalyorsun, açıyorlar; 3 içimlik kahve isteyip akşam size gelebilir miyiz diyordun. Gezmeler, gitmeler vardı. Sonra televizyon girdi hayatımıza, sinema gibi perdeleri de kapatıyorduk, her yer karanlık. İnsanlar geliyor, sırayla geliyorlardı. Nöbetleşe gidip gelenler oluyordu. Çaylar, kahveler pişiyordu. Ben de yaramazım, çimdik yiyordum hep. Anneanneler, teyzeler, halalar hayatta tabi o zaman. Çok hoşuma gidiyordu insanların bize gelmesi, çünkü çok seviyordum insanları. Hâlâ da çok severim. 60'lı yıllardaki gibi değil artık Üsküdar. Koşuyolu'nun altında Acı Su denilen bir yer vardı. Orada sokakta oyun oynayabiliyorduk. Yine orada erik ağaçları vardı, çikıp yerdik. Dut ağaçları, incir ağaçları vardı. Bir de eskiden insanlar birbirini dinlerdi, şimdi konuşuyorsun elinde telefonla oynuyor ne kadar ayıp. Hiçbir şey yoktu ama insanlık vardı. Gitarımıza tel alamıyorduk. Örneğin, şimdi her şeyimiz var, en güzel gitarlar, en güzel tellerimiz var, ama anlatacak mecralar yok. Konser verilecek salonlar yok, verilse de biz veremiyoruz. Eğlence müzikleri eğlence kültürü ya da yurt dışından bir sanatçı getirdiler mi çok kıymetli oluyor. Bizim üçte birimiz etmeyen adamlara dünyanın parasını veriyorlar, kompleks bu. Ben bu kompleksi

bizim insanımıza yakıştıramıyorum. Bir de o yıllara dair hatırladığım şey, sürekli çalıştığım. Babaannem piyano çalardı. Ben de yaklaşık 3 yaşlarında müziğe başladım. Etütler falan...

Topacımı Hiç Çeviremedim

1965 yılı tarihli bir topacım var. Onu hiç çeviremedim. Anacığım sandığında saklamış yıllarca. Tam çevireceğim İngilizce dersi, tam çevireceğim Üsküdar Musiki Cemiyeti. 1974 mezunlarındayım ben, en genç mezunlarındayım."

Üsküdar'ın Manevi Yönü Çok Kuvvetlidir

Doğduğundan beri hiç kopmadığı Üsküdar'ı çok sevdiğini söyleyen Örtter, "Üsküdar, ilim irfan yuvasıdır, manevi yönü çok kuvvetlidir. Kültürü yüksektir, bu kültürü yaşatmak lazım. Üsküdar demek; kültür, sanat, edebiyat demektir. İnsanları aşka, sevgiye, kardeşliğe çağıran o gönül sultanlarının olduğu beldedir." diyor.

Üsküdar'daki evinde sanatçı buluşmaları gerçekleştiren Örtter, "Sürekli çalıştığım için kimse beni dışarıda boş gezerken göremez, çıktığımda bile gitarımla çıkarım örnek olmak için. Ayrıca sanatçı buluşmaları yapıyorum. Kayhan Yıldızoğlu'yla yapmıştık bir keresinde Üsküdar'da otu-

ruyor kendisi de. Çok güzel insan, beyefendi. Fular takardı, fularlarını örnek alırdık. Çok kibar insan, ona da Bizans İmparatoru oynatırlardı. Adam Üsküdar kâtibi, sanatçılar rol ayırmazlar tabi. Bizans İmparatoru olarak kaldı.” diyor.

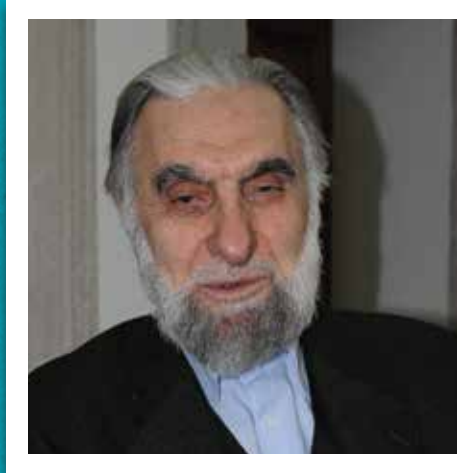
İbadet Eder Gibi Çalışmak Lazım

Mesleğinde önemli başarılarla imza atmış bir isim olan Örter, başarılı olmak için yapılması gerekenleri şu cümlelerle dile getiriyor.

“Öncelikle ibadet eder gibi çalışmak gerekir. Hiçbir şey beklemeden, kimseden bir şey beklemeden çalışmalı insan. Diyelim çöpçü müsün? En iyisini yap, imrensinler sana. Bak ben çöpçü olsaydım vallahi kim bu adam derlerdi. İşini aşkla yapan adamlara evliya diyorlar. Aşkla yapacaksın işini. Öte yandan çocuklara da böyle güzel insanların sunulması lazım. Bu sanal âleme bırakılmamalı, sanal âlemde dosttan çok düşman var, çünkü denetimsiz bir yer. Çoluk çocuk internette, yasal düzenleme lazım.”

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

78

Hasan ÇELEBİ

Üsküdar İlim Merkeziydi

İstanbul büyük bir okyanustur, balıkları insan olan. Ne yolu düşen memnun ne düşmeyen... İnsan dediğin kendi mecrasında yorgun bir ab-ı umman... İstanbul işte bu minval toplar konuklarını, ikamet etmesine rıza gösterdiklerine de sonuna kadar açar kapılarını... İşte İstanbul'un kapılarını sonuna kadar açtığı bu konuklarından biridir Hattat Hasan Çelebi de.

Hat sanatının dünyaca ünlü ustalarından Hasan Celebi, 1937 yılında Erzurum'da doğdu. Henüz 16 yaşındayken ilim öğrenmek için İstanbul'a gelen Üstat Çelebi, Haydarpaşa Garı'nda trenden indikten sonra hatırında kalanları şu ifadelerle anlatıyor.

“İstanbul'a trenle geldik, o zamanlar kara vasıtası yoktu. Haydarpaşa'dan İhsaniye'ye kadar bavullarımızı omuzlarımızda getirdik. Kadıköy arası dolmuşlar çalışıyor ama henüz ben ne dolmuş biliyorum, ne bir şey. Tramvay gördüm; trene benziyor ama başka türlü bir şey. Bavullarımızı onlara koyamıyoruz, öyle getirdik. Oradan aşağıya geldik, karşıya geçmemiz gerekiyordu. Yıl 1954. Sonra vapura bindik, tabii görmemişim vapuru. Biz vapurla giderken arabalar içine doluyor o da suyun üstünde. O çok dikkatimi çekmişti. Nasıl gidiyor, arabalar nasıl suyun üstünde duruyor diye. Görmediğimiz şeyleri keşfetmeye çalışıyoruz tabii. En çok hatırımda kalan şeylerden biri de Üsküdar'ın çarşısı. Ahmediye'den aşağı inerken, burada yolun kenarında birer katlı dükkânlar vardı. İki katlı evler pek yoktu, azıcık gerilerde bahçeli evler vardı. Dükkânlar yolun kenarında ufak ufak, hatta öyle idi ki bazı yerlerde tramvay geçerken, elinizde fileniz, eşyanız varsa 'ki bir eşyanız olurdu' yan durmanız lazımdı ki tramvay geçsin. Yoksa eşyayla beraber tramvay çarpardı. O kadar dardı yol. Şimdi bir çok şey değişti. İskele Meydanı'nda da bir sürü bina vardı. Sonra bunlar birer birer yıkıldılar.”

Bir İstanbul Vardı Bir de Üsküdar

7 ay Fatih'te medreselerde kalan Çelebi, sonra tekrar Üsküdar'a gelir ve Çinili Medresesi'ne yerleşir. Bu arada da İskele Camii'nde, Mihrimah'ta müezzinlik yapar. 1956 yılında askere giden Çelebi, döndüğünde tekrar Üsküdar'a gelir. Üsküdar'ın artık baba ocağı olduğunu söyleyen Çelebi, "İstanbul'un başka bir yerine pek ısınmadım. Üsküdar o zamanlar daha mutaaassıptı. Daha cana yakın diyebileceğim komşuluk gelenekleri, İslami yaşantısı, insanların birbirine karşı hürmetleri vardı. İstanbul vardı, bir de Üsküdar.

Öyle derler. Üsküdar İstanbul'dan evvel vardır. Yahya Kemal'in de şiiri vardır ya 'İstanbul'un Fethini Gören Şehir' diye. Biz de nasılsa başka bir yere gidemedik. İlimiyenin oturduğu yerdirdi burası. Yani o dönem alimlerinin ilim merkeziydi. Bizim de o zaman derdimiz ilim öğrenmekti. Biz memleketten buraya gelirken ticaret için ya da zengin olmak için gelmedik. İlim tahsil etmek için geldik. İlim tahsilini nerede daha kolay elde ederiz? Ya Fatih'te ya da Üsküdar'da. Nasıl olduysa Fatih biraz ters geldi, yerleşmedik. Burada vazife aldık ve burada kaldık, artık ondan sonra da Üsküdar'dan ayrılmadık. Tabi Üsküdar benim için çok şey ifade ediyor. Çünkü ben aşağı yukarı her şeyimi burada elde ettim. Burada birçok hatıram var, ahbablarım var, eşim dostum var. Bu kadar senelik hizmetimi burada yaptım. İyiliği gördüm. Bugün de artık ayrılmaz bir parçamdır. Evim gibidir. Üsküdar'dan başka bir yere gitmeyi asla düşünmem. Bu sanatın da Üsküdar'da gelişmesini, yükselmesini arzu ettiğim için burada sebat ediyorum." diyor.

Hat Sanatını Ticari Mesele Olarak Düşünmedim

1964 yılında Sultantepe'de Mehmet Said Efendi Camii'nde imamlık yaparken hat sanatına başlayan Çelebi, hat sanatına verdiği değeri; "Bu camiden sonra Şeyh Camii'ne indim. Orada 11 sene vazife yaptım. 1974-75'de Fıstıkağacı'ndaki o yeni yapılan Kuruçeşme Camii'ne gittim. İşte 86'ya kadar da orada vazife yaptım ve oradan emekli oldum.

O zamanlar buralar hep boştu. Şeyh Camii'nin etrafında, aşağıda evler vardı, satılırlardı, ama tabii bizim bunlara imkânımız yetmiyordu. Bir imamlık maaşı ile bunları yapmaya imkânımız yoktu. Hat sanatına başlamışım ama hat'ı o zamanlar kimse bilmiyor; yaptıklarını kimse almıyor, para etmiyordu. Fakat buna rağmen ben hat sanatını bir ticari mesele olarak düşünmedim, o gün de bu gün de. Bu bir kültür sanat değeridir, bu millete aittir. Bunun yaşaması lazımdır. Hep bu idealle devam ettim, talebeler yetiştirdim. Bugün de talebeler var. Onlara ders vermek için gayret ediyoruz. Bu çabalarımızı ise belediyemizin bize tahsis ettiği bu yerde ifa etmeye çalışıyoruz. Bunun için kendilerine içtenlikle teşekkür ediyoruz.” şeklinde dile getiriyor.

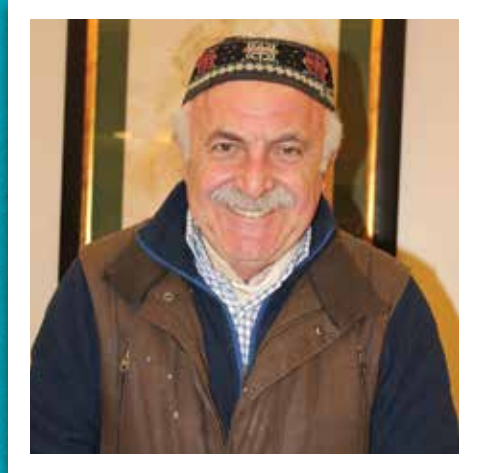
Başarmak İçin 30 Saat Çalışmak Lazım

Hat sanatının yaşayan en büyük ustalarından Hasan Çelebi, bu sanat dalında başarılı olabilmek için çok çalışmak gerektiğini belirterek, şunları söylüyor.

“Bu sanatta benim bir sözüm vardır onu söylerim: Günde 30 saat çalışmayla elde edilir bu iş. Ne demek istediğimi anlatmak için kısa yoldan böyle derim. Bu sanat başka bir sanatla bir arada yürümez. Eskiden yürütmeye çalışanlar başarılı olamamışlardır. Bu işi tek başına yürütmek lazım. Bunun da iyisini yapabilmek için işte o kadar çalışmak lazım. Tabii ben bunu söylüyorum ama ben o kadar çalışmadım. Çalışmadığım için bugün noksanlarımı görüyorum. Daha henüz noksanım. Bu iş öyle elli senede, altmış senede olmuyor. Bu işe yüz sene vermek lazım. Yüz senede ancak kemale erişiliyor bu işin iyisini yapabilmek için. Bu işin yolu bu. Onun için yeni gelen nesle şunu söylemek istiyorum: ‘İlla ki hattat olmaları şart değil, ama herhangi bir işi yapmak isterlerse içlerinden gelen duygularının arkasından gitsinler.’ Ne işi seviyorsa o işi yapmalı insan. Çünkü Allah bir insanı ne için halk etmişse o işi buna kolay kılar. Şimdi benim derslerime iştirak eden 500 talebe olmuştur. Ama bunlardan 400-450 tanesi bırakıp gitmişler. Neden? Çünkü dayanamamışlar. Onun mizacına elvermemiş. Çalışmamış. Sevmeye çalışmış ama zor olduğu için yapamamış. Başka bir işe gitmiş, muvaffak olmuş. Başka işler yapıyorlar yani. Herkes her işi yapacak değil. Ben bu işi yapayım, hem de hattat olayım değil. Bir işi yapacaksın, hangisini seviyorsan onun arkasından yürü, korkma. Allah muvaffak eder. Yalnız sebatkâr ol ve doğru-sunu yap. Yaptığın zaman örnek olacak seviyede yap. Hilebazlığa sapma, doğru yolda yürü Allah yardımcındır. Eskiler öyle derlerdi. Allah doğru-nun yardımcısıdır. Onun için yardım istiyorsan Allah'tan iste, gayret et.”

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

Hikmet BARUTÇUGİL

Dünya'nın En Güzel Yeri; Üsküdar Bir Dünya Cenneti

Geleneksel sanatlarımızdan ebrunun yaşayan en büyük ustalarından biri Hikmet Barutçugil. 1952 yılında Malatya'da doğan ve hayatının ilk on yılını burada geçiren Barutçugil, o yıllara dair anımsadıklarını şöyle anlatıyor.

“Bahçesinde onlarca kayısı ve çeşitli meyve ağaçları olan bir evde doğdum. O yıllarda aslında bir ebru merakımın olduğunu keşfettik. Cahit Uçuk diye (Allah rahmet etsin!) bir hanımefendi, benim hayat hikâyemi yazmaya başlamıştı. O araştırırken, çocukken ne yapardın ne ederdin diye sorduğunda hatırladım; bahçemizde bir havuz vardı, fıskiyeli bir havuz. Kayısları toplayıp havuzun içine atardık, orada hem yıkanır hem de soğurlardı. Daha sonra oradan alıp yerdik. Ben de bir sopa ile o kayısı ve yapraklarla kompozisyonlar yapardım. Havuzun kenarına yatıp saatlerce onlarla oynardım. Belki ebrunun ilk temeli o yıllarda başladı, kim bilir.”

Hür Tabiatım Vardı

1962 yılında ailesiyle birlikte İstanbul'a gelen Barutçugil'in, ilk birkaç yılı çok sıkıntılı geçti. Öyle ki o sene okulda başarısız oldu ve sınıfta kaldı. Ünlü ebru sanatçısı, Malatya'dan İstanbul'a taşınmalarının kendisini nasıl etkilediğini şu cümlelerle ifade ediyor.

“Arkada Beydağları, önde Kernek diye bir dere... Bahçede ağaçların tepesinde geçen bir çocukluğu düşünün. Bir de Fatih'te bir apartmanın ikinci katında yaşayan bir çocuğu hayal edin. Bir hür tabiatım, mizacım olduğunu ben de hissediyorum, başkaları da söyledi. Bir hapisane hayatı gibi gelmişti. Ama yine de bir mahalle arkadaşlığı vardı. Sokaklar o zaman şimdiki gibi yoğun trafiğe maruz değildi. 62-63 yılları bahsettiğim yıllar. Top oynanır, musluktan su içilirdi. Herkesin annesi herkese bir şekilde destek olurdu, pasta börek yapar, dağıtırdı. Şimdi maalesef o yakınlığı göremiyoruz.”

Salacak'tan İstanbul'u Sevmek

Yaz tatilinde babasının Cağaloğlu'daki matbaasının mücellithanesinde çalışmaya başlayan Barutçugil, o dönemlerde çocukların aileye maddi destek olmaktan ziyade, hayatı öğrenmek için çalıştıklarına dikkat çekiyor. Çocuk yaşta öğrendiği mücellitçilik bilgilerini halen kullandığını kaydeden Barutçugil Üsküdar'a dair anılarını; *“ O zamanki ustam Salacaklıydı: Sedat Usta. Herhalde rahmetli olmuştur, olmadıysa Allah selamet versin. Ona gelirdik. Salacak Gazinosu vardı, tam Kız Kulesi'nin arkasında, şimdi hep ev oldu oralar. Orada rahmetli babam oturmayı, İstanbul'u izlemeyi çok sevdi. Hatta iyi de bir yüzücüydü babam. Kızkulesi'ne kadar yüzerek gider gelirdi. Biz gidemezdik tabii. O yıllardan kalan gönlümün derinliklerinde bir hasret bir özlem oluştu. Hep hayalimizde eski bir eseri kurtarıp restore edip orayı bir yaşayan müze, kültür merkezine getirme hayali vardı. Allah'a hamdolsun 80'li yılların sonunda başlayan bir restorasyon projesiyle işte bu günkü bu mekana geldik.”* şeklinde dile getiriyor.

Ailede Sanatı Meslek Edinen Tek Kişi Oldu

Barutçugil'in ailesinde hukukçu çok olduğu için babası da hep onu bir hukukçu olarak hayal etti. Ancak kaderinde sanatçı olmak vardı ve bir rastlantı sonucu, Güzel Sanatlar Akademisi'nde okumaya başladı. Ailesinde amatörce resim yapan çok kişi vardı, ama bunu meslek edinen yoktu. Sanatı meslek edinen ilk ve tek kişinin kendisi olduğunu söyleyen Barutçugil, Ebru sanatı ile tanışmasını ise şöyle anlatıyor; *“Her aileye bir deli lazım, o da işte bana isabet etti. Ama demek ki bir maya varmış. Bu mesleği seçmemde rahmetli hocam Emin Barın'ın çok önemli bir yeri vardır. Bizim yazı dersimize geliyordu. Eski, öz sanatlarımıza olan ilgisizlikten bahseder, hikâyeler anlatarak bizi tatlı tatlı özendirmeye çalışırdı. Bize eski ustalardan menkıbeler anlatırdı. Hafız Osman'ın meşhur bir 'Vav' hikayesi vardır, onu ilk defa ondan duydum, öğrendim. Hocamın tavsiyesi ile yazı sanatına merak saldım. Bu merakımı hocama da anlattınca beni Süleymaniye Kütüphanesi'ne gönderdi. 'Oradaki eski yazılara şöyle bir doya doya bak' dedi. O yazıları incelerken bazılarının zeminlerinde, pervazlarında ebruyu gördüm. Daha önce mutlaka görmüşümdür bir şekilde, ama bir sanat eğitimine başlamanın verdiği heyecan, ayrıca hocamın sayesinde yazının bir sanat olduğunu hissetmeye başladığımız zaman da algıda seçicilik oluşuyor doğal olarak. O ebrular bana çok büyüleyici gizemli güzellikler olarak geldi. Geldim 'hocam yazılar güzel de o boyalı bir şey var rengarenk, fırça izi yok, nasıl bir şey bu' dedim. 'O ebru suda yapılıyor' dedi. O an gönlüme bir aşktır düştü ve o zamandan beri fark ettim ki o gizemli sanatın içerisinde müthiş bir dinamizm saklı*

Ben En Çok Hangi İşi Seviyorum Diye Kendilerine Sorsunlar

O dönemlerde Ebru sanatını meslek edinince ‘gerici’, ‘yobaz’ gibi lakaplarla anılarak çok yadırgandığının altını çizen Barutçugil, mesleğine olan sevgisini ve elde ettiği başarı öyküsünü ise gururla anlatıyor.

“Ailem çok destekçi oldu ama etrafımda 70’li yıllarda bu sanatlarla uğraşanlar yobaz, gerici gibi lakaplarla anılıyordu. Hatta bunlar öldü bitti, aç kalırsın, sefil perişan olursun diyorlardı” diyen Barutçugil sözlerine şöyle devam ediyor; *“Ama çok şükür ki ne aç kaldım ne sefil perişan oldum sanatım çok şükür bana böyle bir mekân hediye etti. 60 kadar ülkede 200’e yakın sergiler, seminerler, konferanslar, terapi seminerleri yapmayı nasip etti. Bu noktada gençlere şunu tavsiye ediyorum. İçlerindeki yaratılış, cenabı Hakk’ın verdiği meşrep neye uygun, ben en çok neyi seviyorum, Cenab-ı Allah bende hangi ismi ile tecelli ediyor bunu düşünsünler. Tabi bir gencin bunu düşünmesi çok zor ama şöyle özetleyelim: Ben en çok hangi işi seviyorum, hangi iş bana huzur mutluluk veriyor diye kendilerine sorsunlar. O iş ne olursa olsun hiç önemli değil.»*

Dünyanın En Güzel Manzarası Üsküdar’da

90’lı yılların sonunda Üsküdar’a yerleşen Barutçugil, Ebru sanatı dahil birçok sanatın büyük ustalarının hep Üsküdarlı olduğunu dile getirerek, Üsküdar ile ilgili düşüncelerini şu ifadelerle aktarıyor.

“60’ın üstünde ülke görmek nasip oldu, öğrencilerim bana sık sık soruyorlar, gittiğiniz yerlerin içinde en güzeli neresi diye. İşte tam burası diyorum: Salacak, Üsküdar. Dünyanın en güzel manzarası buradan görünüyor. 1500 senelik bir Ayasofya, yanında Sultanahmet öbür yanında Topkapı Sarayı, diğer tarafta Süleymaniye. Daha arkada Fatih, Haliç, Boğaz, Marmara Denizi. Bu tabii ve tarihi güzellik dünyanın hiçbir yerinde yok. Dolayısıyla çok ilham veren bir mekân burası. Onun için çok sanatçısı oldu herhalde bu beldenin. Karşıdaki manzaranın ilhamından etkilenen çok kimse oldu. Üsküdar bence bir dünya cenneti, burada hakikaten bir huzur var. Öte yandan şehirler bazı sanatlarla eşdeğer özellikler gösterirler. Mesela Paris deyince akla resim sanatı geliyor, Roma deyince heykel sanatı, klasik batı müziği deyince Viyana. İstanbul’u da nüfusu bakımından bir ülke gibi değerlendirirsek Üsküdar da İstanbul’un kültür ve sanat şehri. Ebru’nun da mihengi, merkezi burası. Bunun için Allah’a hamdolsun bize de burada yaşama imkanı nasip etti.”

Adam Olmuş Çocuklar Başarının Sırrı

Hilmi TÜRKMEN

Üsküdersız Bir Hayat Düşünemeyiz

Üsküdar Belediye Başkanı Avukat Hilmi Türkmen, 1973 yılında Trabzon'un Şalpazarı ilçesi Dorukkiriş Köyü'nde dünyaya gelmiş. Anadolu'nun sevgi dolu insanları arasında büyümüş bir isim Hilmi Türkmen.

Çocukluğu tipik bir Karadeniz köy evinde geçen, ilk ve orta öğrenimini Şalpazarı'nda, Liseyi ise Vakfıkebir İmam Hatip Lisesi'nde bitiren Hilmi Türkmen, eğitim hayatını birincilikle süslemeyi başarmış.

Hiç Oyuncağım Olmadı

Şehir hayatına göre köydeki aile hayatı ve komşuluk ilişkilerinin çok daha samimi olduğunu söyleyen Türkmen, çocukluk ve gençlik yıllarını şöyle anlatıyor.

“Oradaki ilişkiler katıksızdı. Yardımlaşma, dayanışma, sevinci ve kederi paylaşma vardı. Gerçi hâlâ böyle. Geçenlerde cenazemiz oldu, bütün köy üzüntümüzü paylaştı. Gelen misafirlerimize ilgi alaka gösterdiler. Sadece Trabzon'da değil tabi. Anadolu insanı bu güzellikleri devam ettiriyor. Şehir hayatı ise bizi bazı güzel duygulardan uzaklaştırıyor. Öte yandan maddi anlamda fakir bir ailenin çocuğuyduk. Öyle rahat bir hayat sürmedik. Hiç oyuncağımız olmadı mesela. İlkokuldan sonra babam bizi Vakfıkebir'e, imam hatibe yolladı. Aslında bizim bu günlere gelmemizin ilk işaretleri lise yıllarımızda ortaya çıktı. Çok parlak bir lise tahsilimiz oldu. Ağabeyimle aynı okuldaydık. O okul birincisiydi, ben ise okul ikincisiydim. Biz, varsa yoksa ders çalışırdık, kitap okurduk. Başka meşgul olacak bir şey yoktu. Televizyonumuz yoktu, hafta sonları gider top oynardık Vakfıkebir'in kum sahasında, onun dışında bir lüksümüz olmadı. Dolayısıyla derslerimizde çok başarılıydık. 1990 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni kazandım ve İstanbul'a geldim.”

Üsküdar'la, 1990 yılında, üniversiteyi okumak için geldiğinde tanışan ve kadim şehri tepeden seyreden, Beylerbeyi'nin Kirazlitepe Mahallesi'nde oturan Türkmen, 1995 yılında okulu bitirir bitirmez iş hayatına atılmış. 1995- 2004 yılları arasında serbest avukatlık yapan Türkmen, üniver-

site yıllarında başladığı siyasi mücadelesini şöyle anlatıyor. *“İlk Refah Partisi’nde Kirazlıtepe Mahallesi’nde, mahalle başkanlığı ile siyasete başladım. Sonra Refah Partisi kapandı. Fazilet Partisi’nde Üsküdar ilçe yönetiminde görev yaptım. Fazilet Partisi kapatılınca Saadet Partisi’ne girmedim. Askerlik vesaire... Derken AK Parti kuruldu, kuruluşundan itibaren de Üsküdar siyasetinde oldum. 2004 yerel seçimlerinde belediye meclis üyesi oldum, sonra belediye başkan yardımcılığı yaptım iki dönem. Geçtiğimiz dönem başkanımız Mustafa Kara siyaseti bırakma kararı aldı. Nasip oldu, geçen yıl 30 Mart seçimlerinden beri biz Üsküdar’da belediye başkanlığı görevimize devam ediyoruz.”*

Üsküdar Müslümanların Ana Yurdu Olmuş Bir Şehir

Hilmi Türkmen’in kalbinde Üsküdar’ın yeri bambaşka. O’nun için Üsküdar; kültür şehri, tarih şehri, Anadolu’nun şehri, Sultanların şehri. İstanbul, 1453’te fethedildi, Üsküdar 1350’li yıllardan itibaren Müslümanların anayurdu.

Başkan Türkmen Üsküdar için; *“Üsküdar bizim için her şey, her şeyimiz, tüm Üsküdarlılar için Üsküdar neyse, bizim için de odur. Üsküdarsız bir hayat düşünemeyiz artık. İyi ki Üsküdarlıyız, Üsküdar’da nefes alan Üsküdar’a nefes vermeli diyoruz ve tüm Üsküdarlılar bu bilinçte olmalı diye düşünüyoruz.”* diyor.

Türkmen, siyasette yakaladığı başarıyı ise; *“Baktığınızda Karadeniz’in kö-*

yünden fakir bir ailenin çocuğu olarak buralara gelmek, aslında normal seyirde olacak iş değil, öncelikle nasip tabi. Sonra başarılı bir eğitim, öğrencilik hayatımız oldu. Bir de siyasette bir çizgi yakaladık. Bir çizgimiz oldu. Çizgimizde hiç yalpalamadık. Zikzaklarımız olmadı, sade bir hayatımız oldu. Aile hayatımda, iş hayatımda, belediyeledi görevimizde, toplumdaki yerimizde hep sadelikten yana olduk. Bu sadelik de sanıyorum birilerinin dikkatini çekti. Siyasi geçmişimizin doğru bir gelenekten geliyor olması, istikrarlı bir çizgimizin olması vs. bu noktaya gelmiş olduk.” şeklinde özetliyor.

Gençleri İyilerle, İyiliklerle Buluşturuyoruz

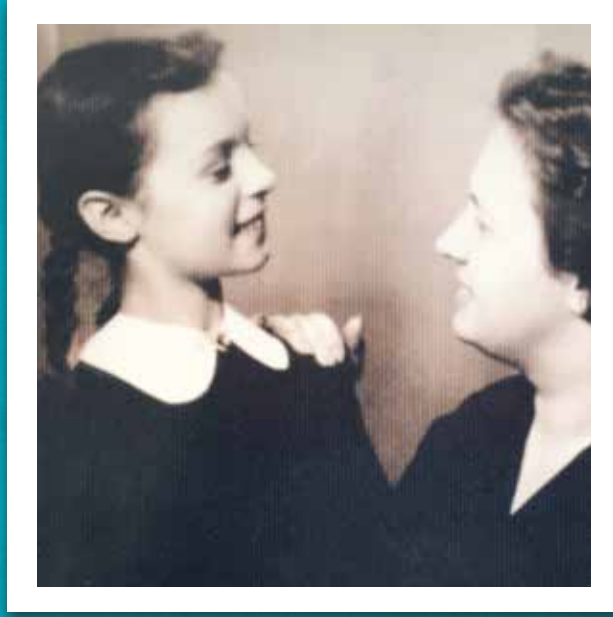
Kendi çocukluk dönemine kıyasla günümüz çocuklarının bir taraftan şanslı bir taraftan da şanssız olduğunu belirten Türkmən, bir yönetici, bir baba olarak çocuklar ve gençler için yaptıklarını şöyle anlatıyor. “İstediklerine çok rahat ulaşabiliyorlar, bu bir şans; ama aynı zamanda talihsizlik. Bilgisayar, telefon, internet... Bunlara baktığınızda avantaj gibi görünse de çocukları esir alan materyaller sonuçta.

Çocuklar bunların sayesinde kendilerine zaman ayıramıyorlar, kitap okuyamıyorlar, ders çalışmıyorlar, anne babalarıyla bir iletişim sağlamıyorlar. Toplumdan kopuk a-sosyal bir kişilik ortaya çıkıyor. Bu dezavantaj. Ama bunların kıymetini bilip onlardan istifade ederlerse büyük bir nimet de aynı zamanda. Biz bunları görmedik, bırakın cep telefonunu, sabit ev telefonu bile yoktu. Günümüz çocuklarının bu teknolojik ürünlerin esiri olmaları açısından bir talihsizlikleri var. Büyükşehirlerde yaşayan çocuklar toprakla buluşamıyor bir de. Onlar için bu durum da büyük talihsizlik. Biz Üsküdar Belediyesi olarak çocuklarımızın bu dezavantajlarını avantaja çevirme adına onları toprakla buluşturma adına yeni yollar, parklar, meydanlar yapmaya çalışıyoruz. Teknolojinin esiri olmaktan kurtarmak için bilgi evlerimiz, gençlik merkezlerimiz var. Gençlik akademilerimiz, sosyal aktivitelerimiz var. Çocukları biraz olsun o hayattan kurtarmaya çalışıyoruz. Bizim bir sloganımız var, ‘Gençleri iyilerle, iyiliklerle arkadaş edeceğiz’ diye. Çok önemli bir hedefimiz bu. Çocuklarımızla birileri arkadaş olacak, biz istiyoruz ki, iyi insanlarla arkadaş olsun, iyi işlerle, iyi şeylerle meşgul olsunlar. Bu yönde faaliyetlerimizi sürdürüyoruz.”

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

90

Hülya KOÇYİĞİT

Her Şeyden Önce İyi İnsan Olabilmeli

Bazı insanlar vardır, hiç tanımasanız da sizden bir parça taşıdıklarına inanırsınız; size, sizden biri, içinizden, ailenizden biri olduğunu hissettirir. Bir tarzları vardır, bir kavrayışları, toplumsallaşmış olmanın erdemini kıymetli bir hazine gibi korur, ünün onlara sunduğu olağanüstü sevilme, sayılma, hürmet görme olanaklarını asla hor kullanmaz; tam tersine onun verdiği tevazunun zarif taşıyıcıları olurlar. İmkan olsa da sonsuza kadar yaşasalar dersiniz. Bir ince zarafet akar bütün tavırlarından, bunu asil bir insanlıkla yaparlar... İşte onlardan biridir Hülya Koçyiğit de... Üsküdar'da yaşar. Sadece yaşamaz Üsküdar'da, biraz oralıdır da...

Hülya Koçyiğit Üsküdar'ı hatırlarken; *“Nostalji... Doğup büyüdüğüm, çok uzun yıllar yaşayıp bir sürü anı biriktirdiğim yer Üsküdar... Karacaahmet Mezarlığı, Doğancılar, Kabataş Kız Lisesi'ne gidip gelmek için kullandığım vapur iskelesi, İstanbul Şehir Tiyatrosu, dedemin bulunduğu Kuzguncuk mezarlığı, Kadıköy yakasında otururken kullandığımız Sirkeci arabalı vapuru...”*

Annem ve babam genç evliler olarak ilk evlerini Bağlarbaşı'nda kurmuşlar. Benim bebekliğim Bağlarbaşı'nda geçse de hatıralarım, çocukluğumun geçtiği Kuzguncuk'tadır... Doğduğum evi hatırlayamıyorum ama Kuzguncuk'taki evimizi de unutamıyorum. Hatta yıllar sonra, Türkiye'ye mâl olan bir televizyon dizisi çekildi o evde: Perihan Abla. Eskiden “ekalliyet” denirdi; yani Rum, Ermeni, Yahudi komşularımız vardı. Kuzguncuk kozmopolit küçük bir İstanbul gibiydi. Camiye gidenler olduğu gibi, kiliseye de gidenler olurdu. Hatta bir arkadaşımızın 13. yaş günü kutlamasının Sinagog'da yapıldığını hatırlıyorum. Çok mutlu çocuklardık. Sokaklarda oyun oynardık. Bostandan zaman zaman bir şeyler çalardık, bostancıdan dayak verdik. Çoğunlukla sokak oyunları oynardık; istop, yakar top, saklambaç... Ağaçların tepesinden inmezdik. Herkes birbirini tanır, herkes birbirine selam verir, saygı gösterirdi. Herkes birbirinin çocuğuna sahip çıkardı. Ramazan aylarında bolluk bereket gibi olurdu adeta. Her evde

bir gün iftar yapılırdı. Kalabalık bir cümbüş olurdu. Yazları açık hava sinemamız vardı. Filmler ile ilk kez öyle tanışmıştım.” diyor. Türk Sineması'nın dev ismi Hülya Koçyiğit çocukluk yıllarını işte böyle anlatıyor ve ekliyor. *“Bugün için dönüp baktığımda herkesin kozmopolit bir şekilde yaşaması ne kadar büyük bir değermiş meğerse diyorum. Çünkü o zaman bu doğal bir durumdu bizim için ve aksi düşünülemezdi. Belki Rumca öğrenmemiştik, Musevilerin dilini konuşmuyorduk ama onların dinlerinin farklı olduğunun da farkında bile değildik. Öylece kaynaşmıştık ve birbirimize, değerlerimize sonsuz bir saygımız vardı.”*

Zahire tüccarı olan bir babanın 3 kızından en büyüğümüş Hülya Koçyiğit. Babasının işyeri Karaköy'de olduğu için vapurla karşıya geçtiğini, kendilerinin ise her gün tören havasında iskelede onu karşıladıklarını hatırlıyor.

“Annem hepimizi giydirirdi, süslerdi. Annem ev kadınıydı. Ancak sadece ev kadını değildi. Edebiyata ve sanata çok düşkün bir insandı. Çok da güzel sesi vardı. Çok genç yaşta evlenmemiş olsaydı belki o da bir sanatçı olarak yetişebilirdi. Belki bende gördü bu kabiliyeti hayata geçirmek için. Kendi de sadece ev kadını olarak kalmadı. Beni yetiştirmek için gerçekten çok büyük bir emek sarf etti. Konservatuvarlara, konserlere, piyano derslerine, sirkelere, sinemalara götürürdü; her zaman yanımdaydı.”

Koçyiğit, Üsküdar dışında kaldığı zamanlarda geçmiş yılların burnunda tüttüğünü söylüyor...

“Fetihpaşa Korusu'na sıklıkla pikniğe giderdik... Yüzmeyi Kuzguncuk sahilinde öğrendim... Abiler belimize ip bağlardı ve kamyon tekerinin içinde gide gele öğrendim. Kuzguncuk İlkokulu geliyor aklıma, çocuk-

luğumun Üsküdar'ı denildiğinde... Yıllar sonra amcamın eşi olan yengemin önceden o evde yaşadığını ve sonrasında buranın Milli Eğitim'e bağışlandığını öğrenmiştim. Çok sevdiğim bir okuldu ve öğretmenlerim çok değerli ve önemliydi... Melahat öğretmen, bende öğretmen olma arzusu hissettirmişti..."

"İlk alkışımı Medrano Sirki'ne gidip, yerimde duramayıp kendimi sahneye atarak dans ettiğimde almıştım. Bu alkışlar galiba o anda bana çok büyük bir mutluluk verdi ve bu alkışların devamını istedim. Ve daha çok insan tarafından sevmek alkışlanmak hayalimdi... İstanbul'da Şehir Tiyatroları çocuk bölümü kurulduğu zaman Üsküdar'da kuruldu. İlk oyunumuzu Üsküdar Şehir Tiyatroları'nda oynamıştık."

Bale eğitimi ile başlayan ilk sanat deneyimlerinin daha sonra İstanbul Şehir Tiyatroları'nda Muhsin Ertuğrul'un kendisini yönlendirmesiyle hız kazandığını ifade eden Koçyiğit, "Öylesine büyük bir ustanın dikkatini çekmiş olmam, bana eğitim önermesi adeta bana yol açtı ve annemin eğitimimdeki titizliği devamını getirdi..." diyor.

Hülya Koçyiğit başarıyı, "Hayal ettiğin bir şeye ulaşabilmek için sarf ettiğin emektir." şeklinde açıklıyor ve çocuklara şu tavsiyelerde bulunuyor; "Hayal kurmayı unutmayın. Hayallerinizi hayata geçirebilmek için çaba sarf edin, azmedin. Niyetinizden vazgeçmeyin. Bunun için eğitim alın, deneyin... Herkes hata yapabilir, herkes yanılabilir; deneme yanılma da bir yöntemdir. Asla vazgeçmeyin düşlediğiniz şeyden. Şunu da unutmayın ki, sanallarla değil gerçeklerle dolu bir dünyada yaşıyoruz. Bunun bilincinde olarak yaşayın; sevmeyi, paylaşmayı, arkadaşlığı, dostluğu sanal yolla değil de dokunarak, hissederek, göz göze bakarak yani insani ilişkiler kurarak yaşayın... Ve unutmayın ki; her şeyden önemlisi önce 'iyi insan' olabilmektir."

Belki de öncelikle gençlere ama genel anlamda herkese şöyle bir mesajı var Koçyiğit'in; "Manavıyla, kasabıyla, balıkçısıyla herkesin bir arada olduğu, paylaştığı, beraber gülüp ağladığı, nereden olursa olsun, neye inanırsa inansın, ötekileştirmeden cenaze namazlarını beraber kıldığı, o insan kaynaşması bugün hayatımızda maalesef yok artık. Bugünlerde en çok aradığım şey bu..." diyor.

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

94

Hüner COŞKUNER

Üsküdar Çocukluğum, Gençliğim, Anılarım Demek

Türk Sanat Müziği sanatçısı Hüner Coşkuner, 1 Nisan 1963 Nişantaşı doğumlu ancak, sanatçı 4 yaşından bu yana Üsküdarlı. Çocukluğu Üsküdar'da iki katlı müstakil bir evde geçmiştir.

Ah O Çocukluğumun Üsküdar'ı

“Çok mutluyduk ama çok” diyen Coşkuner o günleri şöyle anlatıyor. *“Mutlu bir aile yapısına sahiptik. Komşuluk ilişkilerimiz çok samimi ve içtendi. Çok mütevazı insanlardı. Evlerin bahçeleri ve bu bahçelerde meyve ağaçları vardı. Dutlar, erikler... Ayrıca evimizde bir kedimiz ve sabahları gelen sütçü amcamız vardı. Çok güzel günlerdi. Şimdi düşündüğümde çok özgür, mutlu bir çocukluk yaşamışım. 15 yaşıma kadar Üsküdar'da yaşadım. Ailem musikiye çok düşkündü. Ablam Yıldırım Gürses'in talebesiydi. Maalesef onu kaybettik. Ben de lise yıllarımda, kurduğu kuruma ufuk kazandıran ve Üsküdar Musiki Cemiyeti'nin değerli hocası Emin Ongan'ın talebesi oldum. Çok küçük yaşta sanat hayatına atıldım ve sahne repertuarımı daha da genişletmek amacıyla yine çok değerli hocalarım Melahat Pars, Kamuran Yarkın ve Feriha Tunceli'den ders aldım.”*

Salacak Plajı'nı, Kız Kulesi'ni Çok Özlüyorum

Coşkuner, Üsküdar'ı eskiye göre daha hareketli ve daha kalabalık buluyor. Halen Üsküdar'la iç içe ancak özlemleri de büyük. Hüner Coşkuner o özlemlerini şöyle kelimelelere döküyor. *“Doğancılar'ı, Şemsi Paşa'yı, Salacak Plajı'nı, Kız Kulesi'ni çok özlüyorum... Ama Üsküdar'dan kopmuş değilim, her zaman iç içeyim, Üsküdar'dan Beşiktaş'a geçerken vapurdan martılara simit atmayı çok seviyorum, bu beni her zaman mutlu eder. Üsküdar benim çocukluğum, gençliğim, anılarım demek.”*

Başarmak İçin

Başarılı bir Türk Sanat Müziği sanatçısı olmayı hayal dahi etmediğini an-

latan Hüner Coşkuner, çocuklara, gençlere başarının sırlarını şu cümlelerle anlatıyor.

“O yaşlarda hayal gücüm o kadar da büyük değildi ama bir gün önemli bir noktaya geleceğimi biliyordum ve buna çalışarak çok hazırlandım. Şükürler olsun gelip gelmediğimizi halkımız taçlandırıyor. Bir şeyi gerçekten çok istemek, arzu etmek, üzerine hayaller kurmak, araştırmak, çok çalışarak, zorluklara göğüs gererek sebat etmek, insanı başarıya götüren nedenlerdir. Bitmek tükenmek bilmeyen bir aşkla çalışacaksın. Ben işime aşık bir insanım. Tabii ki yorulacaksın, yoruldum da. Hep çalıştım genç kızlığımda. Şu an baktığım noktadan güzel bir çizgiye geldiğime eminim. Sosyal sorumluluk projelerinde çalışmalarım var. Kimsenin kalbini bu meslekte kırmadım, arkadaşlarımla uyum içinde çalıştım. Saygıya sevgiye dayalı bir hayat sürdüm. Maneviyata çok önem verdim.”

Çocuklara Tavsiyem

Hüner Coşkuner tavsiyelerini ise şöyle aktarıyor. *“Çocukların önce çok mutlu ve özgür çocukluk yaşamalarını istiyorum. Çünkü ben öyle büyüdüm. Zamanının çoğunu bilgisayar başında geçiren çocuklara çok üzülüyorum. Gözüne zarar, aileleriyle diyalogları kopuyor. Saygıyı sevgiyi unutuyorlar. Çocukların beyni boş kaset gibi ne görüyorlarsa onu o kasete çekiyorlar. Her şeyi zamanında ve ölçülü yapmaları çok önemli. Büyüklerini sevsinler, sayınlar, hayvanları sevsinler, doğaya saygılı olsunlar. Başarı her zaman gelir.”*

“Saz çalmayan, tel kadrini ne bilir.”

Karacaoğlan

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

İskender PALA

EkmeK Kokusundan Şiirlere Kadar Her Şey Üsküdar İçin

Profesör İskender Pala'ya soruyoruz; “Hayatınızı yazın deselerdi...” diyoruz; başlıyor anlatmaya... Dinliyoruz. Bir edebiyatçının sözcükleri tane tane nasıl bir maharetle dizdiğini yanyana, bir dili nasıl büyüleyici bir sadelikle, kısa ve öz bir lezzetle yücelttiğine tanık oluyoruz...

Uşak'ta memur bir babanın beş çocuğundan biri olarak dünyaya gelen İskender Pala, henüz İstanbul'a gelmeden; şiirlerden şarkılardan tanımış ve sevmiş Yahya Kemal'in, Necip Fazıl'ın Üsküdar'ını... Anlıyoruz ki, edebiyat aşkı da oradan başlıyor; Yahya Kemal'den, Necip Fazıl'dan, onların dilinden, onların edebiyatından...

Üsküdar'a yerleşmeyi çok önceden hayal etmiş Pala; Ancak 1970'li yıllarda gelebilmiş İstanbul'a, 90'lı yılların ortalarında ise Üsküdar'la buluşabilmiş... Şimdilerde 20 yıldır Üsküdarlı...

“Uşak'ta, birbiriyle kaynaşmış, herkesin diğerine hısım ve akraba gibi davrandığı küçük bir sokağın sıcakkanlı insanları arasında çocukluğum geçti. Üsküdar'ı da hep öyle hayal etmiştim ama oturduğumuz sokak çok kozmopolit çıktı. Komşuluk ilişkileri de, dostluklar da gelişmedi. Hayallerimi süsleyen Hayal Şehir'in Mahallesi böyle olamaz, olmamalı diye zaman zaman hayıflandığım olurdu. Kitaplar hep iyi anlatıyor. Paylaşılan zamandan sadaka taşlarına; ekmeK kokusundan şiirlere kadar her şey Üsküdar için bir güzellik tablosunun parçaları...”

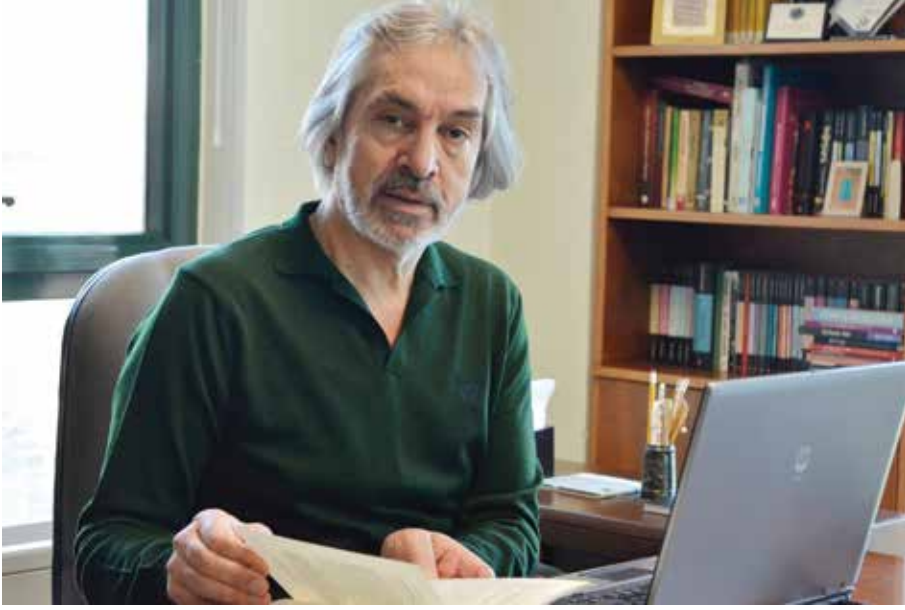
Üsküdarlı... Çünkü İstanbul'a her gün Üsküdar'dan bakıyor... Üsküdar'da yaşadıklarından çok daha fazla, kentin eski devirleri ile ilgileniyor. Tarihi ve kültürü ile... İki yıldır oturduğu evin ve evinin bulunduğu bölgenin etrafında dolaşırken sokakların, meydanların ve caddelerin tarihten gelen izlerine kulak kabartıyor... Salacak, Atik Valide, Bağlarbaşı, Karacaahmet ve daha nice isimlerin çağrıştırdığı hatıraların fısıldadıklarını dinliyor...

İskender Pala, İstanbul'un tüm semtlerini önemsiyor... Birini diğerinden ayıramıyor ancak, yine de Üsküdarlı olmanın farklılığını şu şekilde ifade ediyor. "Güzel bir semtte oturmak zaten yeterince değerlidir. Güzel insanlarla karşılaşmak, onlarla hasbihal etmek az şey midir? Mekân bir nimettir ve ağız tadınız ile güneşiniz size her daim bunu hatırlatır. Tıpkı insanlar gibi her semtin bir kimliği vardır ve yine insanlar gibi birini diğerinden üstün görmek olmaz. Lâkin şu kadarını söylemek lâzımdır ki Üsküdar'da büyüyen bir çocuk daha karakterli ve gelenekçi olur. Ona bu özellikleri veren ise eviyle, sokağıyla, meydanı ve dükkânıyla bütün bir Üsküdar'ın kendisidir. Üsküdar tarih demektir ve çocuklarını da tarih bilinciyle büyütür."

Kendisine İstanbul'u, Üsküdar'ı ve yaşadığı semti soruyoruz, bize yeniden uzun uzun hikayeler anlatmaktansa kendisinin kaleme aldığı "Katre-i Matem" kitabında yer alan bir Üsküdar hikâyesi'ni işaret ediyor. İşte o hikaye...

Üsküdarlı Aşıklar

İstanbul'da bir zamanlar Abdullah ve Aslıhan adında, birbirini seven iki genç yaşıyordu. Kader fırsat verir de gizlice buluşabilirlerse birbirlerinin yüzüne bakarak aşk kadehinden şarap yudumluyor, nefesleri birbirine karışarak şad oluyorlardı. Daha birbirlerini bir kez olsun öpmemişlerdi. Aşklarını daima gizli tutuyorlar kimseye sır vermiyorlardı. Fakat üç yüz perdenin arkasında bile gizlenemeyen aşk, sonunda ortaya çıktı. Kızın babası o genci kendi asaletine denk bulmadı ve kızını zorla bir paşa ile evlendirdi. Paşa da onu sevdiği gençten uzak olsun diye Boğaz'ın öte yakasında, Üsküdar'dan Çamlıca'ya giden tozlu yolların kenarındaki bağların arasında bir eve yerleştirdi. Aslıhan, gerçi gelin olmuştu ama kocasını henüz odasına almıyor, ondan devamlı kaçıyor. Abdullah ise sabrın sonuna gelmiş Aslıhan'ın yerini öğrenmeye çalışıyordu. Nihayet bir gün onun hizmetkârlarından bir halayığa rastladı. Kadın Abdullah'ın aşkını biliyordu. Acıdı ve evini tarif etti. Abdullah arkadaşlarından birini buldu ve ona, "Benimle gelebilir ve Aslıhan'ı ziyaretimde bana yardımcı olur musun? Zira onun aşkıyla can boğazıma geldi, gündüzüm gece oldu!" dedi. Henüz on yedi yaşında olan arkadaşı "Seni dinledim ve teklifini kabul ettim; her ne ki benden istesen yapacak, her ne ki emredersen uyacağım!" cevabıyla onu rahatlattı. Bir kayıkla derhal Üsküdar'a geçtiler. İki at kiralayıp bağlar arasında Aslıhan'ın kaldığı evi aramaya

koyuldular. Mevsimlerden sonbahardı ve bağlar bozulmuş, sahiplerinin çoğu şehre dönmüştü. Ama bacası tüten birkaç kulübe dışında hangi evlerde oturan vardı, hangileri boştu, belli olmuyordu. Akşamı beklediler; ta ki lambaları yanan evleri tespit etsinler. Gece boyunca sessizce araştırdılar ve sabaha karşı amaçlarına ulaştılar. Aslıhan'ın ellisine merdiven dayamış olan paşa kocası evden çıkınca Abdullah arkadaşına “Şimdi git!” dedi, “Kapıyı çal. Başkası çıkarsa Aslıhan'ı iste ve onu şu karşiki bağların arasında beklediğimi söyle!” Genç gitti. Kapıyı seyis açmıştı. Ona Paşa'dan küçük hanımefendiye bir mesaj getirdiğini söyledi. Sonra da sevilene, sevenden bir vuslat haberi verdi.

İki saat kadar sonra Aslıhan buluşma yerine geldi. Abdullah telaş içinde ne yapacağını bilemedi. Arkadaşı onları yalnız bırakmak isteyince Abdullah itiraz etti, “Hayır, yanımızda kal. Çünkü ortada uygunsuz bir şey yok.” dedi. O genç de oradan ayrılmadı, ancak seslerin duyulacağı kadar uzakta oturdu. Abdullah, Aslıhan'ın elini tuttu, göz göze geldiler. Ayrılık sırasında hasrete nasıl dayandıklarını karşılıklı gözyaşlarıyla anlattılar. Sonra birbirlerini nasıl, ne derece sevdiklerinden, eski hatıralardan, çocukluktan uzun uzun bahsettiler. Mutlu geçen birkaç saatin sonunda Aslıhan müsaade istedi. “Birileri durumun farkına varmadan eve dönmem gerekiyor!” dedi. Abdullah hasretiyle yanmıştı, azıcık daha kalmasını is-

tedi. O vakit Aslıhan uzakta oturan genci işaretle sordu:

Senin bu arkadaşından bir şey istesem yapar mı?

Ne istersen!..

Tehlikeli olsa da mı?

Cevap gençten geldi:

Tehlikeli olsa da!.. Hatta canımı Abdullah için feda etmem gerekse de!..

O halde, yakına gel. Seninle giysilerimizi değişelim. Benim yerime eve gir. Sağdan üçüncü oda benim özel odamdır. Akşama kadar sessizce otur. Akşam kocam sana bir tas çorba getirir, kapıdan içeri uzatır. Yüzünü sıkıca ört ve tası kabul etmekte nazlı davran. Sonra kapını kapat. Sabaha doğru ben gelirim, sen çıkarsın.

Delikanlı denileni yaptı. Eve girip kapandı. Ta ki akşamın alaca karanlığında kapıda ses duydu, heyecanlandı. Çorba tasını almakta çok gecikince tas yere kapaklandı. Bu sefer paşa öfkelenip "Sen hâlâ bana inat mı ediyorsun?" diye içeri girip eline geyik derisinin boynuzlarından kuyruk sokumuna doğru kesilip sarılmış bir kırbaç aldı. Aslıhan diye delikanlının sırtını sıyırdı ve başladı şaklatmaya. Alaca karanlık basmıştı ama delikanlı yine de devamlı yüzünü örtüyor ve sesi tanınmasın diye hiç bağırmadan sabrediyordu. Nice kırbaçtan sonra evdeki halayıklar, hizmetkârlar dayanamayıp onu durdurmak istediler. Paşa da zaten yorulmuştu. Dadısı herkesi dışarı çıkarıp ona nasihatler etti. "Sultan hanımım, hâlâ mı Abdullah'ın aşkı? Kendine hiç acımaz mısın? Kocana birazcık fırsat tanısın, belki iyi..." Nasihatleri ses çıkarmadan dinleyen delikanlı bir yandan yaralarının sızlamasına dayandı, diğer yandan Aslıhan'a acıdı. Sabah Aslıhan gelince evden çıkmak üzere bütün gücünü topladı, ona hiç belli etmedi. O gece her ne olursa bir sır olarak sakladı. Abdullah ölesiye kadar da bunu ne ona, ne başka birine söyledi.

İnsanın kederli günde kendisiyle birlikte üzülecek bir dostu olmalı!..

Hayatında elde ettiği başarıları henüz genç yaşlarından itibaren planlı ve prensipli çalışmaya borçlu olduğunu söyleyen Pala, "Hayatın her basamağında bir sonraki kademeyi hedefleyerek kendimi disipline ettim. Sonunda Takdir-i İlahi bana hayâl ettiğimin de ötesinde nimetler, mertebeler ihsan

etti. Bazen düşünürüm; Kâlu Belâ'da, kaderler yazılırken, ezel kâtipleri kalemi elime tutuşturup, "Buyur, istediğin şekilde kendi kaderini yaz!" deselerdi, bu kadar mükemmel yazamazdım, havsalam buna yetmezdi; Rabbime binler, yüz binlerce şükür, bana güzel bir hayat bahşetti." diyerek anlatıyor.

Başarının sırrını, çalışma masasının hemen karşısında asılı duran "İnsan için çalıştığından (veya çalışmaktan) başkası yoktur" Ayet-i Kerime'si ile açıklayan usta yazar, çocuklara ve gençlere çok okumalarını, planlı ve prensipli olmalarını tavsiye ediyor ve ekliyor, "Kendinizi asla küçümseyin, kimseyi kıskanmayın, profesyonelliği öğrenin, sebat ve sabır gösterin."

Adam Olmuş Çocuklar Başarının Sırrı

*"İzzet Günay'ın, babası, annesi ve ağabeyiyle birlikte.
(Dönemin ünlü fotoğrafçısı Kenan'da çektiği çok özel aile fotoğrafı)"*

Başarı İyi Değerlendirilen Şansta Gizlidir

İzzet Günay 21 Ağustos 1934'te Sarıyer'de dünyaya geldi. 6 aylıkken ailesinin yerleştiği Salacak, İzzet Günay'ın hayatını şekillendiren yıllara ev sahipliği yaptı. Salacak Şehir Hatları Vapur İskelesi yöneticisi olan babasının tüm yönlendirmelerine rağmen, ticaretten uzak bir hayat yaşadı. Çocukluk dönemi İkinci Dünya Savaşı yıllarına denk geldiğinden, kendi ifadesiyle “zor ama güzel günler” yaşadı...

“6 aylıkken Üsküdar'a gelmişiz. Salacak'ta iskelenin başında mavi bir evimiz vardı. Yıkık dökük minaresi olan eski bir camiydi sanırım. Sonra o minarede yıkılınca ev olmuştu orası. 8 numara... Eski fotoğraflarda görülür, iskeledeki 4 evden biriydi. Babam Salacak'ta iskele memuruydu. 18 ay farkla benden büyük bir ağabeyim vardır. Beslenme koşullarından dolayı bizi ayırmışlardı. Ben Salacak'ta kaldım. İskelede babama yardım ederdim. Karton biletler vardı o dönem, 'azimet-avdet', gidiş dönüş diye... Ben onları toplardım, satardım. 8 yaşlarındaydım. Babam çok şık giyinen, titiz düzenli bir insandı. 25'lik, 50'lik kuruşları dizderdi. Ben okula giderken aralarından 25 kuruş alırdım. Bir süre sonra babam fark etti. “Geleceksin iskelede çalışacaksın, kasadan her akşam 25 kuruş alacaksın.” dedi bir gün. Zaten para üstünü almayanların bıraktıkları ile benim harçlığım çıkardı...”

Askeri Okuldan Kendimi Attırdım

“Herkes evine çok yakın okula giderdi. Ayazma İlkokulu'nda okudum önce. Daha sonra Paşakapısı Ortaokulu'nda... Babamı çok erken kaybettim. Ben 13 yaşındayken babam 43 yaşında vefat etti. Zor günler başladı sonra... Askeri okula verdiler beni. Deniz Harp Okulu'na... İki yıl okudum. Askerlikle bir bağlantım olmadığını anlayınca sınavda boş kâğıt vererek kendimi okuldan attırdım. O parasızlıkta tazminat ödemek zorunda kaldık. Ben okuyayım diye abim okulu bırakmıştı. Sonra üstüne bir de borcu ödedi çalışarak. Sonra Haydarpaşa Lisesi'ne devam ettim.

Oyunculuk denemelerim orada başladı. Mimar olmak istiyordum. Son sınıflarda çok başarılı öğrenciydim. 14 ders vardı. 1 dersten kaldım. Sonra bir iş buldum kendime teknik ressam olarak İmar Müdürlüğü'nde işe başladım. Harita Şubesi'nde... Çizmeye... Hesap kitap yapmaya başladım. İstimlâk bölümündeydim. Menderes dönemi idi. Üsküdar Meydanını genişletme hesaplarını ben yaptım. Babam memur olmayalım diye bizi ticarete alıştırmaya çalıştı ama beceremedik.”

Savaş yılları, İzzet Günay'ın hayatında yaşadığı en zor günler olmuş. “Üsküdar'ın en sevdiğim yeri Salacak'tır. Çünkü her karesini biliyorum. İstanbul'u en güzel gören yer Salacak noktasıdır. Sabah uyandığımda Kız Kulesi'ne doğru uyanırdım... Ama aynı zamanda çok zor günler yaşadık. Harp seneleri olduğu için ekmeğin 4'e bölündüğünü hatırlarım. Karneyle bir yuvarlak ekmeği alırdım Üsküdar'dan. Annem 4'e bölerdi. Herkesin bir tenceresi vardı. Ekmekleri bölüp koyardı. Akşama kadar bir çeyrek ekmele idare ederdik.”

“Şu an Salacak Güzelleştirme Derneği'nin olduğu yer, iskeledeki gişelerden biriydi. Oradaki kayaların isimlerini tek tek bilirim. Hikmet Onat'ın bir tablosunda açık şekilde görülür. Kırmızı kaya, kadife kaya... Arkada Kırmızı Yalı vardı. Amerikan motorlarının yavaş yavaş, içinden çıkan beyaz smokinli erkeklerin, tuvaletli kadınların geldiği bir yerdi. Çocukken hep içinde ne oluyor diye merak ettiğim yerde daha sonra “En İyi Erkek Oyuncu” ödülünü aldığım “Ağaçlar Ayakta Ölür” filminin finalini çekmek

kısmet oldu. Eski plaj vardı... Mahallenin çocukları hep orada çalışırdı. Gece sinemaları olurdu açık hava sinemasında. İki kapalı sinemamız vardı. Bizim ve Hâle Sineması. Çok güzel filmler gelirdi. Mahalleli toplanır giderdik. Bayram sevinci olurdu. Çok küçüktüm, Salacak'tan Taksim Sineması'na gittiğimizi hatırlıyorum. Hatırladığım ilk film 'Fakir Çocuklar'... Sinemaya çok düşkündüm. Oyuncu olacağım demiştim o zamanlar. Sonra ileriki yaşlarımda gazete ilanında Haldun Dormen Tiyatrosu'na başvurudum. 1957'de kurulmuştu. İlk yıl başvurudum. Fotoğraf verdim bir tane. Daha sonra ses seda çıkmayınca fotoğrafımı almaya gittim. O zamanlar telefon yoktu...Haldun Dormen'le karşılaştık. Bana 'Siz İzzet Günay değil misiniz? Size şu an daktiloda yazı yazılıyor. Söyleyelim yazmasınlar o zaman. Kabul edildiniz. "Kara Ağaçlar Altında"filminde de rolünüz var' dedi. İşte hayatımda şansın kapımı çaldığı ilk an da bu oldu. Başarı da işte böyle şansın kapıyı çalmasında ve onu değerlendirmekte gizlidir. İş sevmek ve disiplin ise gerisini getirir. Örneğin Türk Sineması iyi bir yerlere geldiyse tüm imkânsızlıklara rağmen, uykusuz geceler boyunca harcanan emekler sayesinde olmuştur."

"Çok meraklıyım. Koleksiyoncuym. 80 yaşındaysam bugün heyecanıma borçluyum. Bilmediğim bir şeyi görünce hemen araştırırım. Teknolojiyle hiç muhabbet kurmadım. Cep telefonu bile kullanmam. Kitabın kokusunu severim. 7 yaşından beri biriktiririm. Türkiye'nin en eski biriktiricilerinden biriyim. Babamın damgalı pulları vardı. Onları alırdım. Bütün dünya pullarını biriktirme savaşına girdim daha sonra... Herkes bilir benim biriktirici olduğumu, bende olmayı getirmeye çalışırlar hep. Televole kültürünün olmadığı dönemde otururduk soru sorardık birbirimize... Oturur ders çalışır gibi çalışırdık. Tarihten tıbbı, sinemadan sağlığa bilgi sahibi olmaya çalışırdık. 6 ay not tutarak Dünya Savaşı'nı çalıştırdım, Hitler'in köpeğine kadar öğrendiğimi biliyorum."

Makinistten Bir Kare Dilenirdik

"Cennet Sineması diye bir film vardır, İtalyan. Oradaki hikâyeyi yaşadık biz. Çocukken sinemaya gittiğimizde film koptuğunda oje sürüp yapıştırırlardı... O eksik kareleri film sonunda makinistten isterdik. Güneşe tutardık. Eksik sahneyi böylece görürdük... O filmdeki çocuk Salvatore benim işte..."

Yılların yaşlandıramadığı İzzet Günay diyor ki: "Gözlük takmama rağmen sokakta tanıyorlar... Soruyorum nasıl tanıdınız diye, 'saçlarınızdan, şekli aynı'..."

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

Kamil SESLİ

Büyüyünce Artist Olacağım

1950 Üsküdar doğumlu olan Kâmil Sesli, çocukluğundan itibaren aktör olabilmek için film setlerinde kendisini yetiştirdi. Yaşadığı zorluklara, sıkıntılı günlere rağmen, geçmişini hep iyi yad ediyor... O eski günleri özliyor... Çünkü her şey samimiydi diyor...

“Babam bekçiydi. Bekçi Mehmet Sesli’nin oğluyum.” diyor Kâmil Sesli... Gurur duyuyor babasıyla, onur duyuyor... Şimdiki çocuklara, gençlere en büyük tavsiyesi de bu...

“Rahmetli babam Bekçi Mehmet Sesli’nin oğlu olarak Üsküdar’da doğdum. Bir süre Bülbülderesi’nde oturduk. Abim yaramaz biriydi... Ben de tam tersiydim... Evin ekmeğini ben alırdım, süpürmesini ben yapardım... O da aynanın karşısına geçer, saçını tarar, süslendirdi... 12 yaşında Kuzguncuk’a gider sinemada leblebi satardım. 1 ya da 2 Lira kazandığımı hatırlıyorum. O zamanlar siyah beyaz Türk sineması vardı. Leblebi sattığım günlerde gide gele ‘Ben artist olacağım!’ demeye başladım. O zamanlar aktörlüğün ne demek olduğunu bilmiyorum tabi. Artist olacağım derdim. 15-16 yaşlarıma geldiğimde bir yerde daha çalışmaya başladım. 12.5 Lira da oradan kazanıyordum. Gel zaman git zaman Atilla Özkal diye bir ustam vardı. Onun da Acar Film’de çalışan Suphi Abi diye bir müdürü vardı. Çok samimiydiler. Atilla Abi’ye dedim ki; ‘Suphi Abi’ye söyle de beni yanına alsın. Ne derlerse yaparım, yerleri bile süpürürüm’ dedim. O da sağ olsun gidip söyledi. Suphi Abi, ‘Al bunu ez. Sabahleyin 7’de gelsin’ dedi Atilla Abi’ye. 1968 yılında Acar Film’e başladım. Bir paltom vardı bitpazarından aldığım. Başka da bir şeyim yoktu. Gittim geldim Suphi Abi’nin dediği saatte Acar Film’i açtım. O zamanlar 30 kuruş gemiye veriyordum karşıya geçiyordum, Mecidiyeköy’e gitmek için cebimde para olmuyordu, yürüyordum o yolu... Dekoratörler vardı o zaman da... Bir abimiz vardı Ahmet Ateş, sete gittiğimde bana sıcak bir çorba ile poğaçaya verirdi. Her şeyden tatlı gelirdi o çorba ile poğaçaya... Çünkü nereden bulacağım, başka yok ki...”

Anne ve babasının birden çok evlilik yaptıklarını söyleyen Kâmil Sesli, haliyle bu durumun yaşantılarını etkilediğini söylüyor. Babasının erken yaşta vefatı sonucu bütün çocukların ortada kaldığını söyleyen Kâmil Sesli, bir süre teyzesinin sepetçi kulübesinde kalmış. Tabi o da bedava değil. 15 Lira kira veriyormuş teyzesine... Bir de sepetçilerden kalma parçaları toplayıp teyzesine veriyormuş... Eğer kirayı ve parçaları bir iki gün geciktirse teyzeden uyarı geliyormuş... Kâmil Sesli o dönem, zor hayat koşulları nedeniyle, ciddi bir sağlık sorunu yaşaması sonucu 5 yıl boyunca ilaç kullanmak zorunda kalmış...

“O kulübede aç kaldığım zamanlar oldu. Teyzemin kulübesinde kaldığım dönem buzdolabı yoktu tabi. Ekmeğe küflenirdi. Gaz ocağının üzerine tenekenin kapağını koyardım. Ekmeği kazır o tenekenin üzerinde kızartır yerdim.”

Oyunculığa Garson Rolü ile Başladım

“Acar Film’de çalışırken, göze batayım diye her şeyi yapıyordum. Bana bir gün bir garson önlüğü verdiler. Küçük bir rolde oynadım. İşte bu benim işe başlama tarihim oldu. Ben artist olacağım derdim hep... Aktörlüğü kastederek tabi... 1980 yılında ufak tefek roller oynamaya başladım. Kötü adam rolünde oynadığımda filmlerde hiç dayak yemedim, çünkü artist olma hayalim vardı... Yıllar geçtikçe, Kâmil kendine gel diyerek, yavaş yavaş artist değil aktör demeye başladım... Cüneyt Arkın’la, Fikret Hakan’la, Tarık Akan’la oynamaya başladım. Orhan Elmas’la da baba oğul gibi olmuştuk. Bu arada bir takım elbisem vardı o zamanlar. Onu yıpratmamaya çalışıyorum. Tahtakale’den tek ceketler pantolonlar alma-

ya başladım. Ama ayakkabılarımın altı hep yamalıydı. Şimdiki gençlerin giydiği gibi 500 liralık ayakkabılar değildi.”

Bana Her Şeyi Allah Verdi

Kâmil Sesli yaşadığı tüm sıkıntılardan edindiği tecrübeyle diyor ki: “Şimdiki gençlere tavsiyem; kendi paralarını kazansınlar, ama çarçur etmesinler...”

“Günler geldi geçti, bir gün artık karakter oyuncusu oldum. Bana her şeyi Allah verdi. Hiçbir zaman doyumsuz olmadım. Geçmişini unutan kişi geleceğinden mutlu olamaz... Yokluktan geldiğim her şeyle gurur duydum, onur duydum. Hiçbir evlat babasının vereceği paradan bir şey beklemesin. Babalarının o parayı ne şartlarda kazandığını düşünsünler. Orada burada harcamasınlar. Babalar zaten evlatları için kazanırlar ama çocuklar bunun farkında olsunlar... Kendileri de bir gün anne baba olacaklar. Bazı gençlere bakıyorum şimdi babalarının mesleklerinden utanıyorlar. Ben hiçbir zaman Bekçi Mehmet Sesli'den utanmadım. Babanın bıraktığı değerleri korumak gerekir. Annelerimiz baş tacımızdır. Kutsaldırlar. Şimdi kadına yapılan zulümleri görüyorum, kahroluyorum.”

“Kuzguncuk'ta yaşadığım dönemde lokantacı Mehmet Ağabey vardı... Sabah giderken derdim ki, 'Mehmet Ağabey bana kuru fasulye bırakabilir misin' diye. 'Onu bırakamam derdi pahalı'... Suyunu bırak derdim bari... O da kuru fasulyenin suyunu bırakırdı. 35 kuruştu o zaman kuru fasulye. Ekmek doğrayıp yedim o kuru fasulyenin suyunu. Mehmet Ağabey doymadığımı anlayınca başka yemeklerin de suyunu getirirdi... Mehmet Ağabey'e Allah rahmet etsin!”

Çocuklara 'Altın' Değerinde Nasihatlar

Kâmil Sesli'nin yaşadıklarından çıkarttığı derslerden aldığı notlar şunlar: “Çocuklara tek ricam alın teriyle kazandıklarınızı, babalarınızdan kalan değerleri çarçur etmeyin. Büyüklerinize saygılı olun. Hayvanları sevin... Hiçbir zaman böbürlenmeyin. Kalp kırmayın. Her zaman ben neydim ne oldum ne olacağım deyin... Akşamdan sabaha trilyoner olanlar var. Yarın onların yok olacağını düşünün... Hiçbir zaman birilerinin sırtına basıp da bir yerlere gelmeye çalışmayın. Gönül adamı olun... Eski yaşadıklarınız hep aklınıza gelsin... Yaşlıyı görünce kafanızı uyur gibi yan tarafa çevirmeyin. Güzelliği paylaşın. Güzellik bir emanettir çünkü...”

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

112

Kayhan YILDIZOĞLU

Hayat Bir Akralalıktı, Kapı Kilitlenmezdi

26 Aralık 1936 yılında İstanbul, Yeşilköy’de dünyaya gelen ünlü tiyatrocu, sinema ve dizi oyuncusu Kayhan Yıldızoğlu, 20 yıldır Üsküdarlı.

Ziraat mühendisi ve bakanlıkta müsteşarlık yapan babası Çerkez Rahmi Bey ve annesi Giritli bir öğretmen olan çiftin tek çocuğu olarak dünyaya geldi.

Kayhan Yıldızoğlu, çocukluğunu; *“Ben Yeşilköy’de bir yalıda büyüdüm. Mahallenin yarısı Rum, Ermeni idi fakat o zaman herkes ‘Ben Osmanlıyım!’ diyordu. O kültür devam ediyordu. Çamaşır günleri vardı o zaman, bahçeler vardı, çamaşırılar yıkanır, çamaşırılıklara asılırdı... Elektrikli makineler yoktu. Yani hayat bir akrabalıktı, kapı kilitlenmezdi. Kapı kilitlemek ayıptı.”* şeklinde anlatıyor.

Babası ile birlikte taşındığı Ankara’da liseyi okuyan ünlü Oyuncu, Hukuk Fakültesi’nde okurken 3. Sınıfta okulu bırakır. Askerliğini yaptıktan sonra İstanbul Kambiyosu’nda döviz komiserliği yapan Yıldızoğlu’nun hayatı o dönemlerde Muhsin Ertuğrul ile tanışmasından sonra değişir ve sanat camiasına girer.

Yıldızoğlu, Muhsin Ertuğrul ile tanışmasını, dolayısıyla sanat hayatının başlangıcını şöyle anlatıyor. *“Ankara’da hem üniversite okuyordum, hem de radyoda çalışıyordum. 1952 yılında. Babam oraya tayin oldu. Yani İstanbul’dan oraya gittik. Ben orada yedek subaylığımlı yaptım. Beni Kambiyo Döviz Komiseri olarak görevlendirdiler. İşte orada bir gün Muhsin Bey (Muhsin Ertuğrul) ile tanıştım. Muhsin Bey, ben odamda oturuyorum böyle yıkık bir halde geçti önümden.*

-‘Nedir, bir problem bir sıkıntı mı var?’ dedim.

-‘Kayhan Bey; Atina’ya oradan da Londra’ya gidecektim beni bir festivale davet ettiler. Kağıdım eksikmiş alamadılar.’ dedi.

Gittim Müdüre; 'Burada bir sürü kaçakçı, dolandırıcı ile uğraşıyoruz, bu adam Türk tiyatrosunun kurucusu, bunun siz müsaadesini verin, o kağıdı sonradan dosyasına ben koyar, tamamlarım.' 'Tamam' dedi adam, imzayı attı, ben de kağıdı Muhsin Bey'e götürdüm. 'Çok medeni bir insansınız. Çok da enteresan bir fiziğiniz var.' dedi. 'Londra'dan dönünce sizi arayacağım. Ben sizin sanatçı olmanızı istiyorum.' dedi.

O Büyük Kapı, Sanata Açılan Kapı Oldu

15 gün sonra bir telefon geldi bana; 'Kayhan Bey, yarın bir imtihan var, gelin... O zaman da evliyim ben. Neyse kalktım gittim. Tepebaşı Tiyatrosu'ndaydı. Koridorlar dolu, insanlar sokaklara taşmış. Böyle şık gençler, şık kızlar. Bana bir aşağılık kompleksi geldi. Deniz Uyguner, çocuk tiyatroları yönetmeniymiş (Öldü geçen sene bakım evinde).

-'Ben buradan çıkmak istiyorum bana yolu gösterir misiniz?' dedim.

-'Tabi buyurun,' dedi. Büyük bir kapı açtı. 'Buyurun girin,' dedi.

Meğerse beni büyük bir sahneye sokmuş. Aşağıdan bir ses duydum...

-'Buyurun bu tarafa gelin.' diye. Gittim baktım, orkestra boşluğunda rahmetli hocam Haldun Taner, Muhsin Bey, Vasfi Rıza Bey aşağıda oturuyorlar.

-‘Ben buradan kaçıyordum, birisi beni soktu buradan.’ dedim.

Bir hafta sonra bir mektup geldi. Benim oradaki rahatlığım onların çok hoşuna gitmiş. Mektup bana geldi, Allah Allah 360 kişiden 28 kişi kazanmışız. Evvela kadrolu olarak girmiyoruz tabi. Ben eğitim görürken ilk defa Çalılıkusu’nda oynadım. Çok güzel bir kadroydu. Şimdi bitti o şehir tiyatrosu. 3 ay sonra beni kadroya aldılar. İşte Allah’ın çizdiği yol, kismet.”

Kalbim İyi Olduğu İçin Üzüntü Çekmedim

65 yıldır sahnelerde var olan ünlü oyuncu, başarının sırrını; *“Kalbim iyi olduğu için hiç üzüntü çekmedim.”* diye özetleyerek; *“İyi niyetli ve samimiyseniz doğru her zaman sizin yanınızda olur, gelir sizi bulur. İnancaksınız, mücadele edeceksiniz ve mesleğinizi seveceksiniz.”* şeklinde belirtiyor.

Üsküdar Gibi Hiçbir İlçe Bana Huzur Vermiyor

Yukarıda da belirttiği gibi 20 yıldır Üsküdar’da yaşadığını yineleyen usta oyuncu, Üsküdar’a olan sevgisini ise *“Yeşilköy, Nişantaşı ve Ankara’nın birçok semtinde oturdum ancak Üsküdar gibi hiç biri bana huzur vermedi. Tarihle iç içe bir semt. Bağrında birçok tarihi eseri ve tarihi zatları barındıran, maneviyatı yüksek bir ilçe. Tarihi adayı izleyen, kıyıları masmavi Boğaz ile çevrili bir ilçe. Üsküdar’ı, Üsküdarlı olmayı seviyorum.”* şeklinde dile getiriyor.

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

116

Kunt TULGAR

Üsküdar İstanbul'un Başkenti Gibi

Sanat asla nankör değildir. Ancak sanatta bir çok imza vardır ki, ünsüz ve sessiz üretirler. Hiç durmadan üretirler, biriktikçe büyük bir deryaya dönüşürler ve siz ısrarla adlarını bilmezsiniz. Çünkü onlar popülisti de bilmezler, vizörün önünde ışıklar altında durmayı da... Öylesine değerlidirler ki; bir an gelir bir çok değerli eserin altındaki imzanın onlara ait olduğunu görürsünüz. Ve nasıl olur da bunca sene farkedememişsiniz diye kendinize kızarsınız. İşte bu sanatçılardan biridir Kunt Tulgar.

Fantastik Türk Sineması'nın usta isimlerinden Kunt Tulgar, 1952 yılında henüz 4 yaşındayken "Tarzan İstanbul'da" filminde aldığı bir rolle beyaz perdeye merhaba demiş. Tulgar sonraki yıllarda, aktörlüğün dışında yapımcı, senarist ve yönetmen olarak dönemin önemli filmlerine imza atmış. Görüntü yönetmeni babası Sabahattin Tulgar gibi sinemacılığı kendisine meslek edinen Kunt Tulgar, 22 yaşında evlenerek Üsküdar'a yerleşmiş. Üsküdar'la ilgili hatırladığı ilk şeyin arabalı vapur olduğunu söyleyen Tulgar, "Avrupa yakasına geçmek için 2 saat, 3 saat sıra bekliyorduk. Tabii ben arabayla geçmiyordum, pek nadir geçiyordum. Bir de Çamlıca'ya çıkardık işte. O zaman Çamlıca değişik bir mekândı. Gerçi çocukluğumda da çıkmıştım Çamlıca'ya, annem babamla beraber gelmiştik. Oradan yürüye yürüye Beylerbeyi'ne inmiştik. Bir de Kısıklı'da solda bir gazino vardı; İzmir Gazinosu. Oraya tramvayla gidiyordunuz. Kısıklı-Üsküdar tramvayı vardı. Tramvayla geldik orada sağda yolun üstünde bir fırın vardı. O fırının sahibi annemin akrabasıydı. Oradan ekmek alırdık, kaşar peyniri falan, gazinoda yerdik. Çok güzeldi. Şimdi oturduğum Şemsipaşa'nın önünde eskiden deniz vardı. Orada kayalardan denize girerdik. Bir de Çifte Kayalardı adı sanırım öyle bir yer vardı, Salacak tarafında. Talat'ın Kahvesi vardı İmrahor'da. Şimdi rahmetli oldu tabii. Salacak'ta da plajı vardı. O plajda bizim çocuklar denize girer, biz de arka tarafta masa kurar gırgır gırgır geçinir giderdik." diyor.

45 yıldır oturduğu Üsküdar'ı İstanbul'un başkenti olarak tanımlayan Tuglar, "Fatih Sultan Mehmet zamanında bile Üsküdar Üsküdar'mış. Şuraya gelmişler Mihrimah Sultan Camii'ni kurmuşlar. Üsküdar esasında İstanbul'un başkenti gibi bir yerdir bana sorarsan." ifadelerini kullanıyor. Filmelerindeki bazı sahneleri Üsküdar'da çeken Tuglar o çekimlere dair şunları anlatıyor.

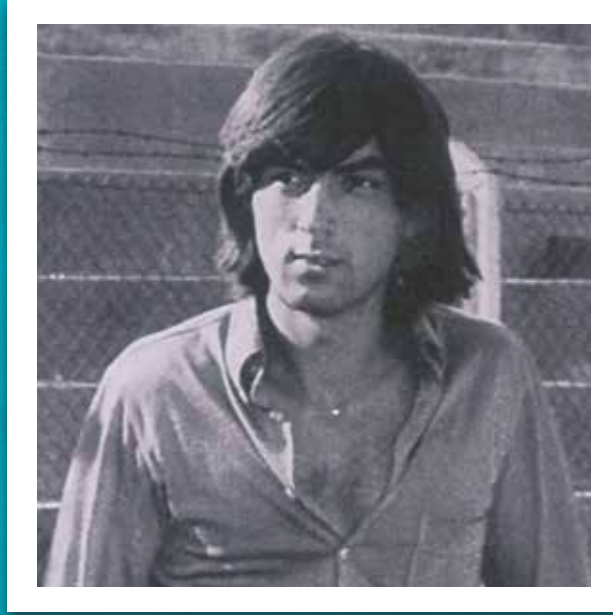
"Kurtlar Geceyi Sever'i çekiyordum. Kameraman Ergün Özdemir vardı. Bana dedi ki 'Ya Kunt mekânı Üsküdar'a kaydıralım, ekip gelene kadar yarım saat daha fazla uyuruz'. Sonra mesela Salacak Harem arası yolda Tolga Savacı'nın arabayla geçişini, Üsküdar Meydanı'nda Ali Güney'i polislerin takip edişini çekmiştim. Yani çok film çektim, şu an aklıma gelmiyor. Bir de 'Gizli Kuvvet'i çektim Salacak'ta. Ben oynamıştım. Beni dövüp denize atıyorlardı."

Ömrünü sinemaya adayan Tuglar, bu işte başarılı olabilmek için öncelikle sabırlı olunması gerektiğini belirterek, "Gençler, hiçbir şekilde tıp diye en üstlere gitmeyi düşünmesinler. Nasıl ki bebek doğuyor, anne kucağında büyüyor, emekliyor bunlar da öyle olur. Emekleyecekler, yürüyecekler, düşecekler. Mesela set işçisi olacak, set amiri olacak, ışık yardımcısı olacak, ışık amiri olacak filan. Öyle yürürler, başka türlü olmaz. Ha ben hemen yönetmen olacağım derse, pardon kimse size öyle güvenip de

parasını bağlamaz. Ben İtalya'da film çektim; 3. Yönetmen asistanıyım. Sonra filmin montajına geçtik; 3. montaj asistanı oldum. Sabır gerekli, sabredecek. 12 senesini film piyasasına verecek, filmcilik yapacak zaten film piyasası kalmadı. Biz çünkü film çektiğimiz zaman senede 600 film çekiyorduk. Mesela Cüneyt Arkın diyordu ki 'Ben size 9 gün veririm 10 gün vermem'. Çünkü gidecek öbür tarafta oynayacak. Eşref Kolçak, İzzet Günay, bunlar mesela gelir bizde oynardı, iki saat sonra gidebilir miyim? Nereye? İşte Halit Refik'in setine gidecek; o zaman biz paslaşırdık. Tamam, ağabey git, bir saat sonra gel. Ama şimdi öyle bir şey yok. Şimdi zaten bir çekiyorlar; 1,5 saat dizi. Dizilerin de zaten suyu çıktı, hepsi birbirine benziyor." diye içini döküyor.

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

120

Mecit ÇETİNKAYA

Başarı: Spor Spor ve Çok Çalışmak

Armatör Mecit Çetinkaya, 65 yaşında ve 46 yıllık Üsküdarlı.

Eski milli atlet ve armatör Mecit Çetinkaya'nın çocukluk yılları Florya'da geçmiş, Üsküdar sevdası 16 yaşındayken ailesinin Üsküdar'a taşınmasıyla başlamış. *'O gün Üsküdarlı oldum, o günden sonra Üsküdar'dan hiç kopmadım.'* diyen büyük Üsküdar aşığı Mecit Çetinkaya, başka bir yerde yaşamayı hayal dahi etmediğini söylüyor gururla.

Güzel Üsküdar

Gençlik yılları müsabakalar nedeniyle şehirden şehire, ülkeden ülkeye seyahatlerle geçen Mecit Çetinkaya, bu nedenle Üsküdar'da çok fazla vakit geçiremediğinden dert yanıyor. İki aşığın ayrı düşmesi gibi aktarıyor bu Üsküdar özlemini. Çetinkaya o günlere dair *"O yıllar çok güzeldi. Üsküdar'ın hâlâ bilinen önemli yerlerine o günlerde de gider gezerdik. Sahil yolu yoktu, oralar denizdi. 'Ağlayan Kaya' gibi denize girdiğimiz yerler vardı. Boğazı, sahili bir baştan bir başa gezerdik. Paşa Limanı'na giderdik. O dönem sürekli yayın yapan televizyon kanalları yoktu. Televizyon benim hayatıma Üsküdar'a taşındığımız yıllarda girdi. Haftada bir gün TRT yayınlarını izlemek için konu komşu bize gelirdi. Tek televizyonun bizim evde olması münasebetiyle ev sürekli konu komşuyla dolar, komşular arası güzel ve sevgi dolu ilişkiler kurulurdu. Eski Üsküdar'da vakitimizi böyle geçirirdik. Hiç unutamam televizyondaki bütün yapımcıları isimleriyle tanır, bilirdim. Gençlik yıllarım güzel geçti, aile ortamımız, komşuluk ilişkilerimiz çok güzeldi."*

Başarı İçin Spor ve Çok Çalışmak

Baba mesleği denizciliği seçen Mecit Çetinkaya başarı için sporun önemini, çalışmanın gerekliliğini vurguluyor. Çocuklara spor yapmalarını tavsiye eden Çetinkaya, sporda ve hayatın her alanında başarıyı yakalayabilmek

için gerekli formülün çalışmak olduğunu, spor ve çalışmanın başarı için mükemmel bir ikili olduğunu söylüyor ve bunun gerekçelerini şöyle sıralıyor. *‘Çocuk spor yaptığı zaman başarıma isteği ve azmi ile doluyor. Sporda başarılı olunca bu durum özel hayatına da yansır. Spor vücudunu ve zihnini güzel ve sağlıklı tutar. Ayrıca okulun dışında çocuğun birşeylerle ilgilenmesi gerekir. Sporla ilgilenirse kötü alışkanlıklardan uzak durur. Bir laf vardır ‘İşsize şeytan iş bulur diye’ onun için o çocuğun boş zamanlarında kesinlikle kendisine, beynine, zihnine ve bedenine faydalı olan sporu yapması gerekir.’*

Şimdi Üsküdar İçin Emek Veriyorum

Üsküdar’ın eski belediye başkanlarından merhum Mehmet Çakır döneminden günümüze Başkan Hilmi Türkmen’in büyük katkılarıyla Üsküdar’a spor açısından çok şey kattıklarını belirten Mecit Çetinkaya, Üsküdar Belediyesi Spor Kulübü Başkanlığı’nı yürütüyor. Çok genç yaşta milli formayla madalyalar kazanan Çetinkaya tecrübelerini gençlerle paylaşarak başarıyı çoğaltıyor. Kulüp atletizmde Aslı Çakır ile Olimpiyat ve Avrupa şampiyonluğu, Hentbolda Avrupa 3.lüğü kazanmış. Olimpiyat Şampiyonu Aslı Çakır yine Üsküdar Belediyesi Spor Kulübü sporcusu ve bu klüpte yetişmiş.

*“Başarının sırlarından biri, geçici başarısızlıkların bizi
yenmesine izin vermemektir.”*
Mark Kay

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

124

Melihat GÜLSES

Çocukluğumun Bayramlarını Buluyorum Burada

Türk Müziğinin önemli temsilcilerinden sanatçı Melihat Gülses, 1 Ekim 1958 tarihinde Üsküdar'da doğmuş. Zeynep Kamil Kadın ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi'nde dünyaya gözlerini açan Gülses'e göbek adı olarak da Zeynep ismi verilmiş. Bunun mutluluğunu hep hissettiğini söyleyen Gülses, çocukluğuna dair şunları anlatıyor...

“Üsküdar'da doğdum, fakat çocukluğum Konya Akşehir'de geçti. Mevlana'nın ya da Nasrettin Hoca'nın olması hasebiyle o topraklar çok özel topraklar. Oranın maneviyatı, ruhaniyeti beni her zaman derinden etkiledi. Üsküdar'da bu bağlamda o ruhaniyeti bana hep hissettirmiş bir semtirdir İstanbul'un. Çocukluğum şimdiki çocukların yaşadığı çocukluktan desem doğru söylememiş olurum. Çok farklıydı, anlayışlar çok farklıydı, anne babaların çocuklarıyla olan iletişimi, çocukların büyükleriyle olan sevgisi, saygısı, iletişimi çok farklıydı. Çok değiştiğimizi düşünüyorum. Tabi

bunların içinde olumlu olanlar da var ama biz bizden uzaklaşıyoruz gibi gelmiştir her zaman bana. Hem gerçekleştirdiğim röportajlarımda, konuşmacı olarak katıldığım yerlerde her zaman buna dikkat çekmek istedim ki, Türk insanın kimliği kültürüdür, sanattır ve bunları taşıyıcılığıdır. Bize devredilen bu kadar büyük bir mirası, kökleri o kadar derinde olan mirası bu gün, bu ülkenin bir sanatçısı olarak çocuklarımıza ulaştırmamız, ellerine devretmemiz gerekiyor ki, onlar da kendilerinden sonra gelen nesle bunu ulaştırsınlar.

Biz saygı ve sevgiyle büyüdük, aile ilişkileri komşuluk ilişkileri müthişti. Ben hala o komşuluk ilişkilerini aynen yaşıyorum. Yaşatmaya da çalışıyorum yalnız olmayı da sevmiyorum. Her şeyi paylaşmaktan yanayım. O tarz yetiştirildim, lokmamı paylaşabilecek karakterdeyim. Benim için açlıkla tokluğun arası bir dilim ekmek, çok büyük şeyler beklemeye hayal etmeye gerek olmadığını düşünüyorum. Tabi ki birçok şey istiyorum, ama bu sahip olmak onu elde etmek anlamında değil manevi değerlere sahip olduğumda çok mutlu oluyorum.”

Ah O Eski Bayramlar

Gülses için çocukluğunun bayramları demek Üsküdar demek aynı zamanda. Annesiyle birlikte Üsküdar’a anneannesini ziyarete geldikleri günlerin güzelliğini hiç unutamıyor sanatçı...

“Çok küçük yaşta annemle birlikte anneannemin yanına gelirdik. O Üsküdar’da oturuyordu. Özellikle bayramlarda gelirdik ve o bayramlar çok kıyas kabul etmeyecek kadar renkli ve bir o kadar heyecanlıydı. O bayramlar ki haftalar öncesinden hazırlıklara başlanır, özel yemekler yapılır, evler baştan aşağı temizlenirdi. Bayram sabahı bütün aile kahvaltının başında, her günden farklı bir kahvaltı, farklı bir heyecan yaşırdık. Şenlikler, harçlıklar bunlar çok güzel şeylerdi. Bunları yaşatmak için elimden geleni yapıyorum. Evimde bozuk para hazırlıyorum, şekerler hazırlıyorum çocuklara vermek için. Ama şimdiki çocuklar şeker ve çikolatayı elinin tersiyle itiyor. Galiba bir yerde hata yaptık ya da bu teknoloji bu bilgisayar denilen şey çok tüketen çocuklar ya da gençler yarattı. Ama ben bunları mücadele ederek düzeltebileceğimize inanıyorum. Öte yanda Kız Kulesi benim için çok özeldir. Üsküdar sahili çocukluğumda bana farklı şeyler verdiği için Üsküdar dediğim zaman, çocukluğumun en güzel yılları geliyor aklıma. Çok az da gelmiş olsam, burada bayram zamanı anneannemin yanına gelip o heyecanı hissetmek başka bir güzellikti. Öte yandan Üsküdar muhteşem bir doku.”

Küçüklüğünden itibaren müzikle içi içe olan Gülses’in meslekte varoluş nedeni de babasıdır...

“Babam bir bankada veznedardı ancak amatör olarak kanun çalardı. Müthiş bir sesi vardı. Çok özel bir yetenektir. Ama onların döneminde sanatçı olmak bir meslek olarak kabul görmediği için amatörcü ilgilene-yordu. Babamın dizinin dibinde otururdum. Pikniklerde müzik yapardık. Babam kanun çalar, ben şarkı söylerdim. Onlar benim için çok önemliydi bu işe başlamamda. Müziğin içine doğduk. Eğitimini aldım, babam baş-

ta istemedi, başka meslek yapmamı istedi. Fakat ben meslekte bir şeyler başarabileceğimi hissettim, bu mücadeleyi önce babama karşı yaptım. Fatih Kız Lisesi'nde okuyordum, okulumla konservatuvarı bir arada götürmeye çalıştım, en sonunda babam kabul etti. Gerçekten inanıyorsanız önünüze çıkan her engeli aşıyorsunuz. Öyle büyük bir aşkla bu işe sarılmıştım ki, babamı da ikna edebildim. İnanarak ve çok emek vererek başarıya ulaşabilirsiniz.”

Çocuklara Tavsiye

“Çocuklarımızı kişilikli birer birey olarak yetiştirmeye çalışırken bir yandan da onlara belli kısıtlamalar yapmamız gerekiyor. Çünkü özgürlüklerin de bir sınırı olmalı. Çocuklar yaşlarının gerektirdiğini yapsınlar, beyinlerini ve gözlerini bu denli saatlerce televizyon, bilgisayar ve internet oyunları ile doldurmasınlar, çocukluklarının keyfini çıkarsınlar, oyuncakla oynamak, birbirleriyle paylaşarak oyun oynamak çok faydalı. Kendi başlarına yol aldıklarında ilerde yalnız olabilirler. Mümkün olduğunca, kontrollü şekilde sokakta da oynasınlar, taş toprak olsunlar, annelerin bu anlamda çocukları biraz daha serbest bırakması gerektiğini düşünüyorum. Paylaşım her zaman onlara sağlıklı gelecek getirecektir”.

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

128

Memduh CUMHUR

İnsan Doğduğu Yerli midir, Yoksa Doyduğu Yerli mi?

İnsan nerede doyuyorsa oralıdır derler! Büyük bir yanılığın sayılmaz zira, Edip Cansever'in o muhteşem "Mendilimde Kan Sesleri" adlı şiirinde söylediği gibi söylemek ister bazen. Orada yaşadığı gibi yaşamak, orada hissedildiği gibi hissetmek, o şiirdeki kadar bağlanmak ister insan yaşadığı yere. Her ne kadar kökleri başka yerlerde olsa da...

"İnsan yaşadığı yere benzer

O yerin suyuna, o yerin toprağına benzer

Suyunda yüzen balığa

Toprağını iten çiçeğe

Dağlarının, tepelerinin dumanlı eğimine"

Memduh Cümhur, 1947 yılında Bursa İnegöl'de, Bosna Hersek göçmeni bir ailenin çocuğı olarak dünyaya gelmiş. 13 yaşına kadar yaşadığı İnegöl'de, İshak Paşa Külliyesi'nde Osmanlı havasını solumuş. Osmanlı'yı o yıllarda keşfetmiş. Üsküdar'ı keşfi ise 1961 yılında olmuş. Üsküdar'ı gezmeye gelmişken, zengin Osmanlı mimarisine ait eserlere hayran olmuş. 14 yaşında Üsküdar'ı sokak sokak gezmiş. Haydarpaşa Lisesi'ndeyken Üsküdar, tarih ve müzik onu tamamıyla ele geçirmiş. Memduh Cümhur lise yıllarında Türk Müzikisi'ne yönelmiş... Ancak en büyük üzüntüsü çocuk yaşta Türk Müziğini tanınamış olmasıymış. *'Ne büyük bir talihsizlik... Eğer ilkokul çağından itibaren Türk müziğı ile tanışmış olsaydım şimdi çok farklı bir yerde olurduym...'* diyen Cümhur, şimdilerde ruhunu Üsküdar'la ve Türk Müzikisi'yle doyuran 40 yıllık Üsküdarlı.

İlk bestesini 1971'de yapan ve uzun yıllar İstanbul Radyosu'nda ses sanatçısı olarak çalışan Memduh Cümhur, eczacılık yapıyor. 40 yıldır karşı kıyıya Üsküdar'dan bakan Cümhur bir üzüntüsünü şöyle dile getiriyor.

“Gün geçtikçe yükselen yeni yapılar nedeniyle minare kubbe ve mihrap oranını kaybediyoruz. Bu oran aynı zamanda namaz kılan bir insanın kıyam, rükû ve secdedeki duruşunu simgelemektedir... Artık bunu göremiyoruz...”

Hırsızların Çalmaya Korktukları Çinide Yazan Ayet

Üsküdar’da, Aziz Mahmud Hüdayi Hazretleri’ni ziyaret etmekten, Şemsi Paşa Camii’nde namaz kılmaktan ayrı bir huzur duyan Memduh Cumhur, şaşkınlık duyduğu bir tarih hırsızlığını şöyle aktarıyor. *“Atik Valide Külliyesi’ni çok severim. Sık sık da giderim. Yaklaşık 10 yıl önce, yine bir ziyaretimde çok değerli çinilerin çalınmış olduğunu gördüm. Fakat koca boşluğun ortasında bir çini kalmış. Üzerinde Arapça olarak bir ayet yazıyor: ‘Muhakkak ki Allah bütün günahları affeder!’ diye... Sanırım bu yazıyı okuyan hırsızlar bütün çinileri çalmış o bölümü de almaya korkmuşlar...”*

Başarı Nedir, Ünlü Olmak mı, Çok Para Kazanmak mı

Şair ve yazar Memduh Cumhur, günümüzde tarihi eserlerin hak ettiği değeri görmediğinden şikâyetçi. O’na göre başarı da zaten bu eserlerde gizli... Yüzyıllar öncesinden günümüze gelen bu eserlerde... *“Başarı kelimesi son derece esnek bir kavram. Bazılarına göre çok meşhur olmaktır başarı. Bazılarına göre çok para kazanmaktır. Bazılarına göre ise ailesiyle mutlu*

olmaktır. Ben meşhur olma arzusunu çok komik buluyorum. Bence başarı bu değil. Başarı, hiç değilse 300-400 yıl sonra da hatırlanan bir isim olmaktır. Gelecek nesillere bir yadigâr bırakmaktır... Aynı zamanda yalnızca eser bırakmak da değil, güzel ahlâkınızla bile hatırlanır bir insan olabilirsiniz... Bazen hiç fark edilmeyebilirsiniz de... Örneğin Üsküdarlı şair Nedim... 100 yıl boyunca kimse kendisini fark etmemiştir. 100 yıl sonra edebiyatçılar farkına varmışlar. Yunus Emre bu bağlamda daha da talihsiz... Kendisinin tanınması tam 700 yıl sonra olmuştur. Kendisini edebiyat tarihçilerinin keşfi Cumhuriyet sonrasında olmuştur.”

Başarı olgusunun ilim ve sanatla ancak kalıcı hale geldiğini belirten Cumhuriyet, başarının sırrının gelecek nesillere ölümsüz eser/ler bırakmak olduğunu düşünüyor. Günümüzde gençlere bu bağlamda büyük görev düştüğünü belirterek, geçmişten gelen değerlerin tanınıp bilinmesini ve gelecek nesillere aktarılması gerektiğini tavsiye ediyor.

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

132

Metin TEKİN

İzmit'te Doğdu Üsküdarlı Oldu

Sarı Fırtına O. Tam bir Üsküdarlı. Hani dillere pelesenk olmuş bir spor deyimi vardır: *'Ölümüne kadar!'* İşte İzmit'te doğan Metin Tekin de Üsküdarlı olmayı böyle tanımlıyor. *'Hayatımın sonuna kadar Üsküdar'da yaşayacağım.'* Yani ölümüne kadar Üsküdarlı.

Türk futboluna adını altın harflerle yazdırmış, Beşiktaş'ın efsane oyuncusu O, 1964 yılında İzmit'te doğan eski milli futbolcunun, çocukluk ve gençlik yılları İzmit'te geçmiştir. Her çocuk gibi sokak aralarında top oynayarak başlamış futbol hayatı. Kurduğu ilk futbol takımında hala oğlu ve hala kızı varmış.

Üsküdar Benim İçin Çok Fenomen Bir Yerdi

Metin Tekin, sporu özellikle futbolu çok seven bir babanın oğlu. O dönem 'Okuyacaksın! Futbol ne?' diyen babaların tam tersi. Aile çocuklarını destekleyip futbola yönlendiren bir aile... Baba İzmit'ten İstanbul'a oğlunu maçlara getirip götürülen ilgili bir baba. Metin Tekin'in Üsküdar'la tanışmasına bu kısa seyahatler vesile oluyor.

Metin Tekin dendiğinde hemen herkesin aklına Metin-Ali-Feyyaz üçlüsü gelir. Doğaldır da. Beşiktaş'ın efsane üçlüsü, her biri diğerinin omuz verdiği şahane üçlü yani. Ama bunun dışında bir de her birinin özgün bir hikayesi, futbola yaklaşımı, kent sevgisi ve kendine özgü bir dili var. Bunun için aklımızın kalıplarından sıyrılıp, Metin Tekin'in yalnızca Metin Tekin'in bir kente, yani yaşadığı yere; Üsküdar'a ve onun kendi bireysel hayatındaki anlamına dair duyularını merak ettik. O da kısa ve lezzetli bir şekilde anlattı.

“Üsküdar’ın hayatımda ayrı biri yeri vardır.” diyen Tekin, o günleri şöyle anlatıyor. “İzmit’ten arabayla Üsküdar’a gelirdik. Arabamızı bırakır, vapurla karşıya geçerdik. Kabataş’tan yürüyerek İnönü Stadi’na giderdik. O çok önemli bir ritüeldi benim için. Yıllarım böyle geçti, Üsküdar benim için çok fenomen bir yerdi. Dönerken de hiç unutmuyorum, Üsküdar’da bir şarküteri vardı. O zamanlar İzmit’te şarküteri falan yok, öyle şeyleri bulamıyorsunuz. Babam oradan bir şeyler alırdı, benim için çok büyük bir heyecandı o. Üsküdar benim için; birincisi maça gidilen yer; ikincisi Çardak Şarküteri’den o bilmediğimiz şeylerin alındığı şehirdi. Üsküdar ile ilk tanışmamız böyleydi. Şimdi ise Üsküdar’da oturuyorum. Beşiktaş’ta oynarken şu an yaşadığımız evi almak nasip oldu. Gençliğimde hiç aklıma gelmezdi Üsküdar’da oturacağım. Tam 23 yıldır Üsküdar’dayım. Çok mutluyum burada, çok keyifli bir ortamımız var. Üsküdar bana gün geçtikçe daha çok şey ifade ediyor. Çocuklarım burada büyüyor. O yüzden benim için çok önemli. Evimi çok seviyorum. Üsküdar benim hayatımın sonuna kadar kalacağım yer olacak, umarım öyle de olur.”

Başarı İçin Tutkuyla Bağlı Olmalısınız

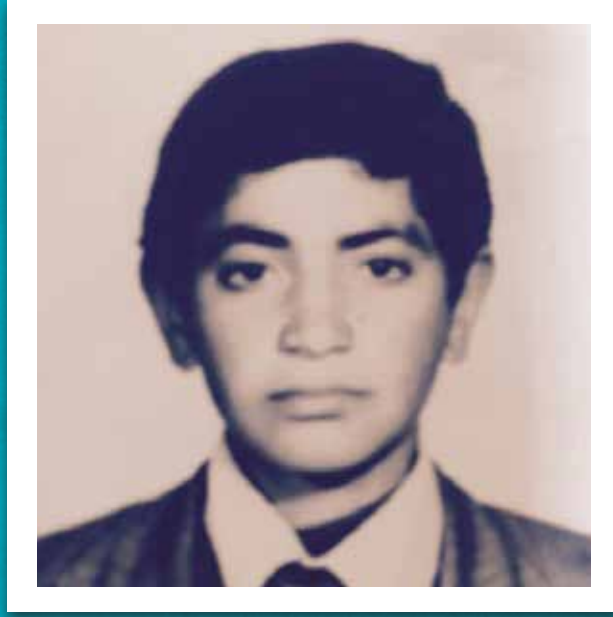
Futbol serüveninde hiç hayal etmediği noktalara gelmesini yaptığı işe tutkulu olmasına bağlayan Metin Tekin, bilgisayar ve teknoloji çağının çocuklarına da başarının sırlarını verdi.

Metin Tekin, sokak aralarından, Beşiktaş ve Türkiye Milli Takımı'na uzanan başarı serüvenini şöyle anlatıyor: *'Ben kendimi bildim bileli olmak istediğim şey futbolculuktu; tutkum futboldu. Zaten tutku olmazsa başaramazsınız. Baktığınız zaman yüz binlerce çocuk futbolcu olmak için mahallelerde oynamaya başlıyor. O neslin ancak 30-40 tanesi futbolcu olabiliyor. Çok büyük bir yarışır bu. 11-12 yaşında Kocaelispor yıldız takımına seçildim. Oradan Kocaelispor genç takımı ve sonra benim için hayatımın dönüm noktası olan genç milli takıma seçildim. Orada artık hayalim gerçeğe dönüşmeye başladı. 18 yaşına geldiğimde Beşiktaş'a transfer olarak, çok büyük bir hedefimi, çok genç bir yaşta başarabildim. Şanslı da bir futbolculuk hayatım oldu. Futbolcu hatta sporcu ve sanatçı için de belki söyleyebilirim, çok benzeştiriyorum çünkü, tutku halinde değilse istediğiniz, profesyonel olamazsınız. Mümkün değil. Çok fedakarlıklar gerektirir. Yüzeysel baktığınızda 11 kişi oraya çıkar, futbol oynar, harika hayatları var, çok paraları var; öyle değildir aslında. Büyük bedeller ödenir. Hayata dair bedeller ödenir. Getirisi de vardır, götürüsü de hayatınızdan. Eğer bir futbolcu ya da sporcu olmak istiyorsanız çok tutkuyla bağlanmalısınız. Aksi takdirde şansınız yoktur. '*

Futbolu Bilgisayarda Elleriyle Değil Ayakla Oynasınlar

Sporun çocukların sağlıklı gelişimi için çok önemli olduğuna vurgu yapan Tekin, *"Futbolu bilgisayar oyunuyla değil, sokakta oynasınlar. Bilgisayar oyununa ayırdıkları vaktin 5'te birini sokakta futbol oynayarak geçirsinler. Futbolu elle değil, ayakla oynasınlar. Biz büyük oğlumda bir dönem onu yaşadık, ama şimdi alıştırdık. Çocuklarımızı dışarıda spor yapan bireyler olarak büyütme çalışıyoruz. Çocuklar da gençler de öyle yapsınlar; futbolu ayakla oynasınlar!"* tavsiyesinde bulunuyor.

Adam Olmuş Çocuklar Başarının Sırrı

Mustafa KARA

Üsküdar İlk Aşkımız İlk Sevdamız

Yıl 1981... Sabah namazı için Boğaz Köprüsü üzerinden Fatih'e geçen 1965 model otomobilin içinde babasıyla birlikte 14 yaşındaki Mustafa'da var... *'Rüya gibiydi!'* diyerek tasvir ettiği yer Üsküdar'dan başka bir yer değil.

Karslı bir ailenin 8 çocuğundan biri olan Mustafa Kara için Üsküdar'la ilgili ilk anılardan biridir bu. Oysa yıllar sonra hayran olduğu bu şehre idareci olacağını hayal dahi etmeyen Kara'nın başarı sırrı, Kars'tan İstanbul'a uzanan hikâyesinde gizlidir.

Mustafa Kara'nın en güzel yılları, Kars'ta 2 odalı mütevazı bir evde geçen çocukluğudur. Hayvancılıkla uğraşan ailesiyle Kars'ın çetin kış şartlarında misafiri eksik olmayan bir evdir onların evi. O günlerdeki insan ilişkileri bugünle kıyaslanmayacak kadar doğal ve içtendir. Zamane çocuklarının artık müzelerde görebildiği çocukluğuna ait oyunlar ve Kara'ya göre *'Paylaşmanın üst düzeyde olduğu bir çağdır!'* o yıllar. Mustafa Kara başarısını o yıllara borçlu olduğunu söyleyerek şöyle anlatıyor, *'Birileriyle bir şey paylaşıyorsanız, ekmeğinizi bölüşebiliyorsanız, oynadığınızı paylaşabiliyorsanız, uyum içinde bir oyun sürdürebiliyorsanız o zaman siz toplumsal bir varlık oluyorsunuz. Toplumun ihtiyaçlarını hissedebiliyorsunuz.'*

Kars'tan Üsküdar'a uzanan hikâyesinde, lise eğitiminin ardından 1985 yılında girdiği İstanbul Teknik Üniversitesi, İnşaat Mühendisliği Bölümünde okurken geçirdiği öğrencilik yıllarını unutamıyor. Çünkü gençliğinin en güzel günlerinin geçtiği Üsküdar, Mustafa Kara için çok şey ifade ediyor. Üsküdar denince, rüya gibi tabir ettiği bir anısını şöyle anlatıyor. "1981'de İstanbul'a geldiğimizde rahmetli babam beni Fatih'e bir sohbete götürdü. Bir sabah namazında. Şimdiki çocukların koleksiyonlarda gördüğü, 1965 model taksi olarak kullandığı otomobiliyle. Boğaz Köprüsü'nü geçtiğimi hatırlıyorum. Sabah her yer yeni aydınlanıyor,

köprü üzerindesiniz manzara bir rüya gibi... Kız Kulesi rüya gibi. Kitle iletişim araçlarının gelişmediği dönemler, hiç resmini görmemişsiniz o güne kadar. Üsküdar'ı hep öyle rüya gibi hatırlıyorum. Çamlıca'daki günlerimiz, okunan musikiler, yapılan sohbetler, yürüyüşler... Kız Kulesi'nin karşısında oturup hiç bir şey yapmadan dakikalarca o payitahtı seyredebilmek. Osmanlı'nın üç kıtada hüküm sürdüğü ve payitaht dediğimiz bugünkü şeridi, sarayı, oturup seyretmek... İnsana bir ibadet ruhu gibi gelirdi. Cuma pazarı, Halk Caddesi, Uncular Caddesi oralarda gezinmek büyük keyifti benim için..."

Mustafa Kara'nın siyasete başlangıç serüveni ise şöyledir. 80'li yıllar ve darbe dönemleri nedeniyle siyasetten gençlik yıllarında da uzak duran Mustafa Kara, 89-94 yılları arasında insanların kuvvetlerine su yedeklediği günleri, çöp dağlarını asla unutamıyor. Siyasete, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı olmasıyla birlikte ilgi duymaya başlıyor. Üsküdar'ın o güzelliklerinin yanında 1994 yılına kadar gelen süreçte eziyet çektiklerini anlatan Kara, aktif olarak hiç görev almamış olsa da; Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın okuduğu şiir nedeniyle siyasi yasaklı ilan edilmesi neticesi bir grup arkadaşıyla aktif siyasete girip, hizmet kervanı içerisinde yer alma kararı vermiş. 2001 yılında kurulan AK Parti Üsküdar İlçe Teşkilatı'nda görev almış. Mustafa Kara, siyaseti hizmet etme aracı olarak gördüğü 2009-2014 yılları arasında Üsküdar'da başarılı bir dönem geçirmiş.

Üsküdar'a Değer Katarsanız İstanbul'a Değer Katarsınız

Beş yılda Üsküdar'a önemli hizmetler yapan Mustafa Kara, hizmet şiarını şöyle açıklıyor. *'Çocuklara hizmetlerimizle ulaştık, bugün o çocuklar lisede. İnanıyorum ki geriye dönüp baktıklarında diyecekler ki 'Evet ben Üsküdarlı'yım, Üsküdarlılık bu demektir, Üsküdar'a çok büyük değerler katacağım'. Üsküdar'a değer kattığınızda İstanbul'a değer katarsınız, İstanbul'a değer kattığınızda Türkiye'ye değer katarsınız.'*

Başarının Sırrı

Mustafa Kara hayatta başarılı olabilmenin püf noktalarını şöyle sıralıyor. *"Başarıyı yakalayabilmek için en büyük etken yaptığınız faaliyetlerin insan odaklı olması. Kesinlikle bu sizi başarıya ulaştırır. Bir diğer unsur da empati yapabilmek, kendinizi başkasının yerine koyabilmeniz gerekir. Mesleğin iyisi kötüsü yok, sektörün iyisi kötüsü yok, mesleğini iyi yapan iyi birikim sahibi olan, çok insanlarla bir arada olabilenlerin çok daha başarılı olabileceğine inanıyorum. Her çağın kendine ait özellikleri var. Bu çağ iletişim çağı, bunu reddedemeyiz, fakat bu iletişim araçlarını kullanırken kim kimi kullanıyor, buna çok dikkat etmeliyiz. Bilgisayarı, sosyal medyayı kullanmalıyız ama biz kullanmalıyız, onlar bizi kullanmamalı. Mutlak ve mutlak teknoloji içinde var olmalıyız ama, istediğimiz zaman kullanıp, istediğimiz zaman bırakabilmeli, bunu yaparken de bir paylaşım aracı, insanlarla beraber olmanın bir aracı olarak görmeliyiz."*

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

140

Neşe ERBERK

Anılarımda Hep O Üsküdar

Güzellik, Allah'ın bahşettiği en büyük nimetlerden biridir. Ancak onu korumak ve hakkını vermek oldukça zor. Bunun bilincinde olmak bir tarafa, o olgunluğu taşıyıp, onun erdemleriyle yoğrularak, başarısını gölgelememesini sağlamak ise maharetlerin en zorudur. Bu dengeyi en iyi kuranlardan biridir Neşe Erberk

Avrupa Güzellik Kraliçe'miz Neşe Erberk doğuştan Üsküdarlı. Ancak anılarında onun Üsküdar'ı bayram güzelliğinde hep.

Üsküdar'da 1964 yılında dünyaya gelen Neşe Erberk'in Teşvikiye'de çocukluk yılları bahçeli bir apartman dairesinde geçiyor. Teşvikiye o yıllarda günümüzden çok ama çok uzak bir görünüme sahip. Ailenin yaşadığı apartman dairesinin karşısı bostan ve yemyeşil. Göz alabildiğince bina değil, ağaçlarla dolu. Üstelik apartmanın bahçesinde kümes dahi var. Tavukları yemleyen, ağaçlara tırmanıp meyve toplayan ve ağabeyinin arkadaşları ile futbol oynayan Erberk'in en güzel çocukluk anıları ise üç dayısının yaşadığı Üsküdar'da geçen bayramlar. Erberk, anılarında yaşadığı Üsküdar'ı şöyle anlatıyor. *"Bayramda, özel günlerde bütün aile mutlaka dayılarımızda bir araya gelirdik. Çocukluğumun her bayramı Üsküdar'da geçti. Dayılarımızın bahçeli evlerinin her birinde tavukları bulunuyordu. Tavuğun altından alınan taze yumurta ile kahvaltı etmek alışkanlığımızdı. Üsküdar anılarımın semti o yüzden. Üsküdar denince bir tebessüm geliyor. Şimdi Üsküdar belki de çok kalabalık, o nedenle hep geçmişteki Üsküdar'ı hatırlamak tercihim oluyor. O zamanlar bayramlarda tüm insanlar bir araya gelirdi. İnsanlar bayram tatilinde hangi mekana kaçsak deyip, sadece telefonla bayram kutlamaları yapmazlardı."*

Başarılı Bir İş Kadını Olmak

Modellikten sonra atıldığı iş dünyasında başarıyı yakalayan Neşe Erberk'in başarısının temelinde yılmadan mücadele etmek yatıyor. Erber başarılı ol-

mayı şöyle formüle ediyor. “Öncelikle ne istediğini bilmek ve onu çok istemek. Hedef koymak ve o hedefe kilitlenip kararlı olmak. Savaşçı olmak, hep savaşmak. Ama olumlu bir enerjiyle, yani karamsar olmamak gerekiyor. ‘Ay şimdi ben bunu yapamam’ dememeniz gerekiyor. Hep savaşmanız gerekiyor, ama en çok önemli olan şey çok istemek, yarım ağızla isterseniz hiçbir şey olmuyor, çok istemeniz gerekiyor.”

Çocuklarımızın Yeteneğini Keşfedelim

Eğitim sektöründe okul öncesi eğitim kurumları bulunan Erberk’e göre başarı için çocukların yeteneklerinin keşfedilmesi gerekli. Erberk bu gözlemini şu cümlelerle aktarıyor: “Okul öncesi eğitime dair okullarımız var, son iki yıldır da 2 okulumuzda ilkokul eğitimi veriyoruz. Dolayısıyla tohumdan itibaren gözlemediğim bir durum var ki, çocuklar küçükken çok mutlular. Çünkü zevk aldıkları şeyleri yapıyorlar, çok meraklılar, hep öğrenmek istiyorlar. Bu meraklarını keşfetme isteklerini köreltmedikleri sürece kendilerini geliştirmeye devam ediyorlar. Hayatta ne yaparlarsa zevk aldıkları şeyi yapmalılar. Çünkü zevk aldığı şey yaptığı zaman başarılı olacak. Bunun için de yetenek kelimesi benim için çok anlamlı. Biz yetişkinlerin iyi gözlemler yaparak çocuklardaki yeteneği keşfetmemiz gerekiyor. İlgi alanlarını ve yeteneklerini keşfederek onlara kapılar açarsak işte o zaman mutluluk ve başarılı çocuklar olacaklar. Biz de okullarımızda bunu yapmak için tüm Türkiye’de yaklaşık 13 yıldır çaba gösteriyoruz. Ben inanıyorum ki geleceğin başarılı çocuğu bugünün mutlu çocuğudur.”

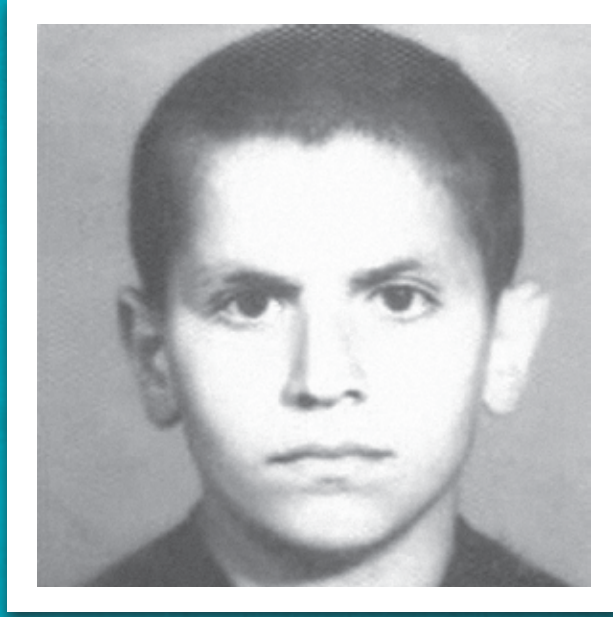
“Düşünceli olun, çünkü karşılaştığınız herkes inanın en az sizin kadar zorlu bir mücadele veriyor.”

Platon

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

144

Nuri ALBAYRAK

Üsküdar Bu Şehrin En Güzel Beldelerinden Biri

Türkiye'nin başarılı iş adamlarından Albayrak Grubu Yönetim Kurulu Başkan Vekili Nuri Albayrak, 1955 yılında Trabzon'un Of ilçesinde doğmuş. Burada amcaları ve halalarının bir arada yaşadığı ahşap bir evde dünyaya gelen Albayrak, *"Babamın dokuz kardeşi vardı, bir kısmı evlenmişti. Yaklaşık 300 metrekarelik evde bize ayrılan bir oda vardı. O odada dünyaya geldik. Biz yedi kardeşiz, beşimiz aynı yerde doğduk. Çocukluğumuzun ve ailemizin en temel dinamik bağları; aile içi ilişkilerimiz. Amcalarımızı, halalarımızı, teyzelerimizi, dayılarımızı çok severdik, gördüğümüz zaman sanki birbirimizi çok uzun zaman görmemiş gibi sevinirdik. Düşünün, o derecede bağlıydık. Aslında koloni halinde yaşayan bir aileyiz biz. Gerek anne tarafı, gerekse baba tarafı... Yani bizim olmazsa olmazlarımızın başında aile birliği vardır. Çekirdek aile değil de ailenin üst düzey bireyleriyle beraber, hep beraber yaşadık."* diyor.

1968 yılında önce babası, ardından da ailenin geri kalanının İstanbul'a geldiğini belirten Nuri Albayrak, *"Babam burada inşaatla alakalı zemin hazırladı. Sonra biz geldik ve ortak inşaat yapmaya başladık. 5, 3, 2 derken bizim ailede genişleyip kardeşler hayata atılınca, tek başımıza inşaat yapmaya başladık. İlk Kocamustafapaşa'ya yerleştik. Ardından Yedikule'de oturduk; sonra da Fatih Çarşamba derken, 99 depreminin ardından Üsküdar Altunizade'deki bizim yapmış olduğumuz sitedeki evlere taşındık. 1999'dan bu yana sadece ben değil kardeşlerim, annem, çocuklarım hepsi şu anda Üsküdar'da yaşamaktadır."* diye konuşuyor.

Başarının Sırrı: Yılmayın Önünüze Bakın

İş dünyasındaki başarısını öncelikle ailesindeki birlik, beraberlik ve cesarete bağlayan Albayrak şunları söylüyor.

"En kötü şartlarda bile şükrediyoruz, zarar dahi etsek, 'Bizim için böylesi hayırlıydı!' diyoruz. Ama zarar ettikten sonra, etmeden önce bütün çabamızla çalışıyoruz ve yolumuza devam ediyoruz. Artı bizim en önemli

özelliklerimizden birisi, ailenin birlik ve bütünlüğüne önem vermemiz. Yedi kardeşiz, şimdi çocuklarımız oldu. Onlar da bu birlik ve beraberliğin sağlanması için ellerinden ne geliyorsa yapıyorlar. Yeni nesil gelenler kurumun üzerinde doğdular, büyüdüler. Çocuklar birden kendilerini iş dünyasında buldular. Ben şahsım olarak İstanbul'a ilk geldiğimiz gün hem ortaokula gidiyordum, hem de çalışıyordum. 68'de geldim, 69'da İmam Hatip'e başladım. Okula giderken akşam boş zamanlarımızda geliyorduk; inşaatlarda marangozluk olsun, çini, fayans, boya, badana olsun aklınıza ne geliyorsa yapıyordum. Daha sonra taksicilik, otobüslerde muavinlik yaptım. Kendi otobüsümde muavinlik yaptım... Yani hayatta biz bu servetin veya kurumların üzerinde direkt olarak bir şeyler bölüşmedik fakat babamın çok güçlü bir iradesi vardı. Çok sanatkârdı, işine gücüne de çok bağlıydı. Bu işi devam ettirdikten sonra bir sürü sektörle tanıştık. Hiç bilmediğimiz sektörlerle girdik ve çok da başarılı olduk. Gençlere de tavsiyem, öncelikle en önemlisi, en kötü şartlarda bile yılmayacaklar önlerine bakacaklar, arkalarına değil. Başarıda en önemli şey öncelikle çok çalışmaktır. Kesinlikle çocuklarımızın yüksek tahsilini yapmaları, bilimsel çalışmalara, bilime çok değer vermeleri gerekir. Onun dışında en fazla yapılması gereken 24 saat çalışmaktır. Bugün biraz yaşlandı, 60 yaşında olduk, ama kendimi çok zinde ve genç hissediyorum. 20 sene öncesine göre daha zinde hissediyorum kendimi. Bunu çalışmaya borçluyuz."

Zamanlarını Boşa Harcıyorlar

“Çocuklarımız bugün zamanlarının çoğunu boşa harcıyorlar, özellikle bu çağlarda okumanın değerini bilsinler. Biz gençlik zamanlarımızda bugünün şartlarında olsaydık, kendimizi çok daha iyi yetiştirirdik. Buna inanıyorum. Bugün hakikaten her türlü teknolojiye; ilme, bilime çok kısa mesafede ulaşıyorsunuz. Biz o zamanlar ödevlerimizi yapmak için gider kütüphanede 3-4 saat çalışırdık. Oysa şimdi ne istiyorsan elinin altında, her türlü bilgiye ulaşabilirsin.”

Erdoğan ile Okul ve Asker Arkadaşı Olmak!

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ile aynı okulda okuyan Albayrak, o döneme dair hatırladıklarını ve Erdoğan ile ilişkilerini ise şu cümlelerle anlatıyor.

“Recep Tayyip Erdoğan bizden 2 dönem önceydi. O dönemlerde İstanbul İmam Hatip Lisesi münazara yarışmaları olurdu. Bu yarışmalarda bizim okulun temsilcisi Recep Tayyip Erdoğan’dı. Bütün münazaralarda İstanbul İmam Hatip Lisesi birinci olurdu. İstanbul’daki bütün kolejler buna katılırdı. Daha sonra baktılar ki her yıl biz birinci oluyoruz, İstanbul İmam Hatip’i yarışmalara sokmamaya başladılar. Kendisi iyi bir hatipti, çok iyi futbol ve iyi voleybol oynardı. Daha sonra hayatımız yine bir noktada kesişti. 1981 yılında İstanbul’da 77’nci piyade alayında askerliğimi er olarak yaptım, komutan şoförü idim. 81’in Mart’ında gittim 82’nin Mayıs-Haziran ayında da Tayyip Erdoğan 77’nci Piyade Alayı’na asteğmen olarak geldi. Ben de ondan 2 ay sonra terhis oldum. Daha sonra 1985 yılında Refah Partisi İstanbul İl Başkanı oldu. Ben de Tayyip Erdoğan ile İstanbul İl Yönetimi’ne seçildim. 1985’ten 1994’e kadar İl Başkanı Tayyip Erdoğan’la beraber 10 yıl birlikte çalıştık. 1994’te Recep Tayyip Erdoğan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı oldu. Biz de İstanbul Büyükşehir Belediye Meclis Üyesi olduk.”

Sporla İç İçte Bir Hayat

“Görevimize 2004 yılına kadar devam ettik. O süreçte de İstanbul’un ve Türkiye’nin en büyük spor kulübü olan İstanbul Büyükşehir Belediye Spor Kulübü’nün başkanlık görevini Sayın Erdoğan bize verdi. Ben de 11 yıl yani 2005 yılına kadar bu görevi yürüttüm. İBB Spor Kulübü o dönemde Türkiye’de ve dünyada yapılan tüm Olimpiyat Şampiyonluklarında madalyaların hemen hemen yüzde ellisini kazanan, yaklaşık 20 bine yakın amatör sporcuya hizmet eden bir kulüptü. 2005’te dost ve

arkadaşlarımızın yapmış olduğu baskılar sonucunda Trabzonspor'un da 2005'ten 2008'e kadar kulüp başkanlığını yürüttüm. Onun haricinde şu anda sadece amatör spor yapıyorum, sporu çok seviyorum. Öncelikle bir iş yapacağınız zaman sevmeniz gerekiyor.1989 senesinde yine Tayyip Erdoğan'ın İstanbul'da amatör olarak oynadığı spor kulübünde başkanlık yaptım. Yine 1991 yılında aile olarak Küçükköy'de Albayrakspor Kulübü adında amatör spor kulübü kurduk. O kulüpte yaklaşık 8 branşta amatör olarak çocuklarımıza hizmet ediyoruz. Bugün gençlerin ve çocukların enerjilerini bir yere aktarmak zorundasınız, aktaramazsanız çocuklarımız maalesef yanlış yollara düşüyor. Orada 500'e yakın genç çocuğumuza her türlü spor imkânlarını sağlamaya çalışıyoruz.”

Üsküdar'da Oturmak Mutluluk Veriyor

Son olarak Üsküdar'a dair düşüncelerini dile getiren Albayrak, “1968 yılında İstanbul'a geldiğimizde Üsküdar'a indik. Oradan vapurla karşıya geçtik. O zaman Boğaziçi Köprüsü yoktu. Benim İstanbul'da ilk tanıdığım yer, bu şehrin en güzel beldelerinden biri olan Üsküdar'dı. Yıllar sonra 1999 depreminin ardından Üsküdar'a taşındık. Üsküdar'da oturmak bize mutluluk veriyor. Anadolu yakası her şeyden önce İstanbul'un mesken olarak tercih edilen bölgesidir. İstanbul'da oturan herkesin hıyali, işlerinin Avrupa yakasında, ama ikametlerinin Anadolu yakasında olmasıdır. Biraz zamanımızı alıyor ama inşallah İstanbul'daki bu yapılan ve yeni yapılacak olan projelerle artık Üsküdar'la Topkapı arası çok daha kısa mesafe olacak. İstanbul'un en çok tercih edilen semti ve yaşanılır mekânları olacağına inanıyorum. Öte yandan 1994 yılından bu yana özellikle Üsküdar'ın temizlik ve güzelliğini yöneten şirketimiz buraya daha da ayrı bir renk katmıştır. Buradaki insanların memnuniyetinde ve belediyenin de bugüne kadar seçimlerden başarıyla çıkmış olmasında bizim de ufak bir katkımız olduğuna inanıyorum. Çünkü 1994 yılında İstanbul'daki belediyelerin iflas ettiği dönemde, 92'de başlanan Refah hareketiyle, 94'de de Recep Tayyip Erdoğan'ın İstanbul Belediye Başkanı olmasının temelinde de özellikle belediyelerde yapılan hizmetler yatıyor. CHP'li belediyelerin de İstanbul'u kaybetmelerinin temelinde temizlik hizmetleri yatıyor.” ifadelerini kullanıyor.

“Bir milletin büyüklüğü, nüfusunun çokluğu ile değil, akıllı ve fazilet sahibi adamlarının sayısı ile belli olur.”
Victor Hugo

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

150

Özhan EREN

**Ah Üsküdar alacağın olsun
Beni yakan Allah'ından bulsun
Yarım gitti kimsem yok ahh
Derdim çok dermanım yok**

Bir şehre şarkı besteliyorsa insan oralıdır. Bu doğru mudur bilemeyiz ancak, Özhan Eren *“Üsküdar’da beklerim, derdime dert eklerim”* hüzzam şarkının bestecisi olarak böyle düşünüyor, *“Üsküdarlı’yım”* diyor.

Kuleli Askeri Lisesi, Kara Harp Okulu ve sonunda Harita Mühendisliği eğitimi sürecinin sonunda bugün bir çoğumuzun yakından tanıdığı bir müzik adamı Özhan Eren... Memur bir babanın mesleği nedeniyle Anadolu'nun çeşitli şehirlerinde geçen çocukluk ve Üsküdar'da ilk gençlik yılları...

Ruhunda derin izler bırakan Üsküdar, bir Üsküdar aşığı Özhan Eren. 1. Dünya Savaşı'nda sınırdaki askerlerimize cephane götüren 120 çocuğun kahramanlık öyküsünü konu alan 120 filminin tüm müzik çalışmalarını Altunizade'de küçük bahçe katı bir ofiste tamamladı. Filmin her sahnesinde içimize işleyen, çoğumuzu göz yaşlarına boğan, her tınıda Üsküdar'ın ilhamı vardı. Bu şehri ilham verici bulan Özhan Eren, Üsküdar'ı diğer semtlerden farklı görmesini şöyle anlatıyor. *“Üsküdar konum olarak hareketli, kalabalık fakat aynı zamanda daha bir dingin, hüzünlü de bulduğum olmuştur zaman zaman. Ya da bende yarattığı hissiyat budur. Öncelikle barındırdığı önemli ve çok sayıda tarihi yapıyla Üsküdar önemli semtlerden biridir; gelenleri Kız Kulesi'yle selamlayan huzurlu bir yerdir.”*

Kara Harp Okulu'ndan Mühendisliğe

Özhan Eren başarı için gereksinimleri anlatmadan kendi yaşantısını şöyle anlatıyor. *“Hareketli bir çocuktum. O zamanlar enerjimi koşarak, oynarak vs. atıyordum tabi. Bir de melodikam vardı, ilk müzik aletim. Onu çalmaktan büyük keyif alırdım. Ama büyüyünce meslek olarak müzikle uğ-*

raşmak gibi bir düşüncem olmamıştı hiç çünkü o zamanlar amcamın da nasihat ettiği gibi üç meslek vardı; ya harbiye okuyacaktım, ya mülkiye ya da tıbbiye. Ben Harp okulundan yana kullandım tercihim. Önce Kuleli Askeri Lisesi'ne gittim, sonra da Kara Harp Okulu'na ve MSB Jeodezi ve Fotogrametri Mühendisliği Bölümü'nden mezun oldum. Tüm bu süreçte müziğe olan ilgim hiç azalmadı tabi. 9 yıl harita mühendisliği görevini yaptıktan sonra da İstanbul'a yerleşerek müzik, belgesel ve sinema çalışmalarına başladım."

Başarı Yüzde 95 Çalışmak Yüzde 5 Yetenektir

Özhan Eren'e göre başarının sırrı; *"Bir insanın başarısının sırrı yüzde*

5 yetenek ise yüzde 95'i çalışmaktır derler; ki ben de bu yaklaşıma yürekten katılıyorum. Yeteneklerimizin farkına varıp bunların üzerine çok çalışarak başarılı olunabileceğine inanıyorum. Başarılı olmak için öncelikle kişi işini çok severek yapmalı bana göre. Mümkünse ve bu size bir geçim kaynağı sunuyorsa yapmaktan zevk aldığınız şeyi işe dönüştürebilirsiniz. Tabi bunun için yeteneklerinizi ve imkanlarınızı da göz önünde bulundurmalısınız. Sonrasında çok çalışmak, tutku derecesinde çok çalışmak gerekiyor. Birlikte çalıştığınız ekip arkadaşlarınıza karşı hakkaniyetli olmanız da bu konuda çok önemlidir. Sonuçta başarı merdivenlerini tırmanmanızda onların da katkıları azımsanmayacak kadar çok olacaktır. Tabi bu kadar çalışmanın arasında hayattan da zevk almak için boş vakitler ayarlamalısınız ki işle sosyal hayat arasındaki dengeyi koruyabilesiniz. Sadece birini yaptığınızda ruhen ve bedenen çabuk tükenme ihtimaliniz artacaktır." şeklinde özetlenebilir.

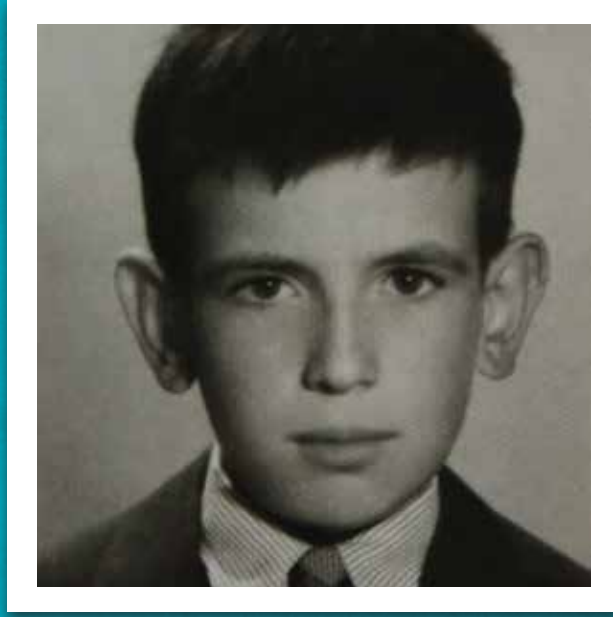

“Öyle sanıyorum ki her şeye ve her sanat duygusuna müzik duygusu eşlik etmelidir; İddiamı teori ve deneyimlerimle desteklemek isterdim.”

Goethe

Adam Olmuş Çocuklar
Başarının Sırrı

154

Sinan BENGİER

Üsküdar Bir Çocukluk Anısıydı

67 yaşındaki tiyatrocü Sinan Bengier aslen Ankaralı. Kavga edilmeyen bir ailede mutlu bir çocukluk yaşamış. Yenimahalle'de büyümesi kendisi açısından büyük şans. İnsanlar iyi, komşular mükemmel. Annesinin tek bir arkadaşını yasaklamadığı bir mahalle. Onla bunla konuşma yasakları olmayan içten bir Anadolu kenti...

Yıl 1953-54. Sinan Bengier, Üsküdar'da yaşayan halasına Ankara'dan gidip gelmeye başlıyor. Hem de bir başına. Onun için halasına gitmek Kızılay'a gitmek kadar kolay. Üsküdar Meydanı otobüs terminali, bir tramvay ile halanın evine ulaşmak ise kolay. O yıllar Bengier için tramvay raylarına çivi koyduğu, vatmanlarla arkadaş olduğu,

Üsküdar'da çocukluk zamanları. Üsküdar balıkçıları, mezarlıklar ve meyve dolu bahçeler... Üsküdar, Bengier'in kaygıdan uzak çocukluk günlerini ifade ediyor. Ünlü ve başarılı bir tiyatrocü olmak gibi, yıllar sonra bir ev alıp en güzide semtlerinden birinde yaşayacağını da hayal edeceği bir yer değil Üsküdar.

Tiyatro'ya Ankara'da başlayan Bengier binlerce kez sahneye çıktı. 'Olacak O Kadar' programıyla televizyondan geniş kitlelere ulaştı.

Nasip Kısmet

Sinan Bengier'in yaşadığı ev Üsküdar'ın güzide semtlerinden Acıbadem'de. Evin alınma hikâyesi de tam bir 'nasip-kısmet' hikâyesi. Bengier, kızıyla geldiği Acıbadem'de satılık tabelası asılı eve 'keşke' diye iç geçirir

ve tevafuk, ortada hiç bir şey yoken bir reklam filminde oynar ve kazandığı parayla o evi satın alır.

Selam ve Samimiyet Var

Sinan Bengir *“kıymetini bilmeliyiz”* dediği Üsküdar’da yaşamı şöyle anlatıyor. *“Buralar eski semtler olduğu için burada bir kültür oluşmuş ‘merhabalaşma’ kültürü. Gece gündüz, arabayı görünce hemen bir çay getirirler, kime baksam tanıdık gibi gelir. Buradaki yaşantıyı çok seviyorum. Selamı sabahı olmayan yerlerde oturamıyorum. Bir de burada o kadar rahatım ki evimin bahçesinde çıplak ayakla toprağa basabiliyorum. Bu çok güzel bir şey, Nişantaşı’nda bunu yapamazsın, Ankara’nın Çankaya’sında yapamazsın, ama ben evimin bahçesinde Üsküdar’da bunu yapabiliyorum. Üsküdar’ın başka bir havası var. Başka bir zamanda sanki. Ara sokaklarında kendinizi 20 yıl öncesinde hissediyorsunuz. Yaşayan, canlı bir semt. Üsküdar’da yaşamak güzel, kıymetini bilmemiz gerekiyor.”*

Başarmak İçin

Sinan Bengier’e göre başarının sırrı; sevgiden, yaptığınız işi severek yapmaktan geçiyor. İşte Bengier’in gençlere başarı önerileri. *“Öncelikle yaptıkları işi çok sevecekler. Yaptıkları işlerde başarılı olmaları için mutlaka çok severek yapsınlar. Mesela bana rol yaparken çok doğal olduğumu söylüyorlar. İşini severek yaparsan o işine yansır, mutlaka yansır. Bir işi severek yapmak çok önemli, ama bu ülkede kimse sevdiği işi yapamıyor maalesef. Keşke şunu yapsaydım diyeceğinize yapın, olmazsa olmaz, ama deneyin ve yapın.”*

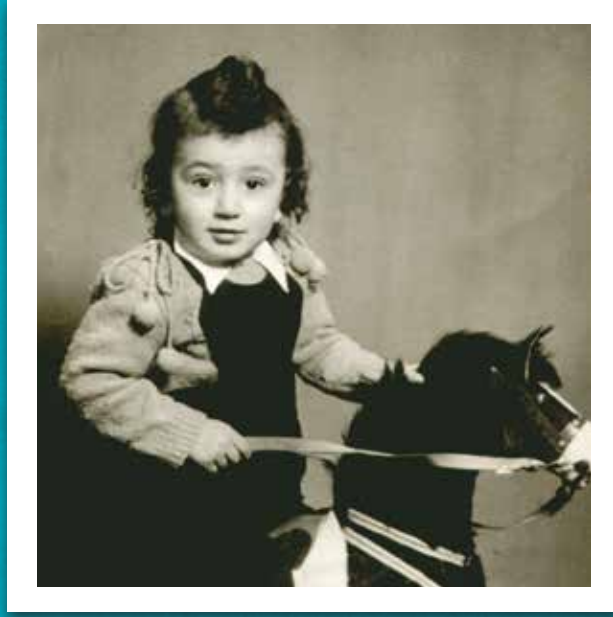

*“Büyük düşler kuranlar,
sadece düşlerini gerçekleştirmez, onu aşarlar.”
Alfred Lord Whitehead*

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

158

Sinan GENİM

Mimar Sinan Bile İnşallah Diyorsa

1945 yılında Kuzguncuk'ta doğan Sinan Genim'in, dedesi Sinan, torunu Sinan... Mimar Sinan gibi mimar, Sinan Genim... Doğduğundan beri Üsküdarlı olan Genim, Kuzguncuk İlkokulu'nu bitirdikten sonra 1963 yılında Haydarpaşa Lisesi'ni bitirmiş. Ardından bir süre Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde okumuş. İç sesini dinleyerek Ankara'dan İstanbul'a dönmüş...

“300 yıllık Nakkaştepeliyiz biz. Ben doğduğumdan beri Kuzguncukluyum. Çocukluğumda yaramaz bir çocuk değildim. Sorsanız şimdi, ‘Sinan hep okurdu.’ derler... İlkokuldan beri hep okurum. Hatırlıyorum da o zamanlar Şemsi Paşa Kütüphanesi'ne giderdik kitap okumaya. Evimizde de büyük bir kütüphane vardı. Bir de ailemizin bir büyüğü olan İsmail Bey vardı... Edebiyat hocası... Evlerine sığmadığı için 2 sandık dolusu kitabı bize vermişlerdi. İlkokul sondaydım... ‘Evdekiler bana o sandığı karıştırma.’ demişlerdi. Evde kimsenin olmadığı zamanlarda açar okurdum. Milli Eğitim Bakanlığı klasiklerinden, Dünya klasikleri, Mevlana, Firdevsi gibi kitapların hepsini o sandıktan çıkarıp, okudum... Hâlâ saklarım o sandıkları... 1940'larda yayınlanmış kitapların hepsi bende mevcuttur o yüzden... Evde annem de okuyan biriydi... Mutlaka günlük gazete alınırdı eve bir iki tane... Dedem Sinan mimardı... Bana adımı o verdi. Benim de torunum var. Onun da adı Sinan şimdi.”

Eski Kuzguncuk günlerini, Üsküdar yaşantısını hatırladıkça, “Nerede o eski günler!” sözünü es geçmeyen Sinan Genim, o günleri şöyle anlatıyor. “Kuzguncuk bizim yaşam alanımızdı. 17 yaşlarımda entelektüel sohbetler ettiğimiz arkadaş grubumuz vardı. Çocukluğumuz mahalle kavramı içerisinde geçti. Büyük küçük anlayışı vardı. Bir iki yaş bile olsa ağabey abla derdik birbirimize... Yıllar sonra bir gün, kız kardeşimin sınıf arkadaşısıyla karşılaştık uçakta. ‘Merhaba Sinan’ dedi bana, oturdu. Birkaç saniye sonra geldi, ‘Pardon Ağabey!’ dedi... Herkesin birbirini gözettiği bir ortamda yaşadık. Ailemizin okulumuzun verdiği terbiye dışında mahalle terbiyesiyle büyüdük. Kuzguncuk'un kendine yeten bir yaşantısı vardı. Sineması, lokantaları ile...”

Mimar Sinan Genim, Mimarlık Fakültesi'ne girmeden önce bir süre Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde okumak zorunda kalıyor. Zorunda kalıyor dedik çünkü; *"Lise bittikten sonra Ankara'da sınava girmiştım. Kazanmıştım. Müdürümüz Vehbi Bey'in zoruyla Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde okudum 1 yıl. Çünkü, 'her yıl bizim okuldan bir kişi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde okur, sen de gidip okuyacaksın' dedi Vehbi Bey... Gittim bir yıl okudum ama sonra döndüm İstanbul'a. Mimarlık Fakültesi'ne girdim."* diyor Sinan Genim...

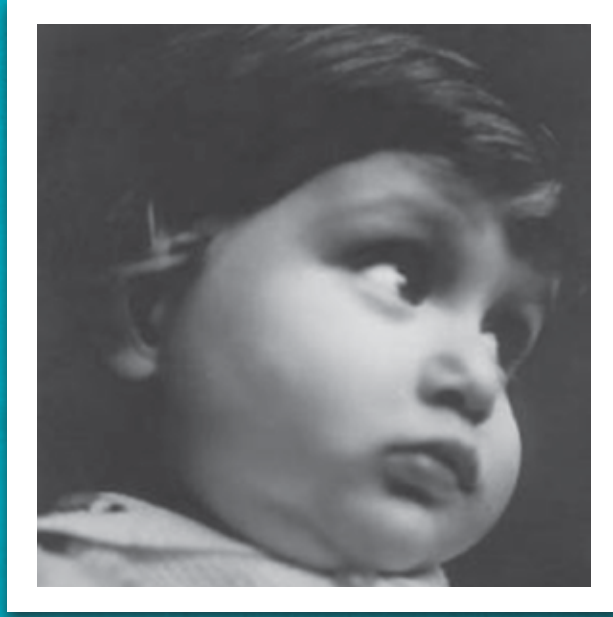
Mimarlık yaşamına, öğrencilik yılları sırasında Türkiye Büyük Millet Meclisi Milli Saraylar Dairesi'nde mimar olarak başlayan Sinan Genim, hayatına birçok alanda aldığı ödüller, yayınladığı kitaplar ve yetiştirdiği öğrencilerle anlam kattı. Sinan Genim'in, Üsküdar'a kazandırdıkları arasında ise Çengelköy'de Vahdettin Efendi Köşkü'nün restorasyonu ile Bağlarbaşı'nda Abdülmecit Efendi Köşkü'nün restorasyonları yer alıyor.

Mimarlık mesleğinin kendisini bir birey olarak tümünden geliştirdiğini söyleyen Sinan Genim, mimarlığın kültürel bir birikim olduğunu düşünüyor. 40 yıldan fazla öğretim görevlisi olarak çalışan Genim, özellikle mimar olmak isteyen çocuklara ve gençlere şu tavsiyelerde bulunuyor: *"Yaptığınız işte mutlu olmak için kendi kendinizle barışık olmalısınız. Evvela özgür olmalısınız. Kendi felsefenizi oluşturmalısınız. Başarı çalışmaktır."*

Yaptığınız işi sevmektir. Başarı o veya bu şekilde elde edilir. Para sahibi olmak mıdır, güç müdür diyecek olursanız? Başarı; geleceğe bir şey bırakmaktır. Bir mimar iyi film nedir bilmelidir, ekonomik gücü olmasa da iyi giyinmelidir, iyi yemek nerededir nedir bilmelidir... Kendini kültür bakımından geliştirmektir mimarlık. Bakmanın ötesine geçip görmeyi öğrenmek lazım... Bu memleketin işini çok iyi yapan insanlara ihtiyacı var. Martin Luther King'in bir sözü vardır: 'Eğer bir çöpçüysen yerleri öyle süpür ki, Michelangelo'nun resim yaptığı gibi, Leonardo'nun heykel yaptığı gibi, yeryüzünden ve gökyüzünden pek çok insan yaptıklarına bakarak burada gerçekten iyi bir çöpçü var desinler... 'İşte ben de buradan bakıyorum hayata... Aynı şekilde, Mimar Sinan'ın hayat felsefemin temelini oluşturacak bir sözü vardır: 'Gelecekte yaptıklarımı görecek insaf sahiplerinin çabamın ciddiyetini göz önüne alarak beni hayırlı dualarla anacaklarını umarım, İnşallah.' Benim yaptığım şeyler, 50 sene 100 sene sonra insanlar, 'Ne güzel yapmış, hayatımızı şenlendirdi.' diyorsa, bu beni mutlu eder. Mimar Sinan bile 'İnşallah!' diyorsa, bizim kalkıp kendimizi övmemiz çok ayıp olur...' "

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

162

Tuluyhan UĞURLU

Üsküdar'ı Anlamak Bir Nevi İstanbul'u Anlamak

Ünlü piyanist ve besteci Tuluyhan Uğurlu, Rumelihisarı'nda 1965 yılında dünyaya gelir. Öyle bir evde büyür ki piyano çalan anne ile şiir yazan babanın aile dostları Edip Cansever, Necip Fazıl Kısakürek, Fazıl Hüsnü Dağlarca gibi Türk edebiyatının dev isimleridir. Ailenin en güzide konuklarıdır bu isimler.

O güzide konuklarla geçen çocukluk, Uğurlu'da büyük izler bırakır. O günlere dair *"Bu çok değerli kişiler bize gelir, annem ve babamla sohbet ederlerdi. Sohbetleri Türkiye sevdası, Anadolu sevdası üzerineydi. Hep onların arasında büyüdüm. 4 yaşında piyanoya başladım. Belediye konservatuvarını kazandım. Derken Viyana Müzik Akademisi..."* şeklindeki sözleri büyük bir müzik insanının meşakkatli hayat serüveninin kısacık özetidir adeta. Ancak, Cemal Reşit Rey üstadın, yeteneğine şahit olduğu bu küçük çocuğun annesine 'bu çocuk uluslararası' demesiyle, start alan uzun ve zor bir yolculuktur aslında. Tuluyhan Uğurlu'nun başarısının tesadüf olmadığını gösteren sözleri ise şu cümlelerde gizlidir. *"Çocukluğum günde 8-9 saat çalışarak geçti. İlk konserimi 6 yaşında verdim."*

Üsküdar Hep İlham Kaynağı Oldu

Viyana'dan dönen Uğurlu 1996 yılında, İstanbul Kanatlarım Altında filminin müziklerini hazırladı. Üsküdar'la tanıştığı günlerde o yıllara denk gelir. İlham kaynağı, Üsküdarlı hayatını, Beylerbeyi'nde kiraladığı bir konakta başlar. Çocukluğunun güzelliklerini, iyi insanların izlerine burada rastladığını söyleyen Uğurlu, o günleri şöyle anlatır. *"Herkes hayatını yaşarken başkalarının hayatına özen göstererek yaşarlardı. Kimse selamsız geçmezdi. Birbirini tanımayan insanlar bile yolda selam verir alırdı. Bu selam kültürünü biz kaybettik. Selam barış demek, bizim inancımız barış inancı, bizim inancımız selam inancı, bunu kaybettik. Suni barış çabalarıyla değil, barışı özümseyerek hayatımıza devam etmeliyiz. Selam verince sadece insana değil, bütün kâinata bütün maddeye selam*

veriyorsunuz. Canlı cansız her türlü varlığa selam veriyorsunuz. Biz bunu kaybettik. Komşuluk ilişkileri yok oldu.”

Tuluyhan Uğurlu, Beylerbeyi’nde yaşadığı dönemde azalmış olsa da, özlenen mahalle kültürü, sıcak komşuluk ilişkilerinin bulunmasından dolayı kendini şanslı addediyor. Çünkü Beylerbeyi; havasıyla, tarihiyle bir çok eserine ilham kaynağı olmayı da başarmış bir semt onun için.

Beylerbeyi’nin havasından, yaşanmışlıklarından etkilenerek birçok eser yazan Uğurlu, kendini dolu dolu bir Üsküdarlı sayıyor ve şöyle anlatıyor. Üsküdarlı’lığını. *‘Aslında çok dolu dolu Üsküdarlılık var bende. Eserlerimin bir kısmını burada besteledim. Üsküdarlı olmak ayrı bir mutluluk. Burada çok yaşanmış şey var çünkü. Bir sanatçı olarak bunlardan etkilenmemek mümkün değil. Sanatçı için birçok ilham kapısı var burada, manevi değerleri var, bunlar çok önemli. Bir Hüdayi Yolu var mesela. Bu Hüdayi Yolu bile yeter insanın birçok eser bestelemesi için. Burada Mimar Sinan’ın eserleri var. Ben Sinan üzerine çalışmalar yapıyorum. Sinan’ın, Türkiye ve dünyadaki yansımaları üzerine eserler besteliyorum. Sinan’ı anlamanın bir yolu da Üsküdar’dan geçiyor. Sinan çok önemli, Harem burada, Osmanlı burada, Osmanlı’nın kültürel mirası burada. Osmanlı’nın Anadolu’ya ve oradan da Orta Doğu’ya yönelişindeki fetihlerdeki gidiş yolu burada. Bunlar çok önemli, bunları yaşayan Üsküdarlılar*

olarak çok iyi anlamamız lazım. Hakikaten bastığımız yerin ne olduğunu bilerek hareket etmemiz gerekiyor. Bir bütün itibarıyla Üsküdar'ı anlamak bir nevi İstanbul'u anlamak, İstanbul'u anlamak Türkiye'yi kucaklamak demek. Derken dünyayı ve evreni sevmek demek. Bunlar eserlerime ilham kaynağı oluyor. Aziz Mahmud Hüdayi Hazretleri, İstanbul'daki tüm belli başlı evliyalar ve sahabelerle ilgili bölümler yazıp onları konserlerde insanlara anlatıyorum. Hem görsel, hem müzikal olarak. İnsanlar birçok bilmediği şeyi benim konserimde öğrenip, onları ziyaret ederek, o buradaymış, şu şuradaymış diye bulabiliyor. Üsküdar yeni bestelerimin ilham kaynağı, her zaman hangi noktada olursam olayım unutulmuş bir insan da olsam, yahut çok büyük üne kavuşsam da benim için Üsküdar kalbimde gönlümde müstesna yeri olan yaşayan bir varlık. Üsküdar canlı bir varlık. Üsküdar, eserlerimde bir yerde bir noktada, eserlerimin içinde oluyor.”

Bence Başarılı Olmak...

Üsküdar'da yaşayan çocuklarda yaşadıkları yerin kıymetini bilerek, Üsküdar'ı bir rol model olarak kendilerine örnek alsınlar. Bütün tarihiyle barışık, geçmişiyse barışık bir Üsküdar'ı. Ama geleceğe de aydınlık ve çağdaş bakabilen bir Üsküdar'ı yaşamak ve yaşatmak onların misyonu olmalı. Bence başarının sırrı, basiretli ve dirayetli çalışmak, yaptığınızdan ödün vermemek. İnanmış olduğunuz yolda yalnızca yürümeyi ve eğer yaratıcı ruha sahipseniz sıfırla yaşamayı göze alacaksınız, parasız kalmayı göze alamayan adam büyük adam olamaz. Büyük çaba sarf ederek başarıya ulaşıyor. Bugün işe girdim, yarın bu mağazanın müdürü olayım diye bir şey yok. Sürekli çalışarak başarıya ulaşılır. Bugünden yarına öyle hemen olmuyor. Uzun uzun dirayetli çalışmak, bir şeyde sebat etmek, sabır göstermek çok önemli. Yetenek olmalı evet ama yüzde bir iki, geri kalanı düzenli disiplinli çalışmaktan geçiyor. Dünya'nın her yerinde çalışmak ibadettir. Aşkla sevgiyle olacak şeydir. Gençler çok çalışacaklar. Kısa yoldan köşeyi dönme düşüncesindeler, bu yanlış. Biraz tabii medyanın propagandaları, yarışma programlarının bayağılıkları, paçavralıkları gençleri yanlış şeylere yönlendiriyor, ama biz onlara kulak vermeyeceğiz. Sabırla çalışmaya devam edeceğiz.”

Adam Olmuş Çocuklar Başarının Sırrı

Ümit Meriç babası Cemil Meriç ile

Ümit MERİÇ

Profesörlük mü? Planlamıştım

1946 yılında, Cemil Meriç ve Fevziye Menteşoğlu Meriç'in kızı olarak Üsküdar'da dünyaya gelmiş. Ailesi, Boğazın Anadolu yakasında, Üsküdar ile Kuzguncuk arasında yer alan Fethi Paşa Korusu'ndaki 3 ahşap konaktan birine, Ümit Meriç henüz 14 aylıkken taşınmış. 1905 yılında yapılmış olan bu konakta, 14 yıl yaşamışlar. 1960 yılında ayrıldıkları bu konak şu an lokanta olarak işletilmekte. Daha sonra 2 yıl Çengelköy'de Sultan Vahdettin'in Bakırcıbaşı'sının evinde otururlar. Numara 29... iki buçuk katlı ahşap bir köşk o da...

Kendisini doğumdan önce ve ölümden sonra Üsküdarlı olarak tanımlayan Meriç, o yıllara dair hatırladıklarını şöyle anlatıyor, *"Oturduğumuz ahşap konaklar İstanbul'un iklimine en uygun evlerdi. 476 yılından 1453'e kadar Doğu Roma'nın başkenti olarak kalan İstanbul'da evler taştan yapılmaya başlanmış. Daha sonra Romalıların rutubetten kaynaklanan eklem ağrıları oluşmaya başlamış. Roma hastalığı olarak anılan romatizma bugün oradan gelir. 1905 yılında yapılmış olan 18 yaşına kadar yatılı olarak okuduğum Çamlıca Kız Lisesi de ahşaptı... Adeta bir saray yavrusuydu. Oturduğumuz ev meyve ağaçlarıyla doluydu. Her çeşit meyve ağacı vardı. Ayrıca kaplumbağalar, ağustos böcekleri, ateş böcekleri, uğur böcekleri ve bol miktarda solucan vardı. Ayrıca koruda 150 yıllık bir Erguvan ağacı vardı. Benim en büyük zevklerimden biri o ağaca çıkıp oturmaktı. Bir dalı gözükmeyecek şekilde çiçekle dolduğu zamanlar olurdu. Eflatun çiçeklerle dolu bu ağaç benim küçük cennetten kafesimdi. Ayrıca yalnızca oturmakla kalmaz ağacın çiçeklerini yedim de... Sonradan rahmetli Münevver Ayaşlı hanımefendiden öğrendim ki zaten erguvan çiçekleri yeşil salatalara konurmuş... Ayrıca mor salkımları da yedim, çok hoş bir lezzeti vardır onun da. Çocuklara da öneririm. Bulurlarsa muhakkak yesinler..."*

Mor salkımların Üsküdar için ayrı bir önemi olduğuna dikkat çekiyor Ümit Meriç. Üsküdar Belediye Eski Başkanı Mehmet Çakır'ın bir kadın dergisi

çıkarılacağını söylediğinde dergiye isim annesi olmuş. Derginin ismini ne koyalım diye sorduklarında hiç düşünmeden Mor Salkım olsun demiş. *“Bazıları Üsküdar’ın sembolünün erguvan olduğunu düşünür, bana soracak olursanız mor salkımdır... Çünkü Üsküdar mor salkım gibi bir bütündür mahalleleriyle ve çok güzel kokar; Üsküdar insanı gibi.”*

Servi Revana Sarılmış Mor Bir Salkımdır Üsküdar

Ümit Meriç’in bakış açısından Üsküdar çok farklı görünür: *“Servi revana sarılmış mor bir salkımdır Üsküdar... Samimidir... İnsanlıktır... Ayır bir ahlâkı vardır... En etkili eğitim sistemi olan sözsüz eğitimin Üsküdar’da hâlâ devam ettiği kanaatindeyim. Örneğin; bir çocuk sokakta gördüğü birine selam vermek zorundadır. Babamla bir gün yolda rastladığımız postacıya selam vermedim diye yol boyunca babamdan azar işittiğimi hatırlıyorum. Tıpkı bunun gibi çocukluk derslerimden birini Üsküdar’da almıştım yine. 4-5 yaşlarımda idim. Annemle Kadıköy’e gitmek üzere Üsküdar’a inmiştik. O zaman babamın gözleri görüyordu. Annemin elinden tutmuşum yürüyoruz. O sırada mahallede bizim komşumuz olan 3 erkek kardeşten birisini, Necmettin Ağabey’i iskelede gördüm. Birden bir âmâ adamın yanına gitti. Necmettin Abi, âmâ adama bir şey sordu. Adam teşekkür etti. Derken adamın koluna giren Necmettin Ağabey, onu yolun karşı tarafına geçirdi. Bu sahneyi çocuk gözlerimle görmemin, 8*

yaşımdayken 38 yaşında gözlerini kaybeden babama hizmet etmemde etkisi olduğunu düşünüyorum. Babam öldüğü zaman 70 yaşındaydı ben ise 42 yaşına girmiştım. Babam vefat edene kadar ona hizmet ettim. Çocukken gördüğüm o sahnenin beynimin uç noktalarına kadar işlediğini düşünüyorum.”

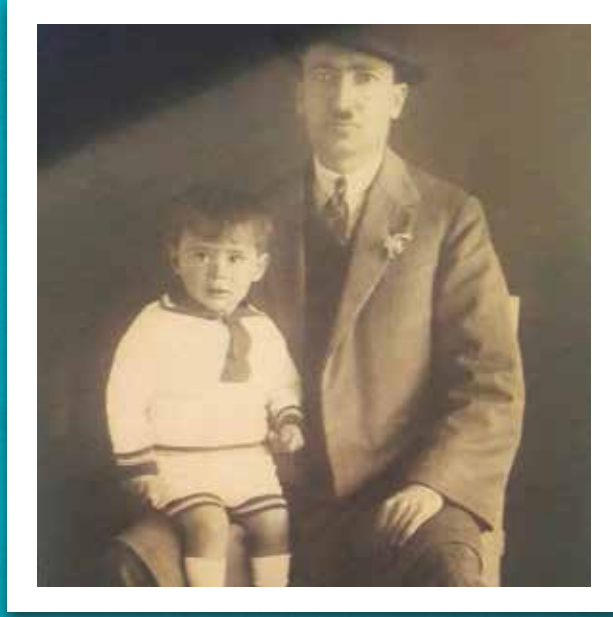
Sıcak yaz günlerinde her gün muhakkak okuma saatleri yaptıklarını söyleyen Meriç, küçük tiyatrolar yazıp mahalenin kadınlarını toplayıp bu yazdıkları senaryoları oynadıklarını hatırlıyor. İstanbul'un sokak oyunlarından olan 'birdir bir', 'aç kapıyı bezirgân başı' oynadıkları oyunlar arasında... Artık kayb olduğunu düşünüyor bu güzelliklerin...

Prof. Dr. Ümit Meriç'in başarı yolunda çocuklara tavsiyeleri var elbette. "Başarı insanın kendine has kabiliyetleri ortaya çıktıktan sonra bir karar vermesi ve bunu uygulamaya sokmasıdır. Ben ilkokul defterlerimden birinin kapağına şöyle yazdığımı hatırlıyorum. Orta 1, Orta 2, Orta 3... Lise 1, Lise 2, Lise 3... Üniversite 4 sene... Asistan... Doçent... Profesör... 10.5 yaşındayım bunu yazarken. Allah nasip etti profesör oldum. Hangi konuda profesör olacağımı bilmiyordum ama, 30 yıldır İstanbul Üniversitesi'nde önce Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü'nde Ana Bilim Dalı Başkanlığı, sonra Bölüm Başkanlığı yaptım. Türkiye'nin ilk ve en eski Sosyoloji bölümünün ilk kadın profesörü oldum. Buna çocukken karar vermişim. Çocuklara da tavsiyem kendi inandıkları ideale vakfetmeleridir kendilerini..." diyor.

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

170

Yavuz KARAKAŞ

Çocukken Adliyeye Gidip İzlerdim

Hayat bazılarının yüzlerini adlarının önünde tutar. Unutamayacağınızı söyler belleğiniz, o yüzün hafızanıza kazıldığını, kırk yıl geçse de sökülüp atılamayacağına ikna eder sizi. İşte bu unutamayacak yüzlerdendir Yavuz Karakaş.

1937 Gaziantep doğumlu olan Yeşilçam'ın emektar karakter oyuncusu Yavuz Karakaş, ismiyle olmasa da yüzüyle marka olan bir oyuncudur.

“Dedelerim bin yıllık Elazığ Harputlu olup, babamın dedesi vazifesinden dolayı Gaziantep'e göç etmiş, burada Gaziantep'in en tanınmış eşrafından olmuş. Annem 15 yaşındayken amca çocuğu olan babamla evlenip Gaziantep'e yerleşmişler. Daha sonra 1943 yılında Üsküdar'a gelmişiz. Ben 5 yaşımıydım. Üsküdar'a geldikten sonra 3 kardeşim daha oldu. Böylece 8 kardeş olduk. O zamanlar 2. Dünya Savaşı devam ediyordu. Zorlu bir hayat vardı, ancak maddi olarak durumumuz iyi olduğundan fazla sıkıntı çekmedik. Bütün zorluklar 15 yaşımıdayken babamı kaybettikten sonra başladı.”

'Palamut' diye Dalga Geçtiler

“Okul dönemi gelince okula gitmeye başladım. Adım o zaman Balamir'di... Okulda dalga geçerlerdi benle 'palamut' diye... Ben de sürekli kavgaya ederdim. Sırf bu yüzden okuldan atıldım, başka okula gittim... Daha sonra ismime Yavuz eklediler... Aslında Balamir bal gibi kral demek, ne güzel anlamı var...”

Hayata Hazırlandık

“Babam ağabeyim gibi şımarık olmayalım diye bizi gerçek hayatla erken yüzleştirdi. Gazoz

fabrikasında çalıştım, tezgâhtarlık yaptım... Babam gururlu olmaktansa onurlu olalım diye böyle bir yol seçmiş... İstanbul'a gelince Sirkeci'de 2 tane otel almış. Babamın otelinin oraya gidince adliye vardı orda, gider oturur insanları izlerdim. Kavgaları dinlerdim. Bunlar bana mücadeleci olmanın gücünü öğretti. Küçükken olgun bir çocuktum. Mimar Sinan Çarşısı'nın yanında 15 yaşında tezgâhtarlık yaptım."

15 yaşında Üsküdar Musiki Cemiyeti ile tanışan Karakaş, 18 yaşında korist daha sonra ise solist olmuş. Soneler, sinema, fotoromanlar, turneler, plaklar derken askere gitmiş; 1960 yılında dönmüş.

"Bateri çalmayı öğrendim. Gece kulüplerinde bateri çalmaya başladım. Eskiden Beşiktaş iskelesinin üstü düğün salonuydu. 25-26 yaşlarımda akşamları orada bateri çalardım. Bizim hanım geldi bir gün oraya. Tanıştık, evlendik.

Karakaş'ın ifadesiyle Türk film piyasası biraz tuhaflaşmış o dönem... 1970 yılında Almanya'ya gitmiş sırf uzaklaşmak için, derken kızı doğunca dönmüş gerisin geri.

Eskiden okuyuculuk yaptığı için alt yapısı olduğundan, iki plak doldurmuş. O dönemlerde Şükran Ay ile beraber turnelere çıkmışlar.

Yavuz Karakaş, eski film günlerinden aklında kalmış tebessüm ettiren bir hikâyesini şöyle anlatıyor: *“Cüneyt Arkın’ın filmlerinde oynamak istemezdim. 15 adamı falan vardı. Filmlerinde vururdu, kırardı, bir güzel döverdiler onları. Bir gün beni çağırdılar. İranlılar’la bir film çekilecek. Cüneyt Arkın’la oynayacağız. Kendisi Türk ajanı oynuyor ben de kiralık katili oynayacağım. Judo karate yapalım mı dedim tamam dedi. Kendisi de ben de biliyorduk judo karate... Kendisi başrol. Film çekilirken bir güzel dayığı yedim. Eve geldim uyku bile uyuyamadım. Yüzüm gözüm morarmış. Sabah doktora gittim. Ne oldu dedi, kaza falan mı geçirdin? diye soruyor ama o, oralı bile olmuyor.”*

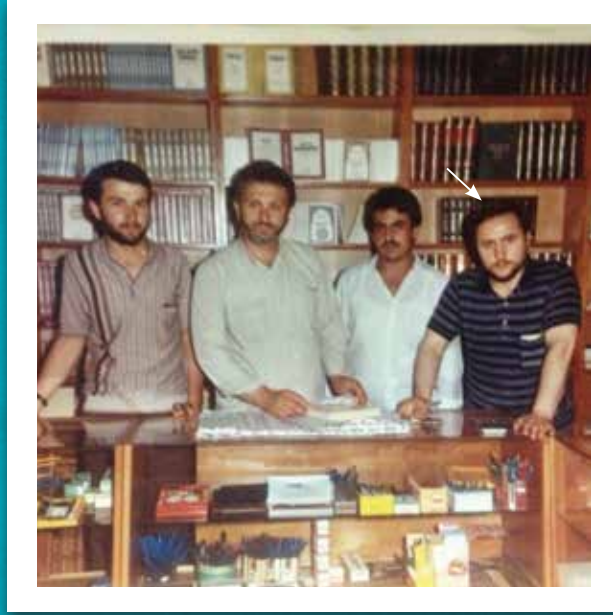
Şu an adliyede bilirkişilik yapan Karakaş, 2 farklı yerde daha denetlemede görev yapıyor. Tiyatronun içinde ukde kaldığını ifade eden Karakaş, *“Tiyatro yapamadığım için içimde özlem kaldı. Bugün filmlerde oynayamıyorsam ezber yapamadığımdan... Eğer tiyatro yapsaydım şimdi filmlerde oynardım.”* diyor...

Şimdiki gençliğin elektronik cihazlarla fazla meşgul olduğunu düşünen Karakaş, çocuklara ve gençlere kitap okumalarını, spor yapmalarını öneriyor. Hayatta zorluk çekmemek için mücadelenin şart olduğunu söyleyen Karakaş, *“Servi gibi eğik olmaktansa kavak gibi dimdik olmayı yeğ tuttum”* diyor ve ekliyor: *“Asil azmaz, bal kokmaz, kokarsa yağ kokar çünkü aslı ayrandır.”*

73 yıllık Üsküdarlı Yeşilçam emektarı Karakaş, onca yılın ardından Üsküdar’da bir sokağa ya da parka adının verilmesinden çok onur duyacağını belirtiyor.

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

174

Yılmaz BAYAT

Kıtaların Birleştiği Yerin Adı Üsküdar'dır

Üsküdar'a Belediye Başkanlığı da yapan Yılmaz Bayat'ın ilginç bir tespiti var... *Eski başkan, "Üsküdar'da yaşamış olanların İstanbul'un başka semtlerinde aynı huzuru bulabileceklerini sanmıyorum."* diyor.

1950 yılında Erzincan'ın Kemah ilçesinde doğan Yılmaz Bayat'ın Üsküdar'la tanışması ortaokul öğrencisi olduğu 1963 yılına denk gelir. O tarihler Bayat'ın babasını kaybederek ağabeyleri ile yaşamaya başladığı günlerdir. Evleri Süleymaniye'dedir. Bayat için o zamanlar Üsküdar; Kısıklı'ya kadar çalışan tramvaylar, Tomruk Suyu'da yapılan piknikler ve Kısıklı çıkışında bulunan kasaptan alınan et ile fırında yaptırılan kâğıt kebabının unutulmayan lezzeti gibi hoş çocukluk anılarından ibarettir. Süleymaniye'de 3 katlı ahşap bir evde mahalle kültürünün en güzel anılarını biriktiren Yılmaz Bayat, daha sonra Erenköy Tüccarbaşı'nda bir apartman dairesinde geçirdiği günleri *'Komşuluk kapıda bir selamlaşmak şeklinde kalıyordu.'* diyerek şikâyet edecektir. Yılmaz Bayat 1983 yılında bir daha terketmeyeceği Üsküdar'a taşınır.

Üsküdar'ı Tanıdıkça Sevdim

1987 yılına kadar Üsküdar'da sadece konakladığını anlatan Yılmaz Bayat'ın Üsküdar sevgisi Üsküdar'da yaşadıkça artmış. *'Sanki ben hep buralı imişim gibi hissediyordum.'* diyen Bayat, Üsküdar'ı; *'Hiç yabancılık hissetmedim. 1987 yılında Refah Partisi Üsküdar İlçe Başkan Yardımcısı oldum ve o tarihten itibaren Üsküdar'ı daha iyi tanıma imkânı buldum, tanıdıkça da sevdim. Üsküdar'ın insanı kuşatan, ihata eden, güven ve huzur veren bir havası var. Üsküdar'da yaşamış olanların İstanbul'un başka semtlerinde aynı huzuru bulabileceklerini sanmıyorum.'*

Üsküdarlı Olmaya Farklı Bir Bakış

‘Çocukluk dönemimiz Üsküdar’da geçmedi’ diyen Yılmaz Bayat “Rahmetli Ahmet Yüksel Özemre’nin ‘yaşadığı Üsküdar’ı benim kuşak ve sonrası pek yaşamadı sanırım. Üsküdar hep saf, temiz, samimi ve huzurlu bir Anadolu şehri olma hüviyetini taşıdı. Üsküdar’da salt bir Üsküdarlılık’tan da söz etmek tam doğru olmaz. Üsküdar’da; Kuzguncuklu olmak, Beylerbeyili olmak, Çengelköylü olmak, Küçüksulu olmak gibi tarihten gelen bir durum da söz konusudur. Üsküdarlıların hayatında vapur yolculukları da önemli bir yer tutar. Sabahın erken saatlerinde Eminönü’ne, Karaköy’e ve Beşiktaş’a işlerine giden insanların önemli bir sohbet mekânı olur, gelemeyenler fark edilir, bu gün bu az da olsa halen devam etmektedir. ‘

İstanbul’un Fethini Seyreden Şehir: Üsküdar

Üsküdar için Yahya Kemal’in deyimiyle *‘İstanbul’un fethini gören, yani fethi seyreden şehir.’* hatırlatmasını yapan Yılmaz Bayat, *“İstanbul’dan 105 yıl önce fethedilen, kıtaların birleştiği yerin adı Üsküdar’dır”* diyor. Yılmaz Bayat, Üsküdarla ilgili tarihi bir detayı ise şöyle anlatarak günümüze bağlıyor. *‘Tarihte padişahların yazlık mekânı olmuş, bu bakımdan Üsküdar’daki tarihi camilerin en önemlileri hanım sultanlar tarafından yaptırılmıştır. Üsküdar’daki cami sayısı diğer ilçelerden fazladır. Bilhassa merkezdeki tarihi camiler ve yapılar, adım başı denecek kadar bulunan çeşmeler Üsküdar’a önemli bir farklılık kazandırır. Üsküdar da ayrıca birçok ilçeden farklı olarak Kiliseler ve Havra var. Üç dinin mensupları komşuluk yapmaktadırlar Üsküdar’da. Bu durum tarihten gelen bir ayrıcalıktır Üsküdar için. Kuzguncuk Mahallesi’nde Cami, Kilise ve Havra yan yana durmakta; bu da tarihte Üsküdar’daki hoşgörüyeye dayalı*

komşuluğun ne derece önemli olduğunu göstermektedir. Fatih, Eminönü, Eyüp ve Üsküdar her biri kendi ölçeğinde eski İstanbul'un özelliklerini taşır. İstanbul'un en yüksek tepelerinden olan Çamlıca tepelerinin de Üsküdar da olması Üsküdar'a ayrı bir hava katmaktadır. Bu manada bakacak olursak Üsküdar, Çamlıca'yla, Salacak'la, Sultantepe ile Toygartepe ile İstanbul'un seyir terasını oluşturur. İstanbul'un en muhteşem hali buralardan görülür.'

İskeleye Adımı Attığım Anda

Yılmaz Bayat, Üsküdar'ın dinginliğinden bahisle sözüne, *"Bütün bunların yanında bence, Üsküdar'ı diğer ilçelerden ayıran en önemli özelliklerinden birisi de dinginliği ve insana huzur veren, insanı içine alan ve rahatlatan atmosferidir. Vapura binip Üsküdar'a her geldiğimde ayağımı iskeleye atar atmaz hep bir huzur, bir rahatlama ve deruni bir mutluluk hissederdim. Belediye Başkanı olduktan sonra bunu birçok toplantıda dile getirdim. Bu toplantılarda bulunanlar aynı duyguyu yaşadıklarını dile getirince bunun Üsküdar'a özel bir durum olduğunu o zaman fark ettim. Bu durum, bu gün de aynen devam etmektedir"* diye devam ediyor.

Başarının Sırları

Yılmaz Bayat, başarı için hedef konulması gerektiğine vurgu yaparak *"Nereye gideceğini bilmeyen kaptana hiçbir rüzgâr yardımcı olamaz"* sözünü hatırlatıyor. Başarı için sahip olunan imkânların iyi bir planla verimli kullanılması halinde elde edilen bir sonuç olduğunun altını çiziyor. Yılmaz Bayat'ın başarı için tavsiyeleri ise şöyle.

"Başarının benim nezdimde en az altı temel şartı vardır.

1-İnsanın başaracağına inanması gerekiyor. İnanç yoksa başarı da yoktur.

2-Allah'u Teâlâ 'İnanıyorsanız Üstünsünüz' buyuruyor. Bunun bir manası da budur; ancak kazanacağına inananlar kazanabilir.

3-Yaptığı işi bilmesi gerekiyor. İnsanın bilmediği işte başarılı olması mümkün değildir. Bilgi en önemli güçtür.

4-Konusunda tecrübeli olması gerekiyor. Tecrübe yoksa başarı da yoktur. Tecrübe maliyeti çok yüksek olan bir şeydir ve çok emek ister. Bu konuda meşhur iki söz var: 'Tecrübe aklın hocasıdır.' Bir başka söz de 'Her şey akla muhtaç, akıl da tecrübeye.'

5-Kararların akılla verilmesi ve doğru zamanda doğru kararların alınması gerekiyor.

Biz insanlar genelde şu beş şey ile karar veriyoruz:

a-Kızdığımız için o kararı vermişizdir,

b-Sevdiğimiz için o kararı vermişizdir,

c-Birinin hatırı için o kararı vermişizdir,

d -Tehditle, korktuğumuz için o kararı vermişizdir.

e-Karşılığında bir şey aldığımız için o kararı vermişizdir.

Bu usullerle verilen kararların isabet şansı çok azdır. Yanlış kararlardır ve başarı beklenemez. Allah, aklımızı kararlarımızı kendimiz verelim diye bize vermiştir. Akıldan dolayı da hesaba çekileceğiz. Aklın doğru karar verebilmesi bilgi ve tecrübeye bağlıdır. Bunlar yeterli değilse kararın isabetli olma şansı azdır.

6-Sabırlı ve hoşgörülü olmak gerekiyor. Sabır yoksa başarı da yoktur. 'Yuvarlanan taş yosun tutmaz!' atasözümüz vardır. Bu tam da bu iş için söylenmiş bir sözdür. Hele insanla uğraşanların daha da sabırlı olmaları gerekiyor. Çünkü insan çok zor değişen bir yapıdadır.

Hoşgörülü olmak gerekiyor. Çünkü Allah herkesi tek yaratmıştır ve herkes kendisidir. İlle de benim gibi ol, benim gibi düşün diyemeyiz, buna hakkımız yok. O zaman onu öyle kabul edip, onun bilgi, beceri ve tecrübesinden istifade etmek için onunla birlikte çalışmanın şartlarını oluşturmalıyız."

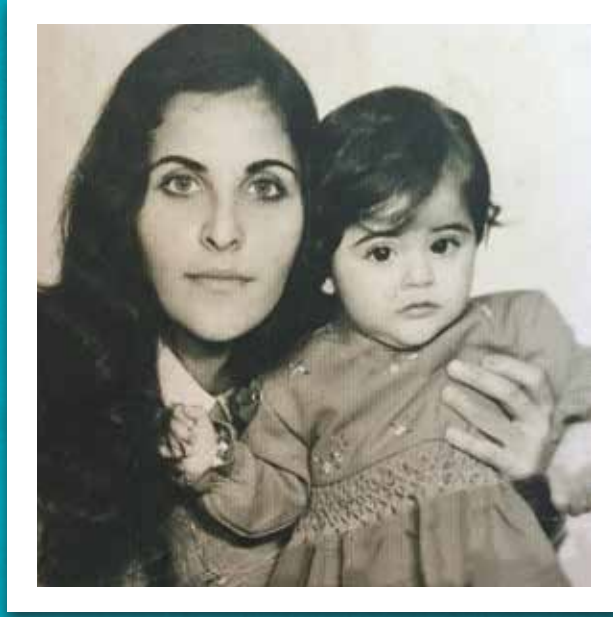

*“Çömez yakınıyormuş: “Bize öyküler anlatıyorsun ama anlamlarını açmıyorsun.”
Usta yanıt vermiş: “Biri sana meyveyi çiğneyerek ikram etse hoşuna gider miydi?””
Paul Brunton*

Adam Olmuş Çocuklar

Başarının Sırrı

180

ZARA

Üsküdar İstanbul'un Gözbebeği

7 yaşında Üsküdarlı bir kız çocuğu, dayısının düğününde eline mikrofonu aldığı gibi başlar şarkı söylemeye. Yıllar önce herkesin ağzı açık olarak dinlediği o küçük kız, bugün milyonların, sesine ve yorumuna hayran olduğu bir isimdir artık. Türk Halk Müziği sanatçısı Zara'dan bahsediyoruz...

“Zeynep Kamil Kadın ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi’nde 15 Ocak 1976 tarihinde soğuk, karlı bir kış günü doğmuşum. Annem bana hep çok duygusal olduğumu söyler. Öğrendiğime göre, ‘Zeynep ile Kamil birbirine çok âşık bir çiftmiş, o kadar birbirlerine âşık, o kadar duygu yüklülmüş ki, onların duygusallığından sen de payına düşeni almışsın’ derler bana annem babam.”

Çocukluğu Üsküdar’da geçer. Bir dönem Fısıtkağacı’nda, sonra da Esatpaşa semtinde oturur. Zara, çocukluğunun Üsküdar’ını; *“Kendimi hatırladığım dönemdeki evimiz bahçeli, iki katlı müstakil bir evdi. Çok şanslıyım, apartman çocuğu değildim. Yan yana müstakil evler vardı. Komşuluk ilişkileri çok güzeldi, herkes birbirinin derdinden, sevincinden, düğününden, ölümünden haberdardı. Evimizin bir tarafı caddeye, bir tarafı sokağa bakardı. İstanbul’un tozunu attirmişsiz o zamanlar, en güzel zamanlarını geçirmişsiz.”* cümleleriyle anlatıyor.

Biz Büyüdükçe Mahallemiz Küçüldü

Ünlü sanatçı çocukluğunu ise şöyle anlatıyor; *“Çok mutlu bir çocukluk geçirdim, akrabalarım da aynı mahalledeydi. Teyzem hâlâ ordadır benim. Tezeme gittiğimde oraları gezdik, devasa büyüklükte bir uzay gibi gelen o mahalle iki adımda biten bir mahalleymiş, küçücük avuç içi kadar bir yermiş. Bir de bizim mahallede aşk çeşmesi vardı, o çeşmede sevgililer buluşurdu. Evimizin kapısının önündeydi, arkadaşlarımla birlikte o aşk çeşmesinde oynarken 7 metrelik kuyusu vardı, oraya düştüm. Buluşmaya gelen sevgiler ağlayan sesimi duyuyorlar ve beni kurtarıyorlar. Çok*

anım var ya.... Düşündükçe insanın gözleri doluyor. Oraya gidince, çocukluğundaki anıları bulduğunda nefes alırsın ya, aynen öyle olurum, kendime gelirim. Sanki gurbetten sılıya gelmişim gibi hissederim. Üsküdar'ı çok seviyorum. Bambaşka bir duygu, kendi evim gibi... Her sokağını, caddesini karış karış bildiğim, şurada şunu yapardık, burada bunu yapardık dediğim inanılmaz anılarla dolu güzel semtim benim Üsküdar. İstanbul zengin bir şehir ve Üsküdar onun gözbebeği..."

İlk ve ortaokulu Örmek Mahallesi'nde, liseyi de Üsküdar Cumhuriyet Lisesi'nde okuyan Zara, lisedeyken katıldığı iki Türk Halk Müziği yarışmasında Türkiye birinciliği kazanır. Ancak Zara'nın müzikle ilişkisi taa anne karnındayken başlar.

"Annem, anneannem ve dayılarının sesi çok güzeldi, annem vizyonu geniş bir kadındı. Sürekli konserlere, sinemaya, tiyatroya giden tam bir İstanbul hanımefendisi. Kendisini bu anlamda besleyen ve yetiştiren birisi olduğu için, bende kendi payıma düşeni almışım. Müzik anne karnındayken hayatımda yer etmiş, bebekken bana çok müzik dinletmiş. Uyku müziğim Rodrigo'nun gitar konçertosuymuş. Kulağım çok müziğe doymun halde yetiştim, bunun yanında Arabesk, TRT Halk Müziği, Türk Sanat Müziği de dinliyordum. Müzik hayatımın her alanında, her saniyesinde vardı. Bir gün dayımın kına gecesinde bir saz grubu tutmuştuk. Solistleri hastalanmıştı. Ben de 7 yaşındaydım, repertuarım o kadar genişti ki sahneye çıkacağım deyip çıkmışım. 4 saat sahnede kaldım. Herkes beni ağzı açık izledi. Saz üstatları da öyle çok şaşırdı ki. Sonra gelip gidip benle çalışmak istediler. Annemi ikna etmeye çalıştılar. Annem bunları tasvip etmiyorum, sen bir okul çocuğusun dedi ve bana yasakladı sahneyi. Bir gün büyüdüğünde bunu yaparsın, henüz senin için doğru olan şeyin kararını verebilecek yaşta değilsin dedi. Anneme çok yalvardım. Zamanında annem de eline mesleğini almaya çalışırken

akrabaları tarafından çalışmasın denerek çok hor görülmüş. Ben de o yaşımda anneme demişim ki, sana karışmaları hayatına mal oldu. İster misin benim de hayatıma mal olsun. Annem orada bir frene bastı. O zaman sadece ciddi albüm yapmana izin veriyorum dedi. 9 yaşında ilk albümüm çıktı 9 yaşında Üsküdarlı bir çocuk olarak. Sonra arkası geldi, sahnelere liseden sonra izin alıp çıktım. Konservatuvarı da kazanınca profesyonel müzik hayatıma başlamış oldum.”

Mesleğinde bugün geldiği nokta kendisi için sürpriz değildi. Varacağı nokta, geleceği yer belliydi...

“Vay be nerden nereye, hiç demedim. Olması gereken buydu, hep hissettiğim şeydi. Bunda ailemin, yetiştiriliş tarzımın da çok etkisi var. Daha küçük yaşlarda İstanbul’da olup, buradaki bütün etkinliklere katılmak, vizyonumun genişlemesine sebep oldu. Bütün bunların sonucunda bu böyle olacak, böyle olmalı duygusuyla ciddi ciddi ilerledik yolumuzda. Okul bitti, üniversite başladı. Üniversite bitti, albüm yapıldı. Her şey planlı programlı gibiydi. Yani hayatımın akışı böyleydi. Kılımı kıpırdatmadım desem yeridir. Bir ara üniversiteye hazırlanırken pilotluğa merak saldım. Annem senin yolun belli konservatuvarı yaz dedi. Çok öngörülü birisi, onun sayesinde gerçekte istediğim yerde buldum kendimi. Konservatuvardan sonra da albüm, akışına teslim oldum, öyle gitti...”

Başarının Sırrı; İnanmak

“Bence başarımdaki sır en başta yeteneğime inanmak, kendime inanmak ve prensipli tavır. Bazen arkadaşlarımla bir araya geldiğimde ya sen deli misin diyorlar. Çünkü çok para getiren nice işleri elimin tersiyle ittim. Hep şunu düşündüm, Zara, sen bugünü mü kurtarmak istiyorsun, yoksa öldükten sonra bile ‘Böyle bir sanatçı varmış!’ desinler mi istiyorsun. Ben hep arşiv gibi kendimi sakladım, bir arşiv niteliğim olsun, yıllar sonra da beni çözmeye çalışsınlar, beni okusunlar diye uğraştım. Dolayısıyla prensipsiz olmuyor. Para, pul, şöhret ya da dünya nimetleri istediğim bunlar değil, tabi ki çok kazanıyorum, kazanmalıyım da. Çünkü bu aynı zamanda size daha iyi hizmet etmek, daha iyi ürün çıkarabilmek, o ürünü çıkarırken en güzel fotoğraf, en güzel stil çalışması olsun diye de harcama yapmam demek. Dolayısıyla bunlar olacak, ama bunlar benim cebimde, ben insanların gönlüne talibim. Dedemizden sonra üç nesil sayamayız, hatırlamayız, ama ben hatırlanmak istiyorum. Niye hatırlanmak istiyorum; benden sonra ismim bile insanlara hizmet etsin diye. Benden sonra yaşantım ışık tutsun, sesim huzur versin istiyorum.

Yaptığım çalışmalar arşivlik olsun bütün çabam bu. Şu anki başarının sebebi de bu...”

“Başarı şu aslında, sen mutlu musun değil misin? Bir ayakkabı yaparsın kimse seni tanımaz, ama sen çok mutlusundur. Senin dünyaya gelişindeki kendini gerçekleştirme amacın budur. Aşkla o ayakkabıyı yapıp, aşkla o insanlara bunu sunmak. Şu an gençlerin aklına başarı deyince ünlü olmak, şöhret olmak geliyor. Başarı bu değil, bunlar mutluluk getiren şeyler değil, getirisi olan her şeyin götürüsü de vardır. An’ın kıymetini bilelim, bizler bu hatayı çok yaptık. Ya geçmişte yaşıyoruz ya da gelecekte, hâlbuki şimdiki an’ı kaçırıyoruz. Genç arkadaşlarla bir araya geliyoruz, ellerinde telefon, bilgisayar şu an’ı ıskalıyorlar. Bu büyük bir kayıp. An’ı yakalasınlar, insanların kıymetini bilsinler, tek başına yaşamın mutluluk getirmediği çok aşikâr. Birbirimize güvenmeyi, kenetlenmeyi, sarılmayı öğrenmemiz lazım, toplumsal barışa sevgiye katkıyı öğrenmemiz lazım, karşılık beklemeden bir hizmet etmeyi öğrenmek lazım. Şimdi gençlerin bir eksiği bu. Nasıl daha çok para kazanırız diye düşünüyorlar, hayat bu değil, mutluluk bu değil, başarı bu değil... İstiyorum ki müzik aleti çalsınlar, ister doktor ister mühendislik okusunlar, bu onların hayatını kurtaracak bir anahtar, ikincisi mutlaka bir spor dalıyla ilgilensinler, gençler bütün enerjilerini burada harcayacağı için internet kafeydi, uyuşturucu maddeydi oydu buydu vakit kalmayacak. Müzik insanın ince ruhunu geliştirir. Ayrıca, içlerinde kocaman enerji var, kanları deli deli, o enerjiyi de spor yaparak harcasınlar. Bütün gençler bunu yapmalı. Ve kitap okuyup yeni şeyler öğrensinler...”